

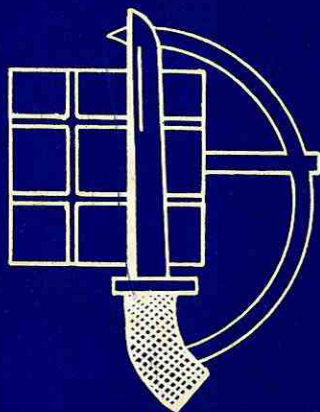
LSD

Q012

LỊCH SỬ

ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG
BÌNH THUẬN

ĐƠN VỊ ANH HÙNG L.L.V.T.N.D

BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ TỈNH BÌNH THUẬN

1994

LỊCH SỬ ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG
BÌNH THUẬN

ĐƠN VỊ ANH HÙNG L.L.V.T.N.D

CHỦ ĐẠO NỘI LƯNG

DANH TÊN BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ
TỈNH BÌNH THUẬN

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

BAN KHÓA HỌC LỊCH SỬ QUÂN SỰ
TỈNH BÌNH THUẬN

BIÊN SOẠN

Trang 1 : NGUYỄN VĂN BÌNH
Trang 2 : PHẠM VĂN ĐỨC

RIÊN TÁP

Trang 3 : PHẠM VĂN ĐỨC
Trang 4 : BAN KHÓA HỌC LỊCH SỬ QUÂN SỰ
tỉnh Bình Thuận

MONG BAN ĐỌC GÓP Ý PHÊ BÌNH

CHỈ ĐẠO NỘI DUNG

ĐẢNG ỦY BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ
TỈNH BÌNH THUẬN

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

BAN KHOA HỌC LỊCH SỬ QUÂN SỰ
TỈNH BÌNH THUẬN

BIÊN SOẠN

Trung tá : NGUYỄN VĂN MINH

Trung tá : PHẠM VĂN ĐƯỢC

BIÊN TẬP :

Trung tá : PHẠM VĂN ĐƯỢC

*Trưởng ban Khoa học Lịch sử Quân sự
tỉnh Bình Thuận*

LỊCH SỬ
ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG
BÌNH THUẬN

"ĐƠN VỊ ANH HÙNG L.L.V.T.N.D"

BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ TỈNH BÌNH THUẬN
1994

LỜI NÓI ĐẦU

Cùng với các lực lượng vũ trang trong tỉnh, đại đội 5 đặc công Bình Thuận ra đời, nối tiếp truyền thống chiến đấu và chiến thắng vẻ vang của lực lượng đặc công trong kháng chiến chống thực dân Pháp và những ngày đầu cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược trên chiến trường cực Nam Trung Bộ.

Trong đội hình của tiểu đoàn bộ binh 482 anh hùng, đại đội 5 đã liên tục chiến đấu và lập được nhiều chiến công xuất sắc trên đường 8 rực lửa, trong tổng tiến công và nổi dậy xuân Mậu Thân (1968), đánh vào sân bay cảng Ésépic diệt rất nhiều quân Mỹ và phương tiện chiến tranh của chúng, đánh yếu khu Kim Ngọc, một căn cứ hành quân hỗn hợp của Mỹ ngụy, giành thắng lợi lớn.

Khi trở thành đơn vị độc lập, trực thuộc tỉnh, đại đội 5 đã phát huy lối đánh táo bạo, kiên cường, dũng mãnh, mưu trí, linh hoạt tiêu diệt

các phân chi khu ấp Gò, Phú Long, Phú Hải, ấp Rạng... hỗ trợ đắc lực cho bộ đội địa phương và đội công tác đánh phá kế hoạch bình định của địch có kết quả. Bước vào xuân 1975, đại đội 5 đã phối hợp với tiểu đoàn 15 tiểu đoàn 840 - quân khu 6 đánh địch trong các ấp trên quốc lộ 1, giải phóng và chiếm giữ cầu Phú Long, chuẩn bị đón cánh quân của Bộ vào giải phóng Phan Thiết.

Đất nước độc lập, thống nhất, đại đội 5 lại tiếp tục lên đường làm nhiệm vụ quốc tế ở chiến trường Campuchia, tiêu diệt bọn phản động Pôn Pốt - Iêng xa ri, giúp nhân dân Campuchia thoát khỏi họa diệt chủng và từng bước ổn định cuộc sống.

Quá trình chiến đấu cũng là quá trình rèn luyện để trưởng thành. Dù bất cứ ở đâu, hoàn cảnh nào, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 luôn thể hiện lòng trung thành vô hạn với Đảng, với Nước, với dân, nguyện chiến đấu hy sinh sẵn sàng chấp nhận mọi thiếu thốn, chịu đựng mọi gian khổ khó khăn, đoàn kết và giữ nghiêm kỷ luật. Đơn vị luôn được cấp trên tin tưởng, đồng đội mến phục, nhân dân yêu thương.

Gần nửa thế kỷ qua, lực lượng đặc công Bình Thuận mà tiêu biểu là đại đội 5 đặc công đã liên tục lập nên chiến công đặc biệt xuất sắc, được Đảng, Nhà nước tặng thưởng 2 lần danh hiệu anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân. Phần thưởng cao quý đó khẳng định những bước tiến vững chắc của đơn vị trong quá trình trưởng thành đã qua cũng như hôm nay và mai sau.

Nhân kỷ niệm 50 năm ngày thành lập Quân đội Nhân dân Việt Nam, ngày Hội Quốc phòng toàn dân 22-12-1994. Đảng ủy, Bộ chỉ huy quân sự tỉnh Bình Thuận xin trân trọng giới thiệu bạn đọc cuốn "Lịch sử đại đội 5 đặc công Bình Thuận" đơn vị anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân với hy vọng giúp cho việc xây dựng và phát huy truyền thống "Quyết chiến, quyết thắng" của quân đội ta. Đồng thời đây cũng là món quà tình nghĩa của cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang tỉnh nhà tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến các anh hùng, liệt sĩ, các thế hệ cán bộ chiến sĩ, đến đồng chí đồng bào các địa phương đã đùm bọc, nuôi dưỡng lực lượng vũ trang qua các thời kỳ.

Nhân cuốn sách được phát hành, chúng tôi xin chân thành cảm ơn các đồng chí cán bộ lãnh đạo, chỉ huy qua các thời kỳ đã nhiệt tình đóng góp nhiều ý kiến quý báu. Ban biên soạn cũng đã có nhiều cố gắng, song do việc hạn chế về tư liệu, nên không thể tránh khỏi thiếu sót. Kính mong bạn đọc góp ý phê bình.

TM. ĐẢNG ỦY - BCHQS TỈNH BÌNH THUẬN

Đại tá : NGUYỄN THÀNH TÂM

Đảng ủy - Bộ Chỉ huy Quân sự Bình Thuận tổ chức thông qua Lịch sử Đại đội 5 Đặc công, Tiểu đoàn 482, Đơn vị Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân. (Lần thứ nhất)

Các đại biểu dự Hội nghị thông qua Lịch sử đơn vị - Chụp ảnh lưu niệm trước nhà làm việc của Bộ Chỉ huy Quân sự Tỉnh Bình Thuận.

LUỘC GHI
BÀI NÓI CHUYỆN CỦA HỒ CHỦ TỊCH
VỚI ĐẠI BIỂU CÁN BỘ VÀ CHIẾN SĨ
BINH CHUNG ĐẶC CÔNG

(Ngày 19 tháng 3 năm 1967)

Hôm nay Bác, Thủ tướng Phạm Văn Đồng và Đại tướng Võ Nguyên Giáp, thay mặt Đảng và Chính phủ đến thăm các đồng chí - các chiến sĩ binh chủng đặc công.

Đặc công tức là công tác đặc biệt, là vinh dự đặc biệt, cần phải có cố gắng đặc biệt.

Các chiến sĩ đặc công được tin tưởng đặc biệt.

Có thể nói, do chiến tranh du kích phát triển cao, đặc biệt cao. Chiến thuật du kích lấy ít đánh nhiều và đi không tiếng về không tăm. Bây giờ các chú cũng thế, cũng phải lấy ít đánh nhiều, nhưng mà to hơn nữa, cao hơn nữa, lấy ít đánh nhiều, lấy ít thắng nhiều.

Vì vậy, điều thứ nhất là chiến sĩ đặc công đã đi đánh, đã đánh là tất thắng, như thế thì phải đặc biệt dũng cảm.

Cái gì cũng đặc biệt đối với đặc công. Chữ đặc biệt quán xuyên tất cả, từ lúc tập luyện cho đến lúc đi đánh, cũng như lúc về.

Mưu trí phải đặc biệt linh hoạt.

Kỹ thuật phải đặc biệt huấn luyện thuần thục.

Lập trường chính trị phải đặc biệt vững chắc.

Ở đây Bác thấy một loạt chữ đặc biệt, đặc biệt là tất cả.

Kỷ luật phải đặc biệt nghiêm minh.

Quyết tâm thắng địch, quyết tâm tiêu diệt địch cũng phải đặc biệt cao.

Đối với Đảng phải đặc biệt trung thành.

Đối với dân phải đặc biệt thân ái.

Bất kỳ nhiệm vụ gì, bất kỳ nhiệm vụ đặc biệt nào cũng phải hoàn thành và hoàn thành cho tốt.

Đặc công có khi đi một mình, tức là tác chiến một mình, có khi hợp đồng với những binh chủng khác thì phải đặc biệt gắn bó.

Nội bộ phải đặc biệt đoàn kết.

*Đồng chí Thượng tá Trần Xuân Đạt - Phó Chỉ huy trưởng về chính trị - BCHQS
Bình Thuận - phát biểu ý kiến trong Hội nghị.*

Dân vận phải đặc biệt nhấn nạy, bởi vì đây là nhân dân chiến tranh, phải nhờ dân bao che, đùm bọc, giúp đỡ thì mới thành công. Muốn như thế, dân vận phải khôn khéo và nhấn nạy.

Bất kỳ khó khăn đặc biệt nào cũng phải vượt qua, cũng phải khắc phục cho kỳ được.

Nói tóm lại, là công việc, công tác của các đồng chí cũng đặc biệt khó, nhưng cũng đặc biệt vẻ vang.

Cuối cùng, Bác chúc các đồng chí mạnh khỏe, giữ gìn sức khỏe và học tập tiến bộ thêm nhiều.

Đảng, Bác và Chính phủ chờ thắng lợi, chờ báo cáo thắng lợi của các đồng chí !

MỞ ĐẦU

SỰ HÌNH THÀNH LỰC LƯỢNG ĐẶC CÔNG BÌNH THUẬN

- Trên miền đất cực Nam Trung Bộ, đồng bào Bình Thuận vốn có truyền thống đấu tranh cách mạng kiên cường. Từ ngày có Đảng và Bác Hồ lãnh đạo, đồng bào các dân tộc trong Tỉnh đã đoàn kết một lòng đùm bọc nuôi dưỡng và xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân ngày càng lớn mạnh. Suốt chặng đường đấu tranh cách mạng, qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược cũng như trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc và làm nghĩa vụ quốc tế cao cả. Lực lượng vũ trang luôn thể hiện sự trung thành vô hạn của mình đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước.

- Từ những chi đội giải phóng quân, đội tự vệ Ông Tương, đại đội Hoàng Hoa Thám, Phan Đình Phùng, Quang Trung, Nguyễn Thái Học... gắn liền với những chiến công oanh liệt diệt đồn Lâu Ông Hoàng, xóm Lụa, Căng Ésépic, ngã Hai, Sông Quao, Mũi Né, Di Linh, Tánh Linh, Suối Kiết đã làm cho quân thù khiếp sợ.

Cùng với những tên đất, tên làng như Tam Giác, Khu Lê Hồng Phong, Dân Thạnh, La Gà với hình ảnh tấm lửa Ô rô, thiếu cơm nhạt muối trong những năm tháng gian khổ hy sinh của chiến trường cực Nam đã tôi luyện nên truyền thống chịu đựng gian khổ, khắc phục khó khăn, tự lực tự cường để vượt lên chiến đấu và chiến thắng vẻ vang.

- Tiếp bước truyền thống đấu tranh cách mạng kiên cường của quân dân Bình Thuận, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chiến đấu trong điều kiện hết sức khó khăn. Tháng 6 năm 1952 lực lượng đặc công Bình Thuận được thành lập gồm 43 đồng chí, do đồng chí Nguyễn Bình làm trung đội trưởng, đồng chí Lê Văn Luyến làm trung đội phó. ⁽¹⁾

Sau 2 tháng học tập, huấn luyện cơ bản xong, anh em khẳng định có thể tác chiến theo cách đánh mới được.

(1)

Đoàn đồng chí Lê Duẩn từ trong Nam ra, ghé qua Bình Thuận có chỉ đạo nhiều công việc quan trọng về vấn đề chiến tranh nhân dân và xây dựng lực lượng vũ trang. Đồng chí để lại 3 cán bộ đặc công Nguyễn Hữu Liêm đại đội phó, Trần Thắng Nê và Nguyễn Đồi hướng dẫn cách đánh đặc công cho lực lượng vũ trang Cục Cực Nam Trung Bộ, (Bình Thuận - Ninh Thuận).

Thực hiện chủ trương phá khu tập trung của giặc, tạo thuận lợi cho công tác dân vận, địch vận đồng thời cũng để thử nghiệm cách đánh mới, cách đánh đặc công vừa đào tạo, Tỉnh đội tổ chức tiến công tiêu diệt đồn Ngã Hai.

Đồn Ngã Hai nằm trên đường quốc lộ 1 Phan Thiết - Sài Gòn cách thị xã Phan Thiết 7 km về hướng Nam tại ngã 3 rẽ về Mương Mán.

Đây là một cứ điểm kiên cố làm nhiệm vụ án ngữ, bảo vệ vòng ngoài thị xã, lực lượng đóng tại đây có 1 đại đội, do một quan 3 (Capitain) người Pháp chỉ huy.

Nhiệm vụ được giao cho trung đội đặc công đi chuẩn bị chiến trường và cũng là lực lượng chủ yếu đánh trận nội, đại đội xung kích làm nhiệm vụ tiếp chiến.

Đúng 0 giờ 30 phút, đêm 18-9-1952, tất cả 7 mũi đã bí mật luồn sâu vào cáo lô cốt bất ngờ cho bộc phá đồng loạt nổ, phá sập lô cốt, diệt các ụ súng, nhà lính. Một số tên sống sót cố chống trả quyết liệt, đại đội xung kích tràn vào phối hợp với lực lượng trận nội quét sạch bọn địch còn lại. Hơn 20 phút chiến đấu ta đã tiêu diệt hoàn toàn đồn ngã Hai, phá khu tập trung dân và tháp

canh ở cầu 40 - giết chết và làm bị thương hơn 70 tên giặc, trong đó có tên đồn trưởng. Thu toàn bộ vũ khí, quân trang quân dụng. Ta hoàn toàn vô sự. (1)

Chiến thắng Ngã Hai thật sự đã làm cho quân địch hoang mang bối rối tìm cách chống đỡ. Về ta thì đây là chiến thắng đầu tiên của cách đánh mới, cách đánh đặc công trên chiến trường Bình Thuận. Chiến thắng Ngã Hai càng khẳng định sự trưởng thành và phát triển lực lượng đặc công trong những năm sau.

Tiếp đó, lực lượng đặc công Tỉnh phối hợp chặt chẽ với bộ đội xung kích, đại đội A, đại đội B, đại đội C, đại đội 216, 222, 653... đã lập nên những chiến công xuất sắc, diệt đồn Sông Quao, Mương Mán, khách sạn Liên Thành, Mũi Né, Pascal, sông Dinh, giành thắng lợi lớn. Đặc biệt là phối hợp với chiến trường Liên khu 5 và cả nước trong chiến dịch Điện Biên Phủ buộc địch phải ký hiệp định Giơ-ne-vơ, chấm dứt chiến tranh xâm lược Đông Dương.

(1) Chiến thắng Ngã Hai - Bài thơ do đồng chí Minh Quốc sáng tác lúc đó có đoạn : "Quân thù đến tội 30 đứa.
Tù binh ta bắt bốn mươi hai".

Những thắng lợi to lớn đó đã góp phần tô
thêm truyền thống chiến đấu và chiến thắng
vẻ vang của quân và dân Bình Thuận trong những
năm tháng kháng chiến chống thực dân Pháp xâm
lược.

Sau hiệp định Giơ-ne-vơ, miền Bắc được hoàn
toàn giải phóng, miền Nam tạm thời sống dưới
sự cai trị của địch, trước khi tổng tuyển cử thống
nhất nước nhà. Nhiệm vụ cách mạng miền Nam
đã chuyển sang giai đoạn mới. Đại bộ phận lực
lượng nhận nhiệm vụ đi tập kết ra miền Bắc,
một số đồng chí được Đảng lựa chọn ở lại tiếp
tục cuộc đấu tranh mới. Cuộc chiến đấu thâm
lặng nhưng vô cùng gian khổ và quyết liệt. Với
truyền thống đoàn kết, chiến đấu ngoan cường,
dũng cảm và những đức tính cao đẹp của người
lính đặc công, các đồng chí đã tập trung phục vụ,
khắc phục mọi khó khăn gian khổ hy sinh, bám
sát phong trào, xây dựng và phát triển lực lượng,
giúp cho chỉ huy, lãnh đạo giải quyết kịp thời
những tình huống bất trắc trong cuộc chiến đấu
mới.

Tháng 6-1959, Tỉnh ủy nhận được sự hướng
dẫn của Liên khu ủy 5 do Liên tỉnh 3 phổ biến
về việc thực hiện từng phần theo tinh thần Nghị

quyết 15 của Trung ương, chủ yếu tập trung vào các vấn đề móc nối xây dựng cơ sở, khôi phục phong trào ở đồng bằng, giữ và mở rộng các lõm căn cứ ở miền núi, tổ chức và phát triển lực lượng vũ trang...

Thực hiện chủ trương trên, ngày 2-9-1959, Tỉnh ủy Bình Thuận quyết định thành lập lực lượng vũ trang của Tỉnh, lấy phiên hiệu là đơn vị 2-9. Nòng cốt của đơn vị này là các đồng chí cán bộ, chiến sĩ đặc công được chọn ở lại.

Được Đảng lãnh đạo, nhân dân nuôi dưỡng đùm bọc, được sự chi viện của cấp trên, với bản lĩnh và kinh nghiệm chiến đấu của người lính đặc công, nên chỉ sau một thời gian ngắn, đơn vị 2-9 trưởng thành nhanh chóng và đã lập được nhiều chiến công xuất sắc. Đặc biệt là chiến thắng chi khu quận lỵ Hoài Đức - Bắc Ruộng.

Chi khu quận lỵ Hoài Đức và dinh điền Bắc Ruộng là một trong những nơi mà chính quyền Ngô Đình Diệm đã bỏ nhiều công sức để xây dựng nhằm khống chế đồng bào các dân tộc trong Tỉnh.

Đóng giữa chi khu có 1 đại đội bảo an 515 quân số 130 tên, cạnh đồn chi khu và quận lỵ có 2 trung đội dân vệ, 1 trung đội cảnh sát chiến

đấu, 1 chi công an, địa điểm dinh điền Bắc Ruộng có 1 đồn dân vệ 46 tên và 180 thanh niên cộng hòa thay phiên canh giữ, bảo vệ. Tổng quân số ở đây lên đến 300 tên. Được trang bị mạnh, có hệ thống đồn bốt kiên cố, và thông tin liên lạc nhanh.

Đơn vị 2-9 được Tỉnh ủy Bình Thuận giao nhiệm vụ tiêu diệt chi khu Hoài Đức, phá khu dinh điền Bắc Ruộng, đưa đồng bào về lại núi rừng, xây dựng lại căn cứ kháng chiến.

Nhận nhiệm vụ, đơn vị tổ chức chuẩn bị chiến trường, xây dựng phương án chiến đấu. Đêm 30 rạng 31-7-1960, đơn vị 2-9 nổ súng tấn công, chỉ sau 10 phút chiến đấu, quân ta đã làm chủ đồn truy bắt bọn ác ôn lẫn trốn. Các hướng nhà tên quận trưởng, dinh điền Bắc Ruộng cũng đã cơ bản giải quyết xong và kêu gọi đồng bào thu xếp đồ đạc trở về núi.

Trận đánh kết thúc nhanh, gọn, giết chết, bắn bị thương và bắt sống hơn 300 tên địch, thu hơn 250 súng các loại, trong đó có 12 khẩu trung liên, 10 tiểu liên, 9 súng ngắn và nhiều chiến lợi phẩm khác. Đưa hơn 5000 đồng bào dân tộc về lại núi rừng an toàn.

"Chiến thắng Hoài Đức - Bắc Ruộng là thắng lợi của cuộc tấn công và nổi dậy, là một trong các cuộc chiến thắng mở đầu cho bước ngoặt lịch sử của phong trào chống Mỹ cứu nước ở miền Nam". (1) "Chiến công này biểu hiện sinh động tinh thần lấy nhỏ thắng to, lấy tinh thần vì dân và bảo vệ dân".(2)

Phát huy khí thế chiến thắng Hoài Đức - Bắc Ruộng, đơn vị 2-9 mở rộng diện hoạt động, giải phóng đồng bào các dân tộc ở ấp Sông Trao, Cỏ Môm, Gia-le đưa về buôn làng cũ xây dựng căn cứ kháng chiến và phát triển xuống đồng bằng vũ trang tuyên truyền diệt ác phá kềm ở các ấp Mỹ Thạnh, Tân Phú Xuân, Tiến Lợi, Tân Thuận, Văn Mỹ, Kim Bình... diệt đồn bảo an Thiện Phú, diệt trụ sở xã Nhơn Thiện, hỗ trợ đồng bào Bình Nhơn, Bình Thiện nổi dậy truy lùng bọn tề điệp ác ôn, vận động hơn 30 thanh niên thoát ly gia nhập lực lượng vũ trang.

(1+2)

- Trích phát biểu của đồng chí Nguyễn Văn Linh nguyên Tổng bí thư BCHTW Đảng Cộng sản Việt Nam và đồng chí Trung tướng Phan Hoan Tư lệnh Quân khu 5 trong hội thảo khoa học về chiến thắng Hoài Đức - Bắc Ruộng tại Phan Thiết trong 2 ngày 28, 29-7-1993.

Quá trình hoạt động tác chiến, lập nên những chiến công liên tiếp là quá trình tổ chức huấn luyện, xây dựng đơn vị trưởng thành nhanh chóng về mọi mặt. Để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng, thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy về việc mở rộng và xây dựng lực lượng vũ trang, sẵn sàng tấn công địch hỗ trợ cho phong trào đấu tranh phá thế kìm kẹp, giành quyền làm chủ của nhân dân. Đầu năm 1961, đơn vị 2-9 tổ chức sắp xếp và biên chế lại thành 2 đơn vị 529 và 531.

Đơn vị 529 có 4 tiểu đội đến tháng 6-1961 phát triển lên 6 tiểu đội, quân số 75 đồng chí. Đơn vị 531 có 1 tiểu đội đến tháng 5-1961 phát triển thành 1 trung đội có 3 tiểu đội, quân số 20 đồng chí. Đơn vị 531 được huấn luyện và xây dựng thành đơn vị đặc công. Có thể nói Bình Thuận là một trong những Tỉnh ở cực Nam Trung Bộ xây dựng lực lượng đặc công sớm nhất.

Thực hiện chủ trương đẩy mạnh tấn công địch, đêm 14-5-1961 đơn vị 531 làm chủ công phối hợp với đơn vị 529 tiến công tiêu diệt chi khu quận lỵ Di Linh - Với cách đánh độc đáo, chỉ sau 30 phút chiến đấu ta đã tiêu diệt đại bộ phận lực lượng địch làm chủ đồn, thu rất nhiều vũ khí đạn dược và quân trang quân dụng khác. Chiến

thắng Di Linh có tiếng vang lớn, đồng bào các dân tộc trong Tỉnh vui mừng, phấn khởi, kẻ địch thì hoang mang bối rối, đưa quân đến ứng cứu, khi đến nơi thì chỉ trở lại các bức tường đổ nát và xác chết của đồng bọn.

Bị thua đau, kẻ địch đang tìm cách đối phó, thì ngày 15-8-1961 đơn vị 531 phối hợp cùng 529 tập kích tiêu diệt đồn Gia Bát, mở rộng vùng căn cứ kháng chiến nối liền Di Linh với miền Tây Hàm Thuận. Ngày 12-9 ta lại tập kích vào trường bia Lương Sơn, đánh vào ấp Tân Phú Xuân, tập kích chi khu Hàm Thuận diệt địch, thu nhiều vũ khí, hỗ trợ tích cực cho đồng bào đấu tranh phá kềm bung về đất cũ, làm ăn.

Trước yêu cầu phát triển của cách mạng, lực lượng vũ trang Tỉnh được củng cố và phát triển khá nhanh, một số cán bộ tập kết ra Bắc nay lần lượt trở về lại chiến trường, và sau các đợt hoạt động ta đã động viên được một số thanh niên tình nguyện gia nhập lực lượng vũ trang.

Đơn vị 529 có đầy đủ 3 trung đội bộ binh 1 trung đội trợ chiến và 1 tiểu đội trinh sát quân số 95 đồng chí, với phiên hiệu mới là đại đội Hoàn Sơn (486). Cũng trong thời gian này đại

đội Hồng Phong (489) được thành lập và đơn vị 531 cũng được mang phiên hiệu mới là đơn vị Đại Dương (481) quân số 22 đồng chí.

- Để đơn vị đi vào hoạt động đúng chức năng của binh chủng, Tỉnh đội Bình Thuận cho xây dựng huấn luyện nâng cao trình độ kỹ chiến thuật theo cách đánh đặc công, đồng thời giáo dục, giác ngộ chính trị, nâng cao quan điểm lập trường cách mạng. Kiên quyết chiến đấu, xây dựng tư tưởng quyết chiến quyết thắng. Đơn vị được Ban chỉ huy Tỉnh đội theo dõi chỉ đạo chặt chẽ.

Bước vào hoạt động, đơn vị 481 đã phối hợp đại đội 486, 489 và bộ đội địa phương các huyện, thị xã hoạt động sâu xuống đồng bằng tập kích vào các ấp Văn Mỹ, kết nước Phú Hội, trụ sở Tân Hiệp - Đặc biệt là trận tập kích bí mật diệt gọn chi khu quận lỵ Tam Tân đêm 4 tháng 8 năm 1962, giết chết và làm bị thương 136 tên, bắt sống 9 tên, gọi hàng 5 tên. Thu 84 súng các loại. Chiến thắng chi khu quận lỵ Tam Tân, đơn vị 481 đã thể hiện tốt lối đánh sở trường của mình luôn sâu ém sát bí mật bất ngờ đồng loạt nổ súng tiến công tiêu diệt địch, phối hợp chặt chẽ cùng bộ binh giải quyết chiến trường nhanh và lui quân an toàn.

Chiến thắng chi khu quận lỵ Tam Tân một lần nữa khẳng định cán bộ, chiến sĩ đặc công Bình Thuận đủ sức vươn lên phối hợp cùng đơn vị bộ binh tiêu diệt các mục tiêu lớn hơn. Phát huy thắng lợi đã giành được, đơn vị 481 luôn luôn là đơn vị chủ công làm nhiệm vụ chuẩn bị chiến trường và đảm nhận các mũi, các hướng tiến công chủ yếu của mỗi trận đánh.

Là một đơn vị đặc công, 481 luôn luôn phối hợp chặt chẽ với các đại đội bộ binh 486, 489 giành nhiều thắng lợi trong đánh tập kích cũng như đánh phục kích. Chiến thắng xe lửa một, xe nôi đồng là những trận đánh xuất sắc, tiêu diệt nhiều sinh lực địch thu nhiều vũ khí lương thực, thực phẩm góp phần giải quyết khó khăn chung cho cả Tỉnh.

Chiến thắng chi khu Thiện Giáo lần 1, lần 2, tập kích tiêu diệt cứ điểm Lô Ô là những chiến công rực rỡ của quân dân Bình Thuận trong giai đoạn chiến tranh đặc biệt chống đế quốc Mỹ xâm lược. Hình ảnh người lính đặc công Bình Thuận là những tấm gương sáng ngời chủ nghĩa anh hùng cách mạng.

Đơn vị 481 vừa chiến đấu vừa xây dựng, cũng trong thời gian này được trên bổ sung và

biên chế đủ một đại đội. Đại đội 481 vừa là đơn vị chiến đấu giỏi, sản xuất giỏi. Ngoài lực lượng thường xuyên có mặt ở chiến trường làm công tác chuẩn bị và phối hợp chiến đấu với các đơn vị bộ binh, lực lượng còn lại xây dựng căn cứ, sản xuất tự túc lương thực, chẳng những đủ ăn mà còn cung cấp cho Tỉnh và các đơn vị bạn.

Nhiều cán bộ có dịp công tác ghé qua đơn vị 481 đều có chung một nhận xét : "Đại đội 481 là đơn vị giỏi toàn diện : Đánh giặc giỏi, sản xuất tự túc giỏi, nuôi quân giỏi".

Thực hiện quyết tâm đánh Mỹ, diệt ngụy với khẩu hiệu "Tìm Mỹ mà đánh, nắm thất lưng ngụy mà diệt", đại đội 481, 3 lần tập kích Mỹ ở đồn Bà Gò diệt 160 tên, phá hủy 4 khẩu pháo 105 ly. Tập kích trận địa pháo Mỹ ở lảng Tranh, cây Đa Đá Mài bẻ gãy cuộc càn lớn của quân Mỹ vào vùng căn cứ kháng chiến. Phối hợp với lực lượng trinh sát tỉnh, bộ phận hỏa lực của đại đội 4 tiểu đoàn 482 do đồng chí Lương Thái Hà tiểu đoàn phó và đồng chí Lê Văn Bảng đại đội trưởng 481 chỉ huy. Đêm 17-2-1967, tập kích cụm xe tăng đóng dã ngoại ở ấp Tân Điền. Sau 10 phút chiến đấu ta đã đánh hỏng và bắn cháy 14 xe tăng M113, M118, diệt gần 100 tên Mỹ. Đây là trận

diệt gọn chi đoàn xe bọc thép và diệt quân Mỹ nhiều nhất ở chiến trường Tam Giác.

Song song với hoạt động tác chiến, đơn vị 481 còn tổ chức xây dựng và huấn luyện đơn vị, đồng thời trực tiếp đảm nhận huấn luyện 2 lớp đặc công trình sát cho tỉnh có 150 đồng chí tham gia.

Quá trình xây dựng và hoạt động tác chiến, đơn vị 481 nhiều lần được công nhận là đơn vị quyết thắng, được Đảng, Nhà nước tặng thưởng nhiều huân chương quân công, huân chương chiến công. Nhiều đồng chí được tặng danh hiệu chiến sĩ thi đua, chiến sĩ quyết thắng, dũng sĩ diệt Mỹ, dũng sĩ diệt cơ giới...

Đặc biệt đại đội 481 đặc công có 2 đồng chí là Nguyễn Hội và Lê Văn Bảng được Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam và Bộ chỉ huy quân giải phóng miền Nam Việt Nam tặng thưởng huân chương quân công giải phóng hạng 3 và tuyên dương danh hiệu cao quý Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân.

Kế thừa và phát huy truyền thống chiến đấu và chiến thắng vẻ vang của Trung đội đặc công trong kháng chiến chống thực dân Pháp, đại đội

đặc công 481 trong thời kỳ đầu của cuộc kháng chiến chống Mỹ xâm lược. Đại đội 5 đặc công Bình Thuận xứng đáng là những người con ưu tú của quê hương, đã góp phần tô thắm ngọn cờ bách chiến bách thắng của lực lượng vũ trang Tỉnh nhà.

Nối tiếp truyền thống cha anh, đại đội 5 đặc công liên tiếp lập nhiều chiến công xuất sắc, được Đảng, Nhà nước, nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tặng thưởng nhiều huân chương quân công, huân chương chiến công và 2 lần được tặng danh hiệu cao quý "Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân".

*Đồng chí Trần Thắng Nê (trái) Nguyễn Đồi (phải)
trong tổ Đặc công do đồng chí Nguyễn Hữu Liêm đại
đội phó phụ trách đã hướng dẫn cách đánh Đặc công
đầu tiên cho lực lượng vũ trang cực Nam Trung bộ
(Bình Thuận, Ninh Thuận)*

24-7-1952

ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG RA ĐỜI - HOÀN THÀNH XUẤT SẮC NHIỆM VỤ ĐƯỢC GIAO

- Mỹ nguy liên tiếp bị thua đau trên chiến trường miền Nam, nguy cơ chiến lược "Chiến tranh cục bộ" bị phá sản mặc dù trong tay có trên 50 vạn quân viễn chinh Mỹ và hơn 50 vạn quân nguy và cả bộ máy nguy quyền khổng lồ từ Trung ương đến cơ sở cũng không cứu vãn được tình thế. Địch đã chuyển từ thế phản công chiến lược sang thế phòng ngự bị động chiến lược, đưa lực lượng về giữ các nơi xung yếu, nhất là quanh thị trấn, thị xã.

Tại Bình Thuận chúng thực hiện kế hoạch 2 gọng kèm chiến lược "Bình định và tìm diệt". Lực lượng Mỹ phối hợp lực lượng nguy mở nhiều đợt càn quét đánh phá qui mô lớn, dài ngày vào các vùng căn cứ của ta như khu Lê Hồng Phong, Hàm Phú, Hàm Trí, Hàm Thạnh. Đưa quân Mỹ nống ra đóng chốt các khu vực Cầu Cháy, Núi Đất, Động Bà Hòe, Cỏ Môm và điểm cao Núi Chùa, Núi Tà Dôn... quân nguy bên trong đẩy mạnh công tác bình định, đàn áp khống chế nhân

dân hùng làm cho tinh thần đấu tranh của quân chúng bị suy sụp để chúng dễ kiểm soát.

Nhưng quân thù càng đàn áp dã man thì phong trào của quân dân Bình Thuận lại càng quyết liệt hơn, đặc biệt là lực lượng vũ trang kiên quyết đánh trả địch có hiệu quả. Chiến thắng Tân Điền, Phú Sơn, Đồi Trúc đã bẻ gãy các cuộc hành quân càn quét lớn, diệt được nhiều xe tăng, máy bay và quân Mỹ, bẻ gãy chiến thuật thiết xa vận, trực thăng vận của Mỹ, nguy.

- Chiến thắng Thiện Giáo, Sông Mao, Căng É-sé-pic, Động Bà Hòe đã làm cho Mỹ nguy ở sâu trong hậu cứ nơm nớp lo sợ, đang tìm biện pháp chống đỡ khi bị tiến công. Đồng bào thị xã, thị trấn có điều kiện đấu tranh mạnh mẽ, buộc địch không được càn quét, bắn phá bừa bãi, để nhân dân được tự do đi lại làm ăn. Bọn tề điệp ác ôn thực sự lo sợ, nhiều tên đã ra đầu thú cách mạng, phần lớn là bỏ việc trốn tránh. Khi thế cách mạng của quân dân Bình Thuận đang trên đà phát triển. Cùng với quân và dân toàn miền, thế và lực của cách mạng lớn hơn, bất kỳ thời gian nào trong lịch sử kháng chiến chống đế quốc Mỹ. Tình hình ấy cho phép ta có thể chuyển cuộc chiến

tranh cách mạng sang thời kỳ mới, thời kỳ giành thắng lợi quyết định.

Trên cơ sở quán triệt Nghị quyết của Bộ Chính trị Ban chấp hành Trung ương Đảng, Nghị quyết của Trung ương Cục Miền Nam, mệnh lệnh của Bộ chỉ huy quân giải phóng miền Nam. Nghị quyết của Thường vụ khu ủy, quân Khu ủy và mệnh lệnh của Quân khu. Thường vụ Tỉnh ủy chủ trương mở rộng lực lượng, thực hiện kế hoạch hoạt động Đông Xuân 1967 - 1968, mặt khác tích cực xây dựng và phát triển lực lượng, nhất là lực lượng đặc công để triển khai chiếm lĩnh các địa bàn xung quanh thị xã Phan Thiết, chuẩn bị sẵn sàng đón thời cơ đến.

Thực hiện chủ trương trên, Ban chỉ huy Tỉnh đội triển khai kế hoạch xây dựng lực lượng, tổ chức 2 lớp huấn luyện đặc công, trình sát và lấy đại đội đặc công 481 làm nòng cốt, hình thành 4 đại đội đặc công. Đại đội 1, 2, 3/481^{*} mỗi đại đội biên chế từ 55 đến 60 đồng chí tăng cường cho thị xã Phan Thiết và 1 đại đội bổ sung cho tiểu đoàn 482 (đại đội 5 - tiểu đoàn 482).

Ngày 10-10-1967, đại đội 5 - tiểu đoàn 482 chính thức được thành lập trên cơ sở 22 đồng chí

của đơn vị 481 đặc công làm nòng cốt và số học viên 2 lớp học trên. Quân số ban đầu có 55 đồng chí, do đồng chí Lê Văn Linh (Linh Khàn) làm đại đội trưởng, đồng chí Trương Quốc Hương làm chính trị viên, đồng chí Hoàng Sơn Ánh làm đại đội phó.

- Đại đội có 1 chi bộ Đảng do đồng chí Hương làm bí thư và 1 chi đoàn có hơn 50% chiến sĩ là đoàn viên. Mặc dù đại đội 5 đặc công nằm trong đội hình tiểu đoàn 482, nhưng ban chỉ huy Tỉnh đội vẫn xác định đây là đơn vị chủ công của Tỉnh, cử cán bộ đặc công xuống trực tiếp giúp đỡ. Về mặt trang bị, Tỉnh cũng đã chú ý tăng cường các loại vũ khí bén. Đại đội có 2 khẩu B41, 4 B40 còn lại là AK, thủ pháo dù, thủ pháo thường, lựu đạn, chất nổ đầy đủ.

Sau khi thành lập, đơn vị tổ chức học tập chính trị, huấn luyện quân sự. Được cán bộ chính trị của Tỉnh trực tiếp quán triệt tình hình nhiệm vụ chung, nhiệm vụ của Quân khu và của tỉnh trong thời gian tới. Trong học tập các nội dung nâng cao cảnh giác cách mạng, yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội và ý chí căm thù giặc. Nâng cao quan điểm lập trường cách mạng... Đơn vị phát động đợt thi đua giết giặc lập công, gây khí thế

hào hứng sôi nổi trong đơn vị ngay từ những ngày đầu. Cùng với học tập chính trị, đơn vị tổ chức huấn luyện quân sự để nâng cao trình độ tổ chức chỉ huy và hợp đồng giữa các tổ các mũi, nâng cao trình độ tác chiến và kỹ chiến thuật đặc công cho từng cán bộ, chiến sĩ...

Sau đợt học tập chính trị, huấn luyện quân sự, đơn vị bước ngay vào công tác trung tâm là khẩn trương chuẩn bị chiến trường theo yêu cầu nhiệm vụ chiến đấu của Tỉnh.

Được ban chỉ huy Tỉnh đội và tiểu đoàn giao, đơn vị phối hợp cùng đại đội 2/481 chuẩn bị các mục tiêu phía tả ngạn thị xã Phan Thiết, chủ yếu là xác định hướng, đường, mục tiêu tấn công và nắm tình hình địch bên trong thị xã.

Được sự giúp đỡ của Ban chỉ huy thị đội Phan Thiết, các đội công tác của xã Hàm Tiến, Hàm Hiệp, Hàm Liêm nên chỉ trong một thời gian ngắn đơn vị đã hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao. Một bộ phận còn lại của đơn vị phối hợp cùng với dân quân du kích xã Hàm Liêm, Hàm Chính, Hàm Thắng làm công tác tuyên truyền vận động quần chúng xây dựng, móc nối cơ sở chuẩn bị lương thực, thực phẩm, thuốc men để phục vụ cho hoạt động và dự trữ. Đồng thời cùng

với tiểu đoàn bố phòng xây dựng vị trí đứng chân, đánh địch lấn chiếm cần quét ra vùng căn cứ giải phóng. Đến cuối tháng 1 năm 1968, đơn vị về lại đội hình của tiểu đoàn đứng chân ở làng Đâu Bò, đèo "Sông De" để ăn tết và chuẩn bị cho nhiệm vụ mới.

Thực hiện chỉ thị của Bộ Tư lệnh Miền, Thường vụ khu ủy, Quân khu ủy 6 hạ quyết tâm "Tổng công kích - Tổng khởi nghĩa Xuân Mậu Thân 1968". Xác định thị xã Phan Thiết là một trong 2 trọng điểm của khu trong đợt tổng công kích này (1).

Căn cứ theo yêu cầu nhiệm vụ trên giao ngày 29-1-1968 đồng chí Phạm Hoài Chương - Thường vụ Tỉnh ủy chính trị viên Tỉnh đội cùng cán bộ cơ quan tham mưu, chính trị, hậu cần trực tiếp xuống tiểu đoàn triển khai nhiệm vụ chiến đấu.

Theo mệnh lệnh của Ban chỉ huy tiểu đoàn chiểu 30-1, đại đội tiến hành sinh hoạt chi bộ, ra nghị quyết lãnh đạo chiến đấu, họp chi đoàn, họp

(1)

Tổng công kích, Tổng khởi nghĩa sau này được gọi là Tổng tấn công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968.

đơn vị quán triệt nhiệm vụ đồng thời khẩn trương chuẩn bị các mặt để phục vụ chiến đấu.

Chiều 31-1, tất cả cán bộ chiến sĩ của tiểu đoàn và các đơn vị phối thuộc, tăng cường, cán bộ cơ quan và các ngành dân chính đảng đều có mặt tại vị trí tiểu đoàn để nghe đồng chí Nguyễn Minh Châu Tư lệnh Quân khu 6 phổ biến nhiệm vụ và mệnh lệnh của Tư lệnh Miền và Bộ Tư lệnh quân khu giao nhiệm vụ cho cánh 2 và tiểu đoàn 482, động viên quyết tâm hoàn thành tốt nhiệm vụ,, phối hợp cùng toàn Miền thực hành Tổng tấn công và nổi dậy giành thắng lợi quyết định. Đồng chí Tư lệnh còn phổ biến nhiệm vụ chung và phương án tấn công vào thị xã Phan Thiết được tổ chức thành 3 cánh, tấn công trên 3 hướng.

Cánh 1 là cánh chủ yếu gồm có tiểu đoàn 840/QK6, đại đội 3/481, đại đội 450 Thuận Phong và đội công tác Bình Hưng - Hưng Long do đồng chí Phạm Kha Tĩnh đội trưởng làm chỉ huy trưởng, đồng chí Phan Văn Hược chủ nhiệm chính trị Quân khu làm chính ủy.

Cánh 2 gồm có tiểu đoàn 482, đại đội 2/481 và 1 đại đội của tiểu đoàn trợ chiến (d130) Quân khu cùng đội công tác Phú Trinh, Hàm Tiến, Hàm

Hiệp do đồng chí Phạm Hoài Chương làm chỉ huy trưởng, đồng chí Nguyễn Văn Bốn - Thường vụ Tỉnh ủy, Bí thư Thị ủy Phan Thiết làm chính ủy.

Cánh 3 là cánh phối hợp, gồm có đại đội 1/481, đại đội 480 thị xã Phan Thiết, các đội công tác phía tả ngạn sông Cà Ty và xã Tiến Lợi do đồng chí Trần Việt Tân và Nguyễn Hội chỉ huy.

Được phổ biến mệnh lệnh chiến đấu và nhiệm vụ cụ thể của đơn vị, cán bộ, chiến sĩ tiểu đoàn đều phấn khởi, lạc quan tin tưởng sẽ giành thắng lợi, không khí sôi động hẳn lên, mỗi người mỗi việc để bước vào cuộc chiến. Đại đội 5 được Ban chỉ huy tiểu đoàn giao nhiệm vụ bảo vệ chỉ huy sở, chỉ huy cánh 2 và một bộ phận còn lại cùng với đại đội 2/481 tấn công vào đồn Trinh Tường.

Căn cứ mệnh lệnh chiến đấu Quân khu giao, cánh 2 hành quân đến khu vực Dòng Cày, Lò Thối tạm dừng bổ sung nhiệm vụ thì trời vừa sẩm tối, đơn vị tiếp tục hành quân xuống Xuân Phong thì bắt liên lạc được với bộ phận của C2/481 tiếp tục hành quân đến vị trí triển khai chiến đấu.

Hết giờ ưu tiên cho hướng chủ yếu. Đúng 2 giờ 15 phút ngày 1-2-1968 quả bộc phá đánh đồn Trinh Tường nổ mở màn cho cuộc tiến công vào

thị xã Phan Thiết. Sau tiếng bộc phá là hàng loạt tiếng nổ tiếp theo làm rung chuyển cả khu vực phía hữu ngạn sông Cà Ty. Bộ binh, đặc công ào ạt xông lên đánh chiếm một số khu vực đồn. Tại đây đồng chí Lê Văn Bảng chỉ huy trận nội bị thương nặng phải đưa ra. Cối 82 ly của đại đội trợ chiến 487 bắn cấp tập vào tiểu khu, tòa hành chính Tỉnh. Cánh 3 cũng nổ súng tấn công bên phía tả ngạn, chỉ có cánh 1, cánh chủ yếu vẫn còn yên lặng.

Tại khu vực đồn Trinh Tường, cuộc chiến đấu càng quyết liệt, địch tập trung chống trả mạnh, trời đã sáng tỏ nhưng ta vẫn chưa làm chủ được đồn, đến hơn 9 giờ sáng ta cũng chỉ mới đánh chiếm được một số mục tiêu, diệt được một số địch. Bọn địch trong đồn bám vào công sự, lô cốt và giao thông hào chống trả chờ viện binh. Đến 15 giờ trên bầu trời Phan Thiết xuất hiện từng tốp máy bay phản lực từ ngoài biển vào nhào lộn, găm rú thả hàng loạt bom xuống hủy diệt đồn Trinh Tường. Các chiến sĩ ta bám công sự đánh trả máy bay, bộ binh địch.

Sau những loạt bom hủy diệt, bộ binh xe tăng địch xuất hiện, công sự bị bom phá sập, giao thông hào bị sạt lở từng đoạn, các chiến sĩ ta

vừa di chuyển vừa đánh cả bộ binh, xe tăng, nhiều đồng chí hy sinh, bị thương, tình thế đó buộc ta phải tổ chức đưa lực lượng lui về phía sau để củng cố.

Tại sở chỉ huy cánh lúc này có trên 40 thương binh, tử sĩ, tình hình diễn biến hết sức căng thẳng, phức tạp. Bộ phận bảo vệ sở chỉ huy do đồng chí Hương phụ trách đã triển khai kế hoạch đánh địch. Nhiều tổ nhỏ, bung ra chiếm các ngã 3 đường, đánh chặn xe tăng, bộ binh, đồng thời tổ chức lực lượng phản kích đẩy địch ra bên ngoài, bảo vệ sở chỉ huy và thương binh tử sĩ. Đồng chí Văn Minh Trường, chỉ huy phó trận nội lệnh cho đồng chí Linh đại đội trưởng đại đội 5 tổ chức lực lượng quyết đánh địch đến cùng để bảo vệ an toàn cho sở chỉ huy. Đồng chí Trường trực tiếp hỏi số anh em bị thương, đồng chí nào còn chiến đấu được.

- Đồng chí Nguyễn Văn Mười chiến sĩ đại đội 5 giờ cao tay nói. Tôi, tôi còn chiến đấu được. Mặc dù anh đã bị thương khá nặng. Sau đồng chí Mười, nhiều đồng chí thương binh khác cùng đồng thanh trả lời, tôi còn chiến đấu được.

Đồng chí Mười nhận khẩu trung liên RPD và 5 quả lựu đạn, cùng các đồng chí thương binh

khác hình thành cụm chiến đấu bảo vệ sở chỉ huy.

Bộ binh địch sau nhiều đợt xung phong đều bị đánh bật trở lại, chúng cho xe tăng kết hợp bộ binh liên tục tiến công đánh vào trận địa nhưng chúng cũng không tiến lên được. Đồng chí Trường hỏi tiếp - đồng chí nào biết sử dụng B41 diệt xe tăng.

- Thương binh Từ Văn Tư giơ cao tay và nhận khẩu B41 với 1 quả đạn duy nhất còn lại cùng đồng chí Trường quay ra phía sau thì phát hiện ngay chiếc xe tăng M118 đang dẫn bộ binh vào cách sở chỉ huy chừng 200 mét. Trường động viên Tư chờ xe tăng đến thật gần mới bắn.

Cách 50 mét rồi 30 mét, Tư ngắm chính xác bóp cò, chiếc xe tăng bốc cháy. Bộ binh theo sau dạt ra liền bị trung liên, tiểu liên của các chiến sĩ đại đội 5 và một số đồng chí bị thương bắn tới tấp, diệt rất nhiều tên. Bọn còn lại tháo chạy ngược về phía sau.

Bị đánh đau, các mũi phản kích của địch lùi lại, gọi máy bay, pháo binh chi viện. Hàng loạt trái pháo nổ chát chúa xung quanh khu vực sở chỉ huy, hết đợt pháo lại đến các đợt bom nổ

vang trời, đất đá, gạch ngói rơi rào rào trên nắp công sự. Qua 7 lần phản kích của máy bay, pháo binh, bộ binh, địch cũng không giải tỏa được áp lực của ta xung quanh khu vực Trinh Tường.

Đồng chí Phạm Hoài Chương lệnh cho đồng chí Hương chính trị viên đại đội 5 đưa đội dự bị vào chi viện, nhưng đội hình tiếp cận chưa đến nơi thì bị máy bay phản lực đang nhào lộn, thả bom hủy diệt đồn Trinh Tường. Địch chết la liệt, nhà cửa sụp đổ, các chiến sĩ ta cũng bị thương vong lớn phải lui ra khu vực Xuân Phong, kết thúc ngày chiến đấu.

18 giờ, địch dùng máy bay C47 thả đèn và bắn, rốc két chung quanh để bảo vệ và đưa đến đây 1 đại đội tăng cường phòng thủ đồn Trinh Tường ngay trong đêm.

Tại sở chỉ huy cánh 2 lúc này cũng không liên lạc được vì máy thông tin bị hỏng, đồng chí Chương ra lệnh cho đồng chí Linh đại đội trưởng đại đội 5 tổ chức bảo vệ đưa thương binh tử sĩ và sở chỉ huy ra ngoài. Tuy lực lượng còn rất ít thương binh tử sĩ thì nhiều, nhưng các đồng chí đã cố gắng khắc phục, động viên nhau và đưa hết anh em cùng sở chỉ huy ra đến vị trí an toàn.

- Giải quyết xong thương binh tử sĩ, đơn vị tiếp tục nhận vũ khí, đạn dược bổ sung chuẩn bị cho đợt chiến đấu mới. Theo lệnh của Tư lệnh mặt trận, ngay trong đêm 1/2, cánh hai phải đánh chiếm cho được đồn Trinh Tường.

Đúng 23 giờ, lực lượng tiếp cận và chuẩn bị nổ súng tấn công. Ở cả 2 mũi đều không có bộc phá phá rào, địch thì đã chủ động đối phó, nhưng không thể chần chừ được, đồng chí Nguyễn Văn Hòa, tiểu đoàn trưởng 482 lệnh cho đại đội 1/482 và đại đội 2/481 nổ súng.

Đúng 1 giờ ngày 2/2, tất cả các cỡ súng của đơn vị tập trung bắn mãnh liệt vào đồn để hỗ trợ cho bộ binh vượt rào đánh chiếm đầu cầu. Cuộc chiến đấu giằng co ác liệt mãi đến 3 giờ sáng mà ta cũng chưa vào được bên trong. Địch bắt đầu phản kích mạnh. Sau nhiều lần tổ chức kèm chế hỗ trợ để vượt rào đánh chiếm cửa mở không kết quả, nhiều đồng chí hy sinh. Trời sắp sáng, thấy không thể dứt điểm được Trinh Tường, Ban chỉ huy tiểu đoàn hội ý, ra lệnh cho bộ đội lui ra bám trụ tại Xuân Phong.

Trong khi đó mũi thọc sâu của đại đội 2/482 do đồng chí Lê Đức Thiện chỉ huy đã đánh địch và làm chủ khu vực chợ Phường đến ga xe lửa.

Suốt cả ngày 2/2 địch phải huy động trung đoàn 44 thuộc sư đoàn 23 và chi đoàn xe bọc thép từ Sông Mao vào cứu nguy cho Phan Thiết.

Sáng ngày 3/2, đại đội 2/482 lui về Xuân Phong, cùng tiểu đoàn trụ đánh phản kích. Cả ngày 3/2 đại đội 5 nhiều lần đánh lui 1 tiểu đoàn thiết kỵ Mỹ từ phía sau đánh tới, với ý định đẩy lực lượng ta vào thị xã để tiêu diệt. Với quyết tâm đánh Mỹ diệt Ngụy, cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 bảo vệ an toàn được sở chỉ huy và diệt được rất nhiều lính Mỹ ngay trước công sự.

Cũng trong ngày 3/2, trên bổ sung cho tiểu đoàn 1 trung đội thiếu sinh quân do đồng chí Lê Thanh Phong chỉ huy nằm trong đội hình chiến đấu của đại đội 1, các chiến sĩ nhỏ tuổi lần đầu tiên xuất trận. Nhưng thật là bình tĩnh gan dạ vô cùng. Suốt cả ngày hôm ấy, đại đội 1 đã chiến đấu đánh lui hàng chục đợt phản kích của Mỹ, diệt trên 100 tên thu hơn 30 súng các loại. Đặc biệt trung đội thiếu sinh quân cũng đã nhiều lần xung phong thu súng địch.

Để bảo tồn lực lượng, Tư lệnh mặt trận cho đơn vị lui về Đại Năm để củng cố và nhận nhiệm vụ đánh vào đồn Đình Công Tráng. Đại đội 5 vẫn đảm nhận nhiệm vụ bảo vệ sở chỉ huy, làm lực

lượng dự bị cánh 2 và một bộ phận phối hợp chiến đấu.

Đường tiếp cận xa, địch lại đề phòng nên mãi đến 2 giờ sáng ngày 4/2 ta mới nổ súng tấn công. Địch điều chi đoàn Thiết giáp 4/8 đứng ở ngã 4 bưu điện theo đường Hải Thượng Lãn Ông tăng viện cho Đỉnh Công Tráng. Một bộ phận của đại đội 5 phối hợp với đại đội 2/481 chặn đánh quyết liệt tại khu vực ngã ba nhà thương, diệt 2 xe thiết giáp bán bị thương tên trung úy "Lãm" chi đoàn trưởng. Đoàn xe phải quay về án ngữ ở ngã 3 Duy Tân.

Trời đã sáng rõ, cuộc chiến đấu kéo dài, không dứt điểm được. Thương vong mỗi lúc tăng lên, tình hình bộ đội có những diễn biến phức tạp, chỉ huy trưởng cánh phải gọi to để động viên chiến sĩ : "Ai là đảng viên, đoàn viên hãy ở lại chiến đấu như đã hứa trước Đảng, trước cấp trên".

Lời động viên ngắn ngủi nhưng có sức thuyết phục lạ thường. Ý chí, quyết tâm chiến đấu được khơi dậy, tất cả cán bộ chiến sĩ lao lên chiến đấu dũng cảm, đánh chiếm lại khu phố 30 căn làm bàn đạp để phát triển thế tiến công.

Nhưng tình hình diễn biến hết sức khẩn trương và phức tạp cánh 1, cánh 3 đánh chưa đủ

mạnh, nên địch tập trung phản kích ở cánh 2 quyết liệt. Trước tình hình ấy, chỉ huy trưởng cánh cho bộ đội lui về trụ ở khu vực Lò Heo, chiếm giữ nhà Bác Xi để chuẩn bị đánh phản kích. Đến 20 giờ ngày 4/2 toàn bộ lực lượng lui về Đại Năm.

Vào Phan Thiết đợt 1, đánh theo yêu cầu chỉ đạo, tiểu đoàn cũng như bản thân đại đội 5 đã dốc toàn bộ lực lượng để chiến đấu, nhưng kết quả còn hạn chế, ta thương vong nhiều. Đại đội đã có hơn 20 cán bộ, chiến sĩ hy sinh, bị thương. Cũng qua cuộc chiến đấu này, nhiều chiến sĩ của đơn vị đã trưởng thành. Hình ảnh thương binh, Nguyễn Văn Mười giơ cao tay nhận khẩu trung liên chiến đấu, đánh lui nhiều đợt phản kích của địch, bảo vệ an toàn sở chỉ huy và thương binh tử sĩ mãi mãi làm xúc động lòng người. Nhiều năm sau đó đồng chí Mười luôn chiến đấu rất dũng cảm và anh dũng hy sinh khi anh đã trở thành cán bộ chính trị đại đội.

* * *

Đêm 17-2-1968, tất cả các lực lượng tham gia chiến đấu lại tiến vào Phan Thiết lần 2 trong điều kiện trăng sáng, đường tiếp cận xa. Địch chú ý đề phòng nghiêm ngặt, trên trời máy bay C 130 quần đảo, thả đèn, bắn vu vơ hàng loạt xuống những chỗ chúng nghi ngờ.

Đại đội 5 tiếp tục nhận nhiệm vụ bảo vệ chỉ huy sở và làm lực lượng dự bị cho cánh 2. Đúng 1 giờ sáng 18-2, cả 3 cánh đồng loạt nổ súng tấn công đánh chiếm các mục tiêu quy định. Cánh 2 đánh chiếm khu vực chợ Gò, vây ép biệt khu Bình Lâm, Đại đội 5 cùng với đại đội 2/481 đánh chiếm khu vực Trường Nữ để làm bàn đạp tấn công. Sáng 18-2 địch ở nam sông kéo sang chi viện, bị ta đánh trả quyết liệt, địch cho máy bay ném bom đánh phá, nhưng các chiến sĩ ta vẫn bám trụ được những vị trí đã chiếm, đồng thời phát triển đánh chiếm thêm một số mục tiêu, mở rộng khu vực trận địa, tạo thuận lợi cho các mũi khác của cánh dứt điểm biệt khu Bình Lâm. Ngày 19-2 địch tập trung phản kích mạnh ở cánh 2 bom pháo đánh phá ác liệt vào khu vực Trường Nữ vào chợ Gò, nhiều công sự chiến đấu bị sập, một số đồng chí hy sinh, bị thương. Tại sở chỉ huy cánh 2, các chiến sĩ đại đội 5 kiên cường

đánh lui nhiều đợt phản kích của bộ binh, xe tăng địch, bảo vệ an toàn được sở chỉ huy và thương binh tử sĩ.

Đêm 20-2, đại đội nhận lệnh, đưa sở chỉ huy và thương binh tử sĩ ra Đại Nấm, trên đường lui quân các chiến sĩ đại đội 5 liên tục chiến đấu đánh lui nhiều đợt phản kích của địch, bảo vệ an toàn cho đơn vị.

Sau 2 lần tấn công vào thị xã, đại đội 5 chủ yếu làm nhiệm vụ bảo vệ sở chỉ huy cánh 2 và làm lực lượng dự bị sẵn sàng chiến đấu khi có lệnh. Nhưng trong thực tế, cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 đã phải chiến đấu nhiều trận rất ác liệt, đánh lui nhiều đợt phản kích của bộ binh, xe tăng địch, bảo vệ an toàn chỉ huy sở và thương binh tử sĩ. Cán bộ, chiến sĩ đại đội còn tham gia đưa hàng trăm thương binh, tử sĩ ra ngoài bàn giao cho bộ phận phía sau. Bản thân đại đội cũng đã có hơn 30 cán bộ chiến sĩ hy sinh và bị thương.

*

* * *

Địch đưa trung đoàn 44 thuộc sư đoàn 23
ngụy ở Sông Mao tăng cường cho Phan Thiết cùng
chiến đoàn 3/506 Mỹ và lực lượng ở tiểu khu tổ
chức phòng thủ ở những vị trí then chốt, đồng
thời đưa lực lượng bung dũi đánh phá ra bên
ngoài hòng đẩy ta ra xa địa bàn thị xã.

- Tư lệnh mặt trận chỉ đạo không đưa lực
lượng lớn tấn công vào thị xã mà tổ chức một bộ
phận lực lượng hình thành những mũi thọc sâu,
đánh vào một số mục tiêu trong nội ô. Đêm 24/2
lực lượng cánh 2 tổ chức tấn công vào cổng chữ
Y và ấp Kim Hải. Sau khi đánh diệt 1 trung đội
bảo an thuộc đại đội 127, và kiểm soát ấp Kim
Hải. Sáng 25-2 toàn bộ lực lượng rút ra ngoài về
Đại Năm, nhưng khi đi đến cầu 40 thì đồng chí
Nguyễn Văn Bốn, Bí thư Thị ủy Phan Thiết bị
địch vây bắt.

Cùng lúc với lực lượng cánh 2 đánh vào cổng
chữ Y, đại đội trợ chiến Quân khu pháo kích vào
sân bay cảng Ésépic, hậu cứ chiếm đoàn 3/506
Mỹ gây thiệt hại lớn, giết chết hơn 50 tên Mỹ
phá hủy 1 kho xăng, 5 kho đạn và 7 máy bay
trực thăng. Ngọn lửa bốc cháy, mãi cho đến sáng
mới dập tắt được. Nhân dân Phan Thiết và các
vùng chung quanh rất phấn khởi.

Cuộc tiến công của quân dân Bình Thuận mà đỉnh cao là cuộc tiến công xuân Mậu Thân 1968 vào Phan Thiết đã diễn ra rất hào hùng. Với tinh thần quả cảm, các chiến sĩ ta đã diệt hàng ngàn tên Mỹ nguy, bắn cháy bắn hỏng nhiều máy bay, xe tăng xe bọc thép của địch. Đặc biệt ta đã đưa cuộc chiến tranh vào tận dinh lũy cuối cùng của chúng.

Qua 45 ngày đêm chiến đấu liên tục tại thị xã Phan Thiết, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đã cùng với tiểu đoàn 482 chiến đấu gan dạ, dũng cảm vượt qua bao khó khăn thử thách để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Cùng với lực lượng vũ trang Quân khu lập nên những chiến công hiển hách, góp phần xứng đáng trong chiến thắng Xuân 1968 lịch sử của quê hương Bình Thuận.

*

* *

Thực hiện phương châm vừa đánh vừa xây. Đại đội 5 được Ban chỉ huy tiểu đoàn và Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận đưa về bàn đạp để xây dựng, củng cố.

Đồng chí Linh đại đội trưởng Tỉnh điều động, đồng chí Hoàng Sơn Ánh đại đội phó quyền đại đội trưởng, đồng chí Trương Quốc Hương, chính trị viên, đồng chí Bốn làm đại đội phó. Đơn vị lúc này có hơn 35 đồng chí đang bước vào nhiệm vụ học tập chính trị và huấn luyện quân sự, chủ yếu tập trung vào các nội dung nhằm xác định quan điểm lập trường cách mạng, nâng cao ý thức trách nhiệm sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao. Đồng thời cũng xác định lại nhiệm vụ của một đơn vị đặc công để huấn luyện nâng cao trình độ kỹ chiến thuật binh chủng phục vụ yêu cầu chiến đấu sắp tới. Cuối năm 1968, Tỉnh điều đồng chí Hoàng Sơn Ánh đưa đồng chí Đặng Văn Chiến về làm quyền đại đội trưởng nhưng sau đó, Tỉnh lại điều đồng chí Chiến về tiểu đoàn đặc công 482b, đưa đồng chí Nguyễn Tấn Ải làm quyền đại đội trưởng.

Những tháng cuối năm 1968, đại đội 5 vừa huấn luyện, xây dựng đồng thời vẫn làm nhiệm vụ bảo vệ sở chỉ huy mặt trận và tham gia làm công tác vũ trang tuyên truyền vận động quần chúng ở các xã Hàm Liêm, Hàm Chính, Hàm Thắng. Mặt khác, đơn vị còn tổ chức chuẩn bị chiến trường và đánh một số trận mặt tập đạt kết quả tốt.

Sau những thất bại của cuộc Tổng tiến công Xuân Mậu Thân 1968, đế quốc Mỹ đã chuyển chiến lược "chiến tranh cục bộ" bằng chiến lược "Việt Nam hóa chiến tranh". Và kế hoạch Bình định nông thôn được đưa lên hàng đầu với mục tiêu chủ yếu là tiêu diệt hạ tầng cơ sở cách mạng. Cả Mỹ lẫn Ngụy dồn sức cho kế hoạch Bình định, đưa về nông thôn hàng đoàn cán bộ ác ôn, thiết lập bộ máy quân sự hóa ở chính quyền cơ sở. Mặt khác, chúng ra sức đánh phá dồn dân ven các trục đường số 1, số 8 để thành lập các ấp chiến lược. Xây dựng đồn bót kiên cố để phòng thủ chung quanh thị xã, chúng hình thành một vành đai bảo vệ khá vững chắc.

Hệ thống phân chi khu, cuộc cảnh sát do những tên sĩ quan ác ôn trực tiếp chỉ huy ra đời và đã gây khó khăn không ít cho những hoạt động của ta.

- Thời điểm này lực lượng Mỹ còn chiến đoàn 3 thuộc lữ đoàn 506 đóng ở cảng Ésépic, phi đoàn trực thăng vũ trang 3/8, một chiến đoàn kỵ binh thiết giáp 1/50. Lực lượng ngụy được tăng cường chi đoàn thiết giáp 2/8 từ Nha Trang vào thay cho chi đoàn 4/8 đã bị thiệt hại nặng phải đưa đi củng cố.

Thực hiện chiến thuật đánh phân đội nhỏ kết hợp với mìn định hướng "Claymore". Quân Mỹ nổng ra bên ngoài từng trung đội phục kích sâu vào vùng căn cứ ta, bên trong quân nguy cũng đưa từng tiểu đội, trung đội phục kích các đường mòn vào ấp để ngăn chặn. Với thủ đoạn này đã làm cho lực lượng ta gặp nhiều khó khăn tổn thất ở những tháng đầu năm 1969.

Đại đội 5 tuy được củng cố, xây dựng nhưng quân số vẫn chưa đảm bảo thường xuyên cho hoạt động, nhất là đối phó có hiệu quả với thủ đoạn chiến thuật này. Tỉnh điều động đồng chí Nguyễn Tấn Ái, đồng chí Lê Quang Hồng tiểu đoàn phó 482 kiêm đại đội trưởng đại đội 5.

Bước vào hoạt động đại đội 5 tiểu đoàn 482 phối hợp với tiểu đoàn 840/QK6 cùng bộ đội địa phương Hàm Thuận đánh vào 2 ấp chiến lược Bình An, Bình Lâm trên trục đường số 8 và chặn đánh quân cứu viện, diệt gọn 2 đại đội bảo an thuộc tiểu khu Bình Thuận.

*

*

*

- Tiếp theo đại đội 5/Tiểu đoàn 482, đại đội 5/Tiểu đoàn 840 và đại đội 1/481 trực tiếp chuẩn bị hậu cứ của chiến đoàn 3/506 Mỹ đóng ở cảng Ésépic. Đêm 21 rạng 22-2-1969 dưới sự chỉ huy của đồng chí Nguyễn Anh Dũng, tham mưu phó Tỉnh đội Bình Thuận làm chỉ huy trưởng, đồng chí Vũ Đức Nhi chủ nhiệm chính trị tiền phương Quân khu 6 làm chính ủy, 3 đơn vị đặc công đã tập kích vào cảng Ésé-pic. Sau 10 phút chiến đấu ta đã diệt và bắn bị thương gần 500 tên Mỹ, phá hủy và phá hỏng 13 máy bay, 12 khẩu pháo, 12 xe quân sự (có 2 xe tăng M41) và nhiều nhà cửa lô cốt, kho đạn, kho xăng dầu nổ tung, bốc cháy mãi đến 8 giờ sáng hôm sau.

Trận đánh giành thắng lợi lớn, diệt được nhiều quân Mỹ, đồng bào Phan Thiết và các vùng phụ cận vui mừng phấn khởi. Trong trận này đại đội 5/Tiểu đoàn 482 đảm nhận một mũi tấn công và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ diệt hơn 50 tên Mỹ, bắn cháy 3 máy bay trực thăng, 2 khẩu pháo 105 ly, 4 xe quân sự. Đồng chí chỉ huy trưởng trận đánh nhận xét : "Đại đội 5/Tiểu đoàn 482 đánh rất tốt".

Cùng với các chiến thắng khác trong khu, quân dân Bình Thuận đã đánh trả kịp thời những

đòn đầu, buộc Mỹ nguy phải tìm cách chống đỡ. Đặc biệt là đại đội 5 đặc công, đã khắc phục có hiệu quả thủ đoạn dùng mìn Claymore phục kích đánh sâu vào vùng căn cứ giải phóng, bước đầu giành lại được thế đứng trên các địa bàn áp sát thị xã.

- Bước vào Thu đông năm 1969, Khu 6 đề ra nhiệm vụ cho các Tỉnh. Tích cực đẩy mạnh tấn công 3 mũi trên khắp 3 vùng, nhằm tiêu diệt và làm tan rã một bộ phận quan trọng sinh lực địch và phương tiện chiến tranh. Đánh sụp nguy quyền nhất là nguy quyền ở cơ sở, đánh bại cơ bản chính sách bình định của địch.

Thực hiện chủ trương trên, Bình Thuận đẩy mạnh hoạt động tấn công địch - Tiểu đoàn 482 đã phối hợp chiến đấu với lực lượng vũ trang quân khu tập kích hậu cứ trung đoàn 44 nguy ở Sông Mao, đánh địch cơ động trên quốc lộ 1 đoạn Núi Ách, Phan Rí - Hòa Đa, đánh thiệt hại nặng lữ đoàn thiết vận xa của Mỹ ở Suối Nhum, đánh vào trại biệt kích Mỹ ở Lương Sơn...

Theo yêu cầu tác chiến của chiến trường càng khẩn trương, ngày 7 tháng 8 năm 1969 Tỉnh điều động chỉ Lê Minh Tiến, đại đội trưởng đại đội 1/481 Phan Thiết về làm đại đội trưởng đại

đội 5/Tiểu đoàn 482 thay đồng chí Lê Quang Hồng về làm tiểu đoàn trưởng 482.

Để kịp thời phát huy cách rà phá bom mìn của địch, sử dụng mìn Claymore đánh trả lại địch, đại đội 5 đặc công được Tỉnh chỉ đạo đã tổ chức nhiều lớp huấn luyện bồi dưỡng cho cán bộ chiến sĩ bộ binh, lực lượng dân quân du kích và đội công tác. Nhờ thế mà các đơn vị chủ động trong việc đột áp, vũ trang tuyên truyền, xây dựng cơ sở và thu mua lương thực có kết quả.

Để đánh địch trong vùng sâu, vùng yếu, hỗ trợ cho đồng bào nổi dậy đấu tranh chống địch đàn áp khủng bố. Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận quyết định giao nhiệm vụ cho tiểu đoàn 482 tập kích tiêu diệt yếu khu Kim Ngọc.

Yếu khu Kim Ngọc là một căn cứ hỗn hợp hành quân của Mỹ ngụy để hỗ trợ cho kế hoạch Bình định, cách Phan Thiết 7 km về hướng Đông Bắc. Lực lượng có 1 đại đội bảo an, một tổng đoàn dân vệ, 1 trung đội pháo binh 105 ly của Mỹ, 1 đoàn bình định, 1 đoàn cố vấn Mỹ.

Nhiệm vụ của Tỉnh giao, Ban chỉ huy tiểu đoàn xác định, để đánh được vị trí này, cần phải có thời gian chuẩn bị chu đáo. Tiểu đoàn trưởng

Lê Quang Hồng quyết định lấy đại đội 5 đặc công làm lực lượng chủ công cho trận đánh và cũng là lực lượng chủ yếu để chuẩn bị chiến trường. Sau gần 1 tháng chuẩn bị, đêm 1 tháng 4 năm 1970, tiểu đoàn trưởng cùng các mũi trưởng đi kiểm tra lần cuối cùng để xây dựng phương án chiến đấu. Khi đi đến ấp Kim Bình thì lọt vào ổ phục kích của địch, anh em đánh trả quyết liệt, đồng chí tiểu đoàn trưởng, đồng chí đại đội trưởng đại đội 4 và một số đồng chí hy sinh. Đồng chí Tân đại đội trưởng và các mũi trưởng bị thương.

Ban chỉ huy Tỉnh đội cho củng cố đơn vị, đưa đồng chí Trung tiểu đoàn phó lên thay, tiếp tục đi chuẩn bị lại, Tỉnh cử đồng chí Nguyễn Minh Quyết tham mưu phó xuống trực tiếp chỉ đạo, cùng với tiểu đoàn thực hiện ý định.

Phương án chiến đấu và quyết tâm của tiểu đoàn do đồng chí Nguyễn Văn Trung và Lê Đức Thiện báo cáo được Tỉnh phê duyệt. Đêm 10 rạng 11 tháng 4 năm 1970 - 32 chiến sĩ đặc công và bộ binh của Tỉnh, hình thành 2 mũi tập kích yếu khu Kim Ngọc, dưới sự chỉ huy của Ban chỉ huy tiểu đoàn. Sau 55 phút chiến đấu, ta đã hoàn toàn làm chủ trận địa diệt đại đội bảo an 784, 1 trung đội dân vệ, 1 trung đội pháo binh Mỹ,

1 đoàn Bình định, 1 đoàn cố vấn Mỹ và Ban chỉ huy yếu khu, giết chết và làm bị thương hơn 200 tên địch, trong đó có 50 tên Mỹ. Phá hủy 3 khẩu pháo 105 ly, 1 cối 106, 7 ly, 1 cối 81 ly, 1 máy 15W, 8 máy PRC 25, 20 xe quân sự, 3 kho đạn bị cháy nổ, trong đó có 1 kho đạn đại bác 105 ly.

- Trận đánh giành thắng lợi lớn, tác động sâu sắc đến tình hình nội bộ của địch, nhất là đánh tan căn cứ hành quân để hỗ trợ cho bọn bình định nông thôn. Đồng bào các vùng Hàm Thắng, Phú Long, Phước Thiện Xuân, Xa Ra, Tuy Hòa, Hồng Sơn vui mừng phấn khởi đẩy mạnh phong trào đấu tranh trong các ấp chiến lược và vùng ven thị xã Phan Thiết. Bọn bình định hoang mang dao động, tổng đoàn dân vệ tan rã.

Trận đánh tuy giành thắng lợi lớn, nhưng tiểu đoàn cũng như đại đội 5 có những tổn thất đáng kể. Ban chỉ huy tiểu đoàn và Ban chỉ huy Tỉnh đội chỉ đạo, tổ chức củng cố.

Qua đợt học tập, kiểm điểm rút kinh nghiệm trận đánh, đại đội 5 cũng thấy được những thiếu sót khuyết điểm của mình nhất là trong công tác chuẩn bị chiến trường còn chủ quan mất cảnh giác. Sau đợt học tập, Tỉnh chọn một số chiến sĩ

có kinh nghiệm trong chiến đấu bổ sung cho đại đội 5, tiếp tục huấn luyện nâng cao trình độ chiến, kỹ thuật cách đánh đặc công để sẵn sàng nhận và hoàn thành nhiệm vụ mới.

Thực hiện chủ trương của Quân khu và của Tỉnh, đại đội 5 Tiểu đoàn 482 phối hợp với Tiểu đoàn 482 b, đại đội 1/481 và một bộ phận hỏa lực trung đội nữ pháo binh của Tỉnh do đồng chí Lê Văn Xôi tiểu đoàn trưởng 482b làm chỉ huy trưởng, Lương Thái Hà và đồng chí Kính làm chỉ huy phó. Đêm 2 rạng ngày 3-5-1970 toàn bộ lực lượng tấn công vào cảng Ésépíc lần 2. Sau 30 phút chiến đấu ta đã làm chủ 5/7 khu vực trong cứ điểm ⁽¹⁾ cắm 2 lá cờ Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam ở 2 điểm cao trong khu vực sân bay và trại lính. Diệt 350 tên Mỹ, phá hủy 23 máy bay (có 1 máy bay L19, 22 máy bay trực thăng) 37 xe quân sự (có 25 xe bọc thép) đốt cháy 2 kho đạn, 2 kho dầu, 1 kho xăng và nhiều nhà cửa, phương tiện chiến tranh khác của địch thu 3 súng (2 AR15, 1 M79).

(1)

Cảng Ésépíc chia thành 7 khu vực phòng thủ :

1- Khu chỉ huy truyền tin, 2- khu giặc lái, 3- khu sân bay, 4- khu kho, hậu cần, 5- khu trại lính, 6- khu Giòng Táo (phòng thủ từ xa), 7- khu bến cảng.

Đặc biệt trong trận này mũi trưởng Nguyễn Thanh Hùng (Hùng T.) của đại đội 5 đã lập công xuất sắc. Anh đã vào sờ từng chiếc máy bay khi đi chuẩn bị đến khi nổ súng tấn công, anh đã cùng đồng đội dùng thủ pháo đánh cháy từng chiếc một. Anh xứng đáng được Ủy ban Trung ương Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam Việt Nam tặng thưởng Huân chương chiến công hạng 3.

Ngoài cách đánh đặc công, bản thân đại đội 5 luôn là đơn vị phối hợp với bộ binh của tiểu đoàn hoặc các đơn vị huyện, thị tập kích, chống càn đều giành thắng lợi lớn.

Giữa tháng 5-1970, đại đội 5 phối hợp với tiểu đoàn tập kích đánh thiệt hại nặng 2 đại đội cộng hòa thuộc tiểu đoàn 3 trung đoàn 44 ngụy ra càn quét đánh phá khu vực Phú Hội, Phú Nhan.

Đêm 29-5, đại đội 5 tập kích bí mật vào cụm lô cốt Tân Điền diệt một số tên dân vệ.

Nhân sự kiện lịch sử của địa phương. Đại hội đại biểu Tỉnh Đảng bộ Bình Thuận họp lần thứ nhất ⁽¹⁾ từ ngày 10 đến ngày 15 tháng 7

(1)

Nếu tính cả thời kỳ kháng chiến chống Pháp thì đây là Đại hội lần thứ 3 của Đảng bộ tỉnh.

năm 1970. Ban chỉ huy tiểu đoàn giao cho đại đội 5 tổ chức chuẩn bị mục tiêu tập kích tiêu diệt địch, lập thành tích chào mừng Đại hội.

Ngay trong đêm 15-8, đêm đại hội bế mạc cũng là đêm đại đội 5 cùng đại đội 2 của tiểu đoàn tập kích vào cụm lô cốt Tân Thành (Ma Lâm) diệt 1 trung đội dân vệ, 1 tiểu đội phòng vệ dân sự, giết chết 28 tên, bắt 3 tên. Đánh sập 3 lô cốt và 8 ụ chiến đấu, phá hỏng 1 máy PRC 25 và 1 súng trung liên.

Cùng trong thời gian này, quân chủ lực Mỹ bắt đầu rút khỏi chiến trường Bình Thuận, nhưng các đơn vị binh khí kỹ thuật Mỹ vẫn còn ở lại để tiếp tục kèm cặp, giúp đỡ quân ngụy. Để bù vào đó địch điều toàn bộ trung đoàn 44 bổ sung cho Bình Thuận, ghép 1 số tiểu đoàn và liên đoàn bảo an thay thế cho quân chủ lực. Đôn dân vệ lên bảo an, bảo an lên cộng hòa để làm nhiệm vụ cơ động. Chúng còn tích cực khôi phục, củng cố bộ máy Phân chi khu, cuộc cảnh sát, lập Ủy ban Phụng Hoàng ở ấp, xã để kèm kẹp quần chúng.

Tuy quân chủ lực rút đi, nhưng quân ngụy được tăng cường đông, chúng tiếp tục đàn áp, khống chế mạnh quần chúng trong các vùng kiểm

soát. Để đối phó lại tình hình trên, Tỉnh tiếp tục chỉ đạo phải đẩy mạnh tấn công tiêu diệt địch, chú ý những lực lượng quan trọng và lực lượng kèm tại chỗ.

Đêm 28-12-1970 đại đội 5 đặc công phối hợp với tiểu đoàn 482b (C90) tập kích vào cảng Ésépíc lần 3. Diệt và bắn bị thương 220 tên (trong đó có 85 tên chuyên viên kỹ thuật Mỹ). Phá hủy 1 cối 106, 7 ly, 1 trọng liên, 4 đại liên và 7 xe quân sự (có 2 xe bọc thép) đánh sập 3 nhà kho, 12 lô cốt, 10 nhà mái bằng, đốt cháy 1 kho xăng và 2 máy bay trực thăng, thu 3 súng 1 máy thông tin và nhiều quân trang quân dụng khác. Trận đánh hoàn toàn thắng lợi ta chỉ bị thương nhẹ 4 đồng chí.

Tính chung trong năm 70, đại đội 5/Tiểu đoàn 482 vừa độc lập tác chiến, vừa phối hợp đã đánh trên 10 trận, diệt hơn 690 tên địch diệt gọn 1 đại đội, 2 trung đội, 1 ban chỉ huy yếu khu. Đánh tan 1 căn cứ hành quân, đánh thiệt hại nặng 2 đại đội cộng hòa. Thu hơn 100 súng các loại và nhiều phương tiện chiến tranh khác.

Tuy nhiên, bản thân đơn vị cũng chưa đi vào chức năng hoạt động chủ yếu, chưa chủ động được mục tiêu tấn công. Đặc biệt trong công tác đánh phá Bình định kết quả còn hạn chế.

Thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy Bình Thuận, bước vào năm 1971, lực lượng vũ trang tỉnh phải tập trung chuyển hướng hoạt động, lấy đánh phá Bình định làm nhiệm vụ trung tâm đồng thời kết hợp với tấn công quân sự làm đòn xeo.

Đại đội 5 được Ban chỉ huy tiểu đoàn giao tích cực chuẩn bị các mục tiêu, vừa là đối tượng kèm và hỗ trợ kèm trong thực hiện kế hoạch Bình định của địch. Tập trung đánh phá các ấp chiến lược giải phóng dân, đồng thời chủ động bẻ gãy chiến thuật đánh phân đội nhỏ của chúng.

Tỉnh chỉ đạo, mở liên tiếp các lớp huấn luyện kỹ, chiến thuật đặc công cho bộ đội, dân quân du kích, đội võ trang công tác. Thực hiện đặc công hóa trong lực lượng vũ trang và bán vũ trang để làm cơ sở phục vụ cho việc đánh phá Bình định. Lấy đại đội 5 làm nòng cốt để tổ chức hướng dẫn học tập.

Vừa tranh thủ huấn luyện, đơn vị vừa triển khai một bộ phận tích cực chuẩn bị chiến trường trong nội ô thị xã để bước vào hoạt động.

Đêm 25 rạng 26-2-1971, đại đội 5 phối hợp với đại đội 1/481 và các đội công tác đô thị đồng loạt tấn công vào một số mục tiêu trong thị xã.

Với lối đánh đặc công, biệt động, cùng trong 1 đêm ta tấn công vào trụ sở ấp Phú Trinh và khu vực chợ Phường, bố trí phục kích trên đường Nguyễn Hoàng diệt gọn 1 xe Jeép đi tuần và đánh tan 1 trung đội cảnh sát dã chiến diệt tại chỗ 12 tên. Trên đường lui quân ta gặp toán địch diệt thêm 3 tên nữa.

Bên hướng tả ngạn sông Cà Ty, đại đội 2/481 tập kích cụm lô cốt bờ sông, phá sập 2 lô cốt diệt 8 tên.

Sáng 27-2, địch phản ứng, đổ quân xuống Núi Bàn, Núi Kính để chặn đường lui quân của ta, nhưng đã bị đại đội 5 đón đánh, diệt 15 tên và di chuyển an toàn.

Đợt hoạt động sâu vào nội ô thị xã, đánh nhỏ, diệt địch ít nhưng gây được tiếng vang lớn, đồng bào phấn khởi, liên tục đấu tranh chống phá kế hoạch kèm kẹp và Bình định của địch.

Đầu tháng 3-1971 Tỉnh giải thể tiểu đoàn 482 b (C90) bổ sung cho các đơn vị. Đại đội 5 cũng được tăng cường thêm quân số nhưng cũng chỉ được 35 đồng chí. Ban chỉ huy đại đội có 3 đồng chí Nguyễn Văn Đối đại đội trưởng, Lê Thanh Phong đại đội phó, Phạm Công Đức chính trị viên.

Đại đội có 2 trung đội, mỗi trung đội có 2 mũi. Biên chế tổ chức xong, đơn vị bước vào học tập chỉ thị 01 của Trung ương cục miền Nam về tình hình, nhiệm vụ cách mạng, nhất là nhiệm vụ đánh phá Bình định của địch trong thời gian tới. Đồng thời cũng tranh thủ huấn luyện chiến, kỹ thuật cho đơn vị.

Học tập chính trị, huấn luyện quân sự, nhận thêm trang bị xong, đơn vị xuống lại địa bàn Tam Giác đứng chân, cùng các đội vũ trang công tác, du kích xã Hàm Liêm, Hàm Chính, bộ đội vùng phối hợp hoạt động. Đêm 3-7 đại đội 5 phối hợp với đội 2/481⁽¹⁾ tập kích vào khu vực chợ Phường diệt 1 trung đội cảnh sát, loại khỏi vòng chiến đấu 25 tên.

Đơn vị liên tục hoạt động phối hợp với đội 1, đội 2/481, đánh một số mục tiêu trong nội ô thị xã, phối hợp với các đại đội bộ binh của tiểu đoàn đánh địch trong các ấp ven đường 8, hỗ trợ cho đồng bào đấu tranh chống kế hoạch Bình định, đòi trở về vườn đất cũ làm ăn. Tính chung

(1)

Tháng 3-1971 theo chủ trương của tỉnh sắp xếp lại lực lượng 3 đại đội đặc công thị xã rút gọn lại còn 2 đội. Đội 1/481 và đội 2/481.

trong năm 1971, đại đội 5/Tiểu đoàn 482 đã chiến đấu và phối hợp chiến đấu đánh trên 23 trận diệt hơn 200 tên địch, đánh sập 10 lô cốt, phá hủy nhiều phương tiện chiến tranh, hỗ trợ tích cực cho việc thực hiện nhiệm vụ đánh phá Bình định của địch giải phóng đất, giải phóng dân, vận động nhân dân trở về ruộng đất cũ làm ăn.

Bước vào năm 1972, trên chiến trường Bình Thuận địch đã chuyển hẳn từ "Bình định đặc biệt" sang "Bình định củng cố" tiếp tục quân sự hóa bộ máy chính quyền ở cơ sở, tích cực phát triển gián điệp, mở rộng mạng lưới "tình báo nhân dân" để phục vụ cho âm mưu Bình định. Đẩy mạnh các hoạt động chiến tranh tâm lý, chiêu hồi, dụ hàng với chiến dịch gọi là "sống tình thương" và "lòng mẹ". Địch thực hiện 9 biện pháp khẩn cấp và 10 điều bắn bỏ nhằm ngăn chặn phong trào quần chúng nổi dậy. Bên ngoài tăng cường lùng sục, phục kích, gài mìn ở các tuyến phòng thủ và chung quanh các ấp chiến lược, để phòng ta đột nhập, với thủ đoạn này địch đã gây cho ta nhiều khó khăn tổn thất. Đội vũ trang công tác một thời gian dài bị chụm lại, dẫn đến tâm lý, tư tưởng không ổn định, nhất là đề cao mìn Claymore của địch.

Tỉnh chỉ đạo tiểu ban đặc công, cùng lực lượng đặc công của Tỉnh (đại đội 5, đội 1, 2 Phan Thiết) tập trung nghiên cứu tìm cách khắc phục thủ đoạn này, đề xuất hướng giải quyết có hiệu quả.

- Sau một thời gian thực tế, các cán bộ đặc công và nhất là đại đội 5 đã phát hiện được chỗ yếu, sơ hở và lợi dụng chỗ yếu đó đánh trả lại địch có kết quả. Nhiều trận phản kích bằng mìn Claymore đánh trả diệt hàng chục tên địch khi chúng thu mìn lui quân, hoặc mìn thu về cũng bị nổ ngay trong doanh trại của chúng. Mìn Claymore trở thành nỗi kinh hoàng cho giặc.

Đánh phá kế hoạch Bình định là một yêu cầu cấp thiết của chiến trường. Do đó đại đội 5 một mặt khẩn trương chuẩn bị các mục tiêu phân chi khu và cuộc cảnh sát ở các ấp chiến lược, đồng thời tích cực phối hợp với tiểu đoàn đánh vào các ấp. Đêm 5 rạng 6-4-1972 đơn vị cùng tiểu đoàn đánh vào các ấp Tầm Hưng, Bình Lâm, An Phú, Bình An, Thắng Thuận, Tân Điền, Kim Bình... diệt hàng trăm tên bảo an, dân vệ và bình định, hỗ trợ cho hàng nghìn đồng bào nổi dậy diệt ác, phá kềm bung về xóm làng cũ làm ăn.

Mục tiêu đồn Gộp được chuẩn bị xong, Tỉnh quyết định cho đại đội 5/Tiểu đoàn 482 tập kích. Đêm 18-4 ta nổ súng tấn công diệt một số địch nhưng không dứt điểm. Ta hy sinh 1, bị thương 1 (1). Đơn vị được lệnh hành quân qua căn cứ khu Lê Hồng Phong để chuẩn bị đánh ấp Gò (ấp mới).

Ấp Gò, địch mới dồn dân vùng căn cứ Hồng Sơn về lập ấp, xây dựng hệ thống đồn bót chung quanh để bảo vệ khá kiên cố. Giữa ấp là trụ sở ban tế xã, cuộc cảnh sát, nhà ở của cán bộ Bình định nông thôn, có 1 trung đội dân vệ canh gác. Chung quanh ấp có các cụm lô cốt, có 1 đại đội bảo an đóng giữ.

Nhân dân tuy bị dồn vào ấp nhưng vẫn thường xuyên liên lạc được với cách mạng, có chi bộ Đảng bên trong lãnh đạo trực tiếp cơ sở mật, du kích mật hoạt động tốt, phục vụ tình hình kịp thời.

Chuẩn bị đánh ấp Gò được đồng chí Lê Văn Hiến, Phó Chính ủy Quân khu trực tiếp chỉ đạo, dự thông qua sa bàn, động viên đơn vị hoàn thành

(1)

Đồng chí mũi trường hy sinh (Nguyễn Ngọc Ninh). Đồng chí Lê chiến sĩ bị thương.

tốt nhiệm vụ để thiết thực chào mừng ngày sinh nhật Bác.

Phối hợp đánh ấp Gò có một bộ phận của tiểu đoàn do đồng chí Ngô Tùng Châu - Chính trị viên phó tiểu đoàn chỉ huy đánh địch trong ấp và chốt giữ cửa mở hướng Đông Bắc.

Đại đội 5 hình thành một mũi thọc sâu có 8 đồng chí, do đồng chí đại đội trưởng và đồng chí Đức - chính trị viên đại đội chỉ huy, đi theo mũi thọc sâu còn có đồng chí Tiên tham mưu trưởng tiểu đoàn.

0 giờ ngày 20-5 tiếng bộc phá đánh vào lô cốt của mũi thọc sâu nổ, làm hiệu lệnh cho trận đánh, thủ pháo dù, thủ pháo thường tiểu liên, B40, B41 tới tấp đánh vào các mục tiêu phân công. Địch trong các lô cốt chống trả dữ dội, nhưng trước sức mạnh áp đảo của quân ta, một số tên sống sót bỏ chạy. Ta tiêu diệt đại bộ phận lực lượng địch, làm chủ hoàn toàn phân chi khu ấp Gò. Đội công tác Hồng Sơn phát động quần chúng móc nối cơ sở, xây dựng thực lực chính trị. Trận này đồng chí Đối đại đội trưởng và hai chiến sĩ hy sinh, 3 bị thương trong đó có đồng chí Tiên.

Sau trận đánh ấp Gò, đại đội 5 còn lại 6 đồng chí, do đồng chí Phạm Công Đức chỉ huy, đến tháng 7-72 được Tỉnh bổ sung cho 4 tân binh miền Bắc, tiểu đoàn bổ sung được 3 đồng chí và 3 đồng chí đi học về lại đơn vị. Tỉnh chủ trương củng cố lại đơn vị.

- Đồng chí Lê Thanh Phong đại đội phó quyền đại đội trưởng.

- Đồng chí Phạm Công Đức chính trị viên.

Quân số 16 đồng chí biên chế thành 1 mũi, 2 tiểu đội. Đơn vị về đứng ở râm tre Hàm Nhơn tranh thủ huấn luyện quân sự, học tập chính trị. Thời gian này đơn vị gặp nhiều khó khăn, nhất là lương thực thực phẩm. Cũng như nhiều đơn vị khác trong toàn Tỉnh phải ăn cháo, ăn rau thay bữa. Với đại đội 5 cũng như tiểu đoàn 482 luôn là đơn vị cơ động nay chiến trường này mai chiến trường khác, nên cũng thường xuyên bị động về lương thực. Đứng chân trên một địa bàn khắc nghiệt, thiếu nước, xa nguồn tiếp tế trong dân, cộng với tình hình địch ra sức phong tỏa kinh tế ta, vấn đề lương thực càng trở nên bức xúc. Hạt gạo lúc này thường phải đổi bằng máu để có nuôi anh em đau ốm và thương binh.

Cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 nhiều ngày, nhiều bữa phải ăn xôi, trái gũ để đi đánh giặc. Nhưng không vì thế mà anh em nao núng tinh thần.

Từ đầu năm 1972 đến tháng 7-1972 đơn vị vừa độc lập chiến đấu vừa phối hợp với tiểu đoàn và các đơn vị bạn đánh 63 trận lớn nhỏ loại khỏi vòng chiến đấu 394 tên địch, diệt gọn và đánh thiệt hại nặng 4 đại đội, 6 trung đội, đánh tiêu hao 3 đại đội khác. Thu 60 súng các loại, 21 quả mìn Claymore. Bắn cháy, bắn hỏng 7 xe bọc thép, 1 khẩu pháo 105 ly...

Gần 5 năm chiến đấu liên tục, đại đội 5 được Ban chỉ huy tiểu đoàn 482 lãnh đạo giúp đỡ. Đơn vị đã từng bước vượt qua bao khó khăn thử thách hết sức gay go, ác liệt, vững vàng trụ vững và từng bước vươn lên, vừa độc lập vừa phối hợp chiến đấu lập nên những chiến công xuất sắc, đánh bại các thủ đoạn chiến thuật của địch, hỗ trợ đắc lực cho phong trào đấu tranh chính trị của quần chúng, góp phần xứng đáng vào thành tích chiến đấu của tiểu đoàn và lực lượng vũ trang Tỉnh nhà.

TÁO BẠO THỌC SÂU, ĐÁNH ĐAU, ĐÁNH HIỂM, LẬP CÔNG XUẤT SẮC, GÓP PHẦN GIẢI PHÓNG QUÊ HƯƠNG

Căn cứ vào nhiệm vụ quân sự, chính trị của trên giao, với tình hình thực tế của lực lượng vũ trang tỉnh và hoạt động của địch ở địa phương. Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận chủ trương rút gọn tiểu đoàn 482 thành 1 đại đội, lấy phiên hiệu là C70. Đại đội 5 được xây dựng thành 1 đại đội đặc công chủ công trực thuộc Tỉnh mà trực tiếp là tiểu ban đặc công.

Thực hiện chủ trương trên, Ban tham mưu, chính trị, hậu cần làm công tác tổ chức, biên chế, cấp phát trang bị và các mặt công tác bảo đảm khác.

Ngày 8 tháng 8 năm 1972, chính thức công bố quyết định của Ban chỉ huy Tỉnh đội, đồng thời đơn vị được bổ sung 6 đồng chí biên chế 1 đại đội, có 2 mũi.

Đông chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng, Phạm Công Đức chính trị viên. Quân số 22 đồng chí, có 1 chi bộ Đảng 7 đảng viên, 1 chi đoàn 8 đoàn viên.

Trang bị 1 B41, 2 B40, 16 AK, 5 khẩu K54, lựu đạn, thủ pháo dù, thủ pháo thường và kéo cắt rào. Địa bàn đứng chân lúc này vẫn ở căn cứ Lê Hồng Phong. Đơn vị tổ chức sinh hoạt, học tập chính trị, huấn luyện quân sự với các nội dung :

- Quán triệt tình hình, nhiệm vụ của cách mạng miền Nam, nhiệm vụ của địa phương, của lực lượng vũ trang và nhiệm vụ của đơn vị.

- Học tập bản chất truyền thống của quân đội nhằm nâng cao quan điểm lập trường cách mạng, động viên đơn vị quyết tâm hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao.

- Huấn luyện quân sự chủ yếu là bồi dưỡng chiến, kỹ thuật đặc công cho cán bộ, chiến sĩ cụ thể là động tác tìm hành qua các loại địa hình địa vật, động tác bắn găm, bắn gần, đánh lựu đạn, chất nổ...

Trong quá trình học tập được Ban tham mưu, Ban chính trị theo dõi chỉ đạo, giúp đỡ. Có thể

nói đây là đợt sinh hoạt học tập, huấn luyện cho đơn vị một cách cơ bản để đơn vị bước vào nhiệm vụ mới.

Sau đợt củng cố, Tỉnh cử đồng chí Nguyễn Minh (Minh Hú) trưởng tiểu ban đặc công ở lại giúp đơn vị chuẩn bị mục tiêu tấn công. Theo ý kiến đề nghị của Huyện ủy Thuận Phong, ban chỉ huy Tỉnh đội quyết định giao nhiệm vụ cho đại đội 5 chuẩn bị phân chi khu Phú Hải.

Phú Hải là một vùng sâu, vùng yếu, cơ sở cách mạng không hoạt động được, nhất là khi tên Trung về đầu hàng địch, đồng bào ở đây bị khống chế mạnh, các đội công tác gặp nhiều khó khăn. Đánh diệt phân chi khu Phú Hải hỗ trợ cho phong trào đấu tranh của quần chúng là một yêu cầu bức xúc của địa phương.

Để tăng cường cán bộ cho đại đội, Tỉnh bổ sung đồng chí Trần Ngọc Phước về làm đại đội phó.

Quán triệt nhiệm vụ trên giao, đơn vị đã phối hợp với cấp ủy, ban chỉ huy Huyện đội Thuận Phong tiến hành chuẩn bị chiến trường hết sức khẩn trương và chọn những đồng chí có kinh nghiệm chiến đấu tốt giao nhiệm vụ cùng cán bộ

đại đội trực tiếp đi chuẩn bị. Ban chỉ huy đơn vị xác định đây là trận đánh đầu tiên sau đợt củng cố và cũng là trận đánh độc lập sau khi đơn vị tách khỏi đội hình của tiểu đoàn. Yêu cầu phải đánh thắng để động viên khí thế xây dựng đơn vị.

Nghị quyết chỉ bộ lãnh đạo bảo đảm hoàn thành nhiệm vụ trên giao là phải chuẩn bị thật kỹ, đạt được các yêu cầu của cách đánh đặc công "mắt thấy, tay sờ", để làm cơ sở cho hạ quyết tâm.

Thông qua cơ sở quân báo, ta nắm chắc quy luật hoạt động của địch và sau hai đêm trực tiếp chuẩn bị, anh em đã xác định được mục tiêu, nắm chắc đường, hướng tiến công. Trên cơ sở đó Ban chỉ huy hạ quyết tâm và xây dựng phương án chiến đấu. Đồng chí Minh, đồng chí Phong, đồng chí Đức về Tỉnh báo cáo, được Tỉnh đồng ý, 3 đồng chí trở về lại đơn vị tổ chức đắp sa bàn và hạ đạt mệnh lệnh chiến đấu.

Mọi công tác chuẩn bị đã hoàn thành tốt. Đêm 2 rạng 3 tháng 10 năm 1972, 2 mũi nhọn bí mật bám sát mục tiêu bất ngờ đồng loạt nổ súng tấn công phân chi khu Phú Hải. Sau 15 phút chiến đấu ta đã làm chủ trận địa, diệt gọn

1 trung đội dân vệ, 1 cuộc cảnh sát, đánh sập 1 nhà, 4 lô cốt. Ta hy sinh 2 và bị thương 2 đồng chí.

Trận đánh thắng lợi, diệt được đối tượng cảnh sát ác ôn và lực lượng kèm, gây tác động tốt cho phong trào chính trị ở địa phương. Bọn địch ở các vùng lân cận thấy phân chi khu Phú Hải bị tiêu diệt nên chúng có phần hoang mang dao động. Đơn vị tuy có bị hy sinh, bị thương, nhưng đây là trận đánh có ý nghĩa chính trị to lớn, qua đó rút được nhiều kinh nghiệm tốt cho cách đánh địch ở vùng sâu, vùng yếu.

Sau trận này Tỉnh đội điều đồng chí Phúc của đại đội 450 Thuận Phong về bổ sung cho đại đội 5 giữ chức chính trị viên phó đại đội.

Phát huy thắng lợi của trận đầu ra quân, đơn vị tranh thủ chuẩn bị và tập kích nhà đèn Phú Long. Kế hoạch được Tỉnh phê duyệt. Đêm 20 rạng 21 tháng 10, 2 mũi nhọn đã tiếp cận sát mục tiêu, dùng bộc phá, B40, B41 đánh sập các lô cốt và xung phong. Sau 5 phút chiến đấu ta đã làm chủ khu vực nhà đèn, diệt 8 tên. Ta lui quân an toàn.

Qua hai trận chiến đấu thọc sâu, tập kích bí mật giành thắng lợi, đơn vị rút được nhiều

kinh nghiệm nhất là trong công tác chuẩn bị chiến trường, xây dựng quyết tâm và nghiêm chỉnh chấp hành chính sách thương binh tử sĩ, khí thế đơn vị có đà vươn lên khá tốt.

Cuộc hội nghị 4 bên ở Paris về Việt Nam đã tiến hành gần 4 năm nhưng vẫn bế tắc. Để tỏ thiện chí của mình, ngày 8-10-1972 phái đoàn chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa đã đưa ra bản dự thảo hiệp định về chấm dứt chiến tranh lập lại hòa bình ở Việt Nam. Trước những thất bại nặng nề trên chiến trường và những khó khăn trong nước, đế quốc Mỹ buộc phải ký hiệp định vào ngày 31-10.

Nhưng với bản chất ngoan cố và xảo quyệt của tên đế quốc đầu sỏ, ngày 23-10 chúng đưa ra những điều kiện hết sức ngang ngược ta không thể chấp nhận được.

Căm phẫn trước thái độ tráo trở lật lọng của tập đoàn Ních-xơn, Kít-xinh-giơ, một làn sóng đấu tranh chống Mỹ - Thiệu, đã bùng lên mạnh mẽ khắp cả nước. Hưởng ứng phong trào đấu tranh của nhân dân, quân dân Bình Thuận đã vùng lên xuống đường biểu tình hô vang khẩu hiệu "Đả đảo Mỹ - Thiệu Ngoan cố - Hòa bình phải được thực hiện ở Miền Nam...". Các lực lượng

vũ trang càng nung nấu ý chí quyết tâm tiêu diệt địch để hỗ trợ cho phong trào đấu tranh của quần chúng.

Đầu tháng 11-1972, lực lượng chủ lực của Quân khu, bộ đội tập trung của Tỉnh, bộ đội dân quân du kích ở Huyện, thị xã và các đội vũ trang công tác đã bám sát ấp, sát đường giao thông quyết trừng trị địch ngoan cố lấn chiếm, vi phạm hiệp định Paris.

Thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy, mệnh lệnh chiến đấu của Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận, đại đội 5 chuẩn bị lại ấp Gò và sẵn sàng tập kích tiêu diệt ấp Gò khi có lệnh.

Nhận nhiệm vụ Ban chỉ huy tổ chức họp chi bộ đề ra nghị quyết lãnh đạo, họp cán bộ quán triệt nhiệm vụ và bàn kế hoạch triển khai thực hiện. Đồng chí Nguyễn Minh hướng dẫn, giúp đỡ anh em chuẩn bị, xây dựng phương án, quyết tâm chiến đấu. Để bảo đảm cho trận đánh thắng lợi, Tỉnh chỉ đạo cho Ban chỉ huy Huyện đội Thuận Phong mà trực tiếp là đồng chí Trần Tấn Lộc (Cao Ly) Huyện đội trưởng tạo điều kiện giúp đỡ cho đại đội 5 hoàn thành nhiệm vụ.

Ấp Gò bọn địch củng cố khá vững chắc, rút kinh nghiệm sau trận đánh ngày 20-5, địch đưa

về đây hầu hết bọn ác ôn có nợ máu với nhân dân do tên Lê Hai cầm đầu. Đại đội lính bảo an cũng được trang bị mạnh để giữ áp, bọn cảnh sát, bọn binh định cũng được đề cao quá mức để khích lệ tinh thần.

Cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đều nhận rõ khó khăn, thuận lợi nên ngay từ đầu công tác chính trị, động viên tư tưởng được xác định là một trong những nội dung quan trọng để xây dựng quyết tâm và giữ vững quyết tâm trong chiến đấu.

Công tác chuẩn bị ấp Gò lần 2 được tiến hành một cách thận trọng, từng bước, kết hợp cơ sở quân báo và trực tiếp. Sau 2 lần đi chuẩn bị anh em kết luận, xác định được đường hướng tấn công chủ yếu, mục tiêu chủ yếu phải diệt...

Trên cơ sở đó Ban chỉ huy đại đội xây dựng phương án chiến đấu và được Tỉnh thông qua.

Đêm 18 rạng ngày 19-12-1972, cả 3 mũi đều tiếp cận áp sát mục tiêu xong. Đúng 0 giờ 5 phút mìn DH ở khu trung tâm nổ, lập tức thủ pháo dù, B40, B41, tiểu liên nổ tới tấp vào các mục tiêu phân công. Quân địch bị đánh phủ đầu không chống trả được. Sau 20 phút chiến đấu, ta hoàn toàn làm chủ trận địa, đánh thiệt hại nặng phân

chi khu, phá sập trụ sở và 2 lốc dân vệ ở khu trung tâm, đánh sập 2 cụm lốc hướng Bắc và hướng Tây do bọn bảo an đóng giữ. Diệt 8 tên cảnh sát, 1 tiểu đội dân vệ, 2 tiểu đội bảo an, thu toàn bộ vũ khí trong đó có 1 khẩu đại liên. Sáng 19-12 có một tên sống sót chạy ra đầu hàng.

Trận đánh tiêu diệt phân chi khu ấp Gò lân 2 là một trận đánh xuất sắc đạt hiệu xuất chiến đấu cao, ta không thương vong. Sau trận đánh đồng bào ấp Gò và đồng bào Hồng Sơn vui mừng phấn khởi, càng đẩy mạnh đấu tranh bung về ruộng vườn cũ làm ăn. Bọn địch thì hoang mang lo sợ, có nhiều tên trốn về nhà không đi lính nữa. Phát huy thắng lợi của trận đánh, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 phối hợp đội công tác Hồng Sơn đẩy mạnh tấn công dân vận địch vận. Giải thích chính sách của chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa Miền Nam Việt Nam và chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa là luôn luôn tỏ thiện chí chấm dứt chiến tranh nhưng phía Mỹ - Thiệu lật lọng tráo trở muốn kéo dài cuộc chiến tranh xâm lược, gây thêm tội ác với đồng bào ta. Nhiều tên ác ôn nghe được đã có thái độ ăn năn hối cải những lỗi lầm của mình, nhiều tên đã tự động bỏ việc hoặc lẩn tránh đi nơi khác làm ăn.

Bước đầu ra quân đánh thắng đã làm tiền đề để xây dựng đơn vị trưởng thành. Kết quả 3 trận chiến đấu vừa qua đã hỗ trợ tích cực cho phong trào đấu tranh cách mạng của địa phương. Đại đội 5 đặc công đã trở thành niềm tin, niềm hy vọng của các đội vũ trang công tác dọc mảng đường số 1 từ Gộp đến Phú Long, Phước Thiện Xuân, Phú Hải. Từ đó mối quan hệ gắn bó ngày càng thắt chặt hơn. Chính các đội vũ trang công tác và nhân dân địa phương mới thực sự là người đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ vật chất, tinh thần cho đại đội 5 vươn lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Cùng với những chiến thắng dồn dập của đồng bào chiến sĩ miền Nam, quân và dân miền Bắc đã viết nên trang sử vẻ vang "Điện Biên Phủ trên không" của 12 ngày đêm cuối năm 1972 bằng chiến công oanh liệt, bắn rơi 81 máy bay giặc Mỹ trong đó có 34 pháo đài bay B52 và 5 máy bay cánh cụp, cánh xòe F111.

Trước thất bại nặng nề Ních-xơn không thể trì hoãn được việc ký kết hiệp định. Ngày 23-1-1973 hiệp định được ký tắt giữa cố vấn Lê Đức Thọ đại diện chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa và Kit-xinh-giơ cố vấn của tổng thống Hoa Kỳ. Và hồi 11 giờ 30 phút giờ Paris ngày 27-1-1973

Hiệp định Paris về chấm dứt chiến tranh lập lại hòa bình ở Việt Nam đã được ký chính thức.

Tranh thủ thời cơ chưa đến giờ ngừng bắn có hiệu lực, đêm 27-1 các lực lượng vũ trang ta tiếp tục chiến đấu áp sát, giữ vững một số vị trí quan trọng. Đại đội 5 được Ban chỉ huy Tỉnh đội giao nhiệm vụ sẵn sàng tập kích bằng hỏa lực mìn ĐH25, B40, B41 vào ấp Gò đồng thời khẩn trương xây dựng trận địa phòng ngự đánh địch phản kích tại cua Tà Nung.

Được đồng chí Minh hướng dẫn, 12 cán bộ chiến sĩ đại đội 5 với trang bị 1B41, 2 B40, 2 quả mìn ĐH25, 1 cối 60, 1 AT và 6 AK tổ chức trận địa theo hình tam giác phía Đông quốc lộ 1A, cách từ 70 đến 100 mét. Lợi dụng các bờ ruộng, đào hầm ngụy trang bảo đảm bí mật. Tất cả mọi công tác được anh em khẩn trương hoàn tất ngay trong đêm sẵn sàng đánh địch.

Với bản chất ngoan cố lật lọng, bọn sĩ quan tranh thủ xua quân ra lấn chiếm vùng giải phóng trước khi hiệp định có hiệu lực.

8 giờ sáng ngày 28-1-1973, tiểu khu Bình Thuận đưa 3 đại đội bảo an thuộc liên đoàn bảo an lên đánh chiếm vùng giải phóng Hồng Sơn.

9 giờ một bộ phận đi đầu của địch lọt vào trận địa của đại đội 5. Với bản lĩnh chiến đấu gan dạ, dũng cảm của những người lính đặc công, anh em quan sát, bình tĩnh để địch đến thật gần mới nổ súng.

Từ sau bờ ruộng bất ngờ đồng loạt các cỡ súng nổ giòn giã, diệt gần hết toán địch đi đầu. Nhiều tên chết ngay trước công sự. Cối 60, B40, B41 cũng bắn diệt nhiều tên phía sau. Bọn địch bị đánh bất ngờ chạy lùi lại chiếm địa hình có lợi để chống trả.

Tiểu khu Bình Thuận đưa 1 tốp máy bay trực thăng 3 chiếc lên quần đảo bắn rốc két, đại liên xuống phía sau trận địa và dọc theo bờ sông. Đến 10 giờ bộ binh tổ chức tấn công lần thứ hai. Sau 4 đợt đánh phá của máy bay trực thăng, bọn bảo an tưởng chừng như quân ta đã rút hết nên chúng ô ạt tiến vào trận địa. Cũng như lần trước, các chiến sĩ đại đội 5 để địch đến thật gần, dùng tiểu liên, lựu đạn đánh tới tấp vào đội hình địch, chặn chúng lại trước công sự để tiêu diệt. Bọn sống sót lùi ra chiếm các bờ ruộng đánh trả, chúng gọi pháo binh, không quân chi viện.

Từng loạt pháo bắn vào phía sau trận địa, trực thăng vũ trang bắn phá dọc theo bờ sông hồ

trợ cho bộ binh tấn công. Các chiến sĩ đại đội 5 bình tĩnh, dùng cảm bẻ gãy từng mũi tấn công của địch. Bọn bộ binh lùi hẳn về trong ấp nhường chỗ cho máy bay phản lực đến ném bom.

11 giờ 30 phút, 3 chiếc phản lực gầm rú, nhào lộn đánh bom xuống trận địa, vừa dứt đợt bom thì pháo địch bắn cấp tập nổ chát chúa xung quanh khu vực. Các chiến sĩ ta vẫn bình tĩnh bám công sự tránh pháo, tránh bom đồng thời sẵn sàng đánh địch tấn công lần thứ 3.

Dựa vào hỏa lực của pháo binh, trực thăng dọn đường, lần này địch tấn công nhiều mũi vào trận địa ồ ạt hơn nhưng cũng không có kết quả, các mũi đều bị đánh bật trở lại. Đành chấp nhận thất bại, bọn bộ binh lùi xa cho phản lực đến ném bom lần thứ 2. Hết bom đến pháo cày xới trận địa của đại đội 5 tưởng chừng như không còn gì nữa. Bộ binh tiến công lần thứ 4, lại bị các chiến sĩ đại đội 5 bật dậy đánh trả quyết liệt. Đến 14 giờ tổ 3, đồng chí Phúc bị thương, đồng chí Kháng hy sinh chỉ còn một mình đồng chí Xuân, đồng chí Đức chính trị viên đại đội lệnh cho đồng chí Trần Văn Thanh mũi trưởng đến phụ trách tổ 3 chỉ huy chiến đấu giữ trận địa.

Đến 15 giờ, các tổ báo cáo tình hình, Ban chỉ huy đại đội thấy, nếu tiếp tục chiến đấu sẽ gặp khó khăn nhất là về đạn dược nên đã chủ động ra lệnh lui quân về thôn hai Hồng Sơn.

Pháo địch bắn cấp tập vào trận địa, nên khi rút, tổ 3 không đưa được đồng chí Kháng theo. Và cũng sau đợt pháo cuối cùng này bọn địch kéo nhau về Phan Thiết chở theo 3 xe GMC xác chết của đồng bọn, số bị thương tập trung tại ấp Gò và trực thăng xuống bốc đi.

Trận đánh địch lấn chiếm vùng giải phóng của đại đội 5 trong ngày đầu hiệp định Paris có hiệu lực là một thắng lợi to lớn, một đòn giáng trả đích đáng vào bản chất ngoan cố, làm cho tình hình nội bộ địch mâu thuẫn gay gắt. Binh lính hoang mang dao động chửi sĩ quan chỉ huy, sĩ quan cấp dưới chửi sĩ quan chỉ huy cấp trên là ngoan cố hiếu chiến. Lo sợ nhất là tên trung úy Khang chỉ huy đại đội 423 đóng tại ấp Gò.

Đồng bào ấp Gò biết được tâm trạng của binh lính, sĩ quan, nhiều người đã chủ động trực tiếp tấn công binh vận, tuyên truyền nội dung hiệp định Paris về chấm dứt chiến tranh ở Việt Nam, được đông đảo anh em binh lính đồng tình ủng hộ.

Qua một ngày chiến đấu, đại đội 5 kịp thời kiểm điểm rút kinh nghiệm cho những trận chiến đấu tới.

Theo kế hoạch đã được chuẩn bị, đại đội 5 chia thành hai bộ phận thay phiên nhau để chiến đấu liên tục, dài ngày. Trận địa chuyển sang hướng Đông, dựa vào địa hình dọc theo bờ sông bố trí xây dựng hệ thống công sự chiến đấu. Phía trước bố trí một hệ thống vật cản chông mìn các loại. Hệ thống hỏa lực kiểm soát toàn bộ phía trước và có diện sát thương lớn. Hai bên sườn có lực lượng du kích Hồng Sơn phối hợp. Để thể hiện đây là vùng giải phóng, đơn vị cho cắm một lá cờ Mặt trận dân tộc giải phóng Miền Nam Việt Nam giữa đồng ruộng. Đồng bào trong ấp Gò hay mọi người qua lại trên quốc lộ 1 đều nhìn rõ lá cờ tung bay trước gió.

Theo mệnh lệnh của tiểu khu Bình Thuận, phải giải tỏa khu vực này nhằm thực hiện ý đồ lấn chiếm vùng giải phóng. Sáng 29-1 tên trung úy Khang đưa đại đội bảo an 423 ra khỏi ấp Gò trong trạng thái hoang mang lo sợ. Đội hình chúng đi hết sức dè dặt. Đoạn đường chừng 800 mét mà mãi đến 10 giờ chúng vẫn chưa tới nơi. Với ý định vào nhổ cỏ rồi quay ra ngay, nhưng khi vừa

đến nơi thì bị các chiến sĩ đại đội 5 nổ súng. Trung úy Khang cho toàn bộ đại đội lui về nằm dọc theo quốc lộ 1 án binh bất động mặc dù lệnh của tiểu khu Bình Thuận luôn thúc ép.

Không thể không chấp hành lệnh trên, nên mãi đến 13 giờ, Khang mới cho quân mò vào khu vực cấm cờ. Cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 vẫn bình tĩnh và tự tin để cho chúng vào gần hơn thì bất ngờ đồng loạt nổ súng, một vài tên trúng đạn chết ngay, số còn lại vội giương cờ trắng lên hàng. Thấy địch đầu hàng đồng chí đại đội trưởng ra lệnh dừng bắn, đồng thời phải ở tư thế sẵn sàng đánh địch nếu chúng tráo trở.

Đại đội cử cán bộ ra gặp tên Khang. Để thể hiện ta là người chiến thắng và lòng nhân đạo đối với người đầu hàng, cán bộ ta tranh thủ tấn công binh vận, giải thích chính sách của Mặt trận dân tộc giải phóng, của chính phủ Cách mạng lâm thời cộng hòa Miền Nam Việt Nam, giải thích một số điểm trong hiệp định Paris... *Với thái độ thẳng thắn, cởi mở của ta, bọn địch hiểu được phần nào về ý chí quyết tâm chiến đấu vì chính nghĩa của quân giải phóng. Cuộc tiếp xúc đầu tiên kết thúc, cán bộ ta tặng cho tên Khang

3 lon lương khô thịt rừng, hấn đưa hai tay đón nhận và ra lệnh cho quân rút về lại ấp Gò.

Bọn chỉ huy tiểu khu Bình Thuận không bằng lòng với việc làm của đại đội bảo an 423, nhất là với tên trung úy đại đội trưởng. Chúng ra lệnh tiếp tục đưa quân ra giải tỏa, lấy cớ. Chấp hành lệnh trên, Khang cho đại đội ra đến vị trí giao ước hôm 29-1 và bắt liên lạc với ta. Đại đội 5 cử cán bộ đến bàn bạc việc thực hiện đúng theo nội dung hiệp định Paris quy định và những vấn đề hai bên đã thỏa thuận ngày hôm trước. Khang tặng lại cho cán bộ ta một cuốn tiểu thuyết và chúng ở tại vị trí quy định đến hết giờ rồi kéo quân về lại ấp.

Ngày thứ tư (31-1-1973) đại đội 423 kéo quân ra vị trí quy định, bắt liên lạc và xin vào thăm đơn vị ta. Để bảo đảm bí mật vị trí chiến đấu, quân số, vũ khí ta không nhận lời và giải thích là hiệp định Paris không có điều nói về hai bên thăm nhau, nên cả hai bên đều phải chấp hành cho nghiêm túc. Các ngày sau trung úy Khang vẫn đưa đơn vị ra đến vị trí quy định rồi dừng lại bắt liên lạc và báo cho ta biết, đến chiều cho đơn vị kéo về lại ấp.

Qua những ngày đại đội bảo an 423 quan hệ với đại đội 5 đặc công, tên đại tá Ngô Tấn Nghĩa Tỉnh trưởng kiêm tiểu khu trưởng Bình Thuận biết, hấn lồng lộn tức tối ra lệnh cho bọn sĩ quan tâm lý chiến cùng đại đội 423 đưa quân ra xin gặp ta.

Biết được âm mưu của địch, ta từ chối không gặp và sẵn sàng đánh trả địch nếu chúng liều lĩnh gây sự. Nhưng đồng chí Minh cán bộ Tham mưu và đồng chí Thạch Phó chủ nhiệm chính trị Tỉnh đội bàn bạc cùng Ban chỉ huy đại đội là đồng chí Đức, đồng chí Phong và quyết định cử đồng chí Thạch đại diện quân giải phóng Bình Thuận ra gặp. Đây là cơ hội để ta tố cáo tội ác của chúng xua quân lấn chiếm sáng ngày 28-1 vừa qua.

Qua tiếp xúc lần này, bọn sĩ quan tâm lý chiến muốn biết được tình hình lực lượng ta là đơn vị nào ? Phiên hiệu, quân số chỉ huy... Đồng chí Thạch tấn công luôn : Nếu các ông muốn biết thì tôi cũng không giấu giếm gì. Lực lượng ở đây có trên 1 tiểu đoàn, không đông lắm đâu. Việc quan hệ các anh với chúng tôi phải thực sự tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành những gì mà hai bên đã thỏa thuận trong các ngày trước, đừng

để lập lại sự việc đáng tiếc xảy ra vừa qua. Đồng chí Thạch đưa ra yêu cầu là để cho lực lượng quân giải phóng qua lại đường số 1 ban ngày, vì đây thuộc phạm vi vùng giải phóng. Trong áp trước mắt các anh ở nhưng ở được bao lâu còn tùy thuộc vào nhân dân. Các anh ra khỏi ấp là đã vi phạm hiệp định rồi, nhưng để tỏ thái độ thiện chí với nhau, chúng tôi đồng ý để các anh ra đến vị trí này.

Đáp lời đồng chí Thạch, tên trung úy Khang đề nghị lực lượng ta qua lại đường 1 khoảng 17, 18 giờ để bảo đảm an toàn, vì đề phòng có lực lượng tiểu khu lên đánh phá. Một tên trong bọn sĩ quan tâm lý chiến yêu cầu ta lui quân vào bên trong chừng 500 m nữa. Ta không chấp nhận.

Đổi đáp qua lại đến trưa, toàn bộ địch rút ra đường số 1, gọi loa phóng thanh vào yêu cầu ta lui quân để chúng tập dợt pháo binh. Địch bắn pháo vào trận địa. Sau dợt pháo kích, các chiến sĩ đại đội 5 vẫn xuất hiện và sẵn sàng đánh trả địch, nếu chúng tấn công. Không ! Bọn địch lại kéo vào ấp.

Ngày hôm sau tên Nghĩa trực tiếp lên tại ấp Gò hò hét đốc thúc đại đội 423 đưa quân ra đánh phá. Hắn còn dõ giọng hăm dọa sẽ cho pháo

binh, không quân hủy diệt. Và sau đó chúng đã cho bắn hàng ngàn quả pháo vào khu vực trận địa, cho quân kéo vào nhưng lại bị các chiến sĩ đại đội 5 đánh bật trở ra và diệt nhiều tên.

Hơn 10 ngày cầm cờ giữ đất, giành dân, liên tục tấn công địch cả quân sự, chính trị, binh vận trong điều kiện hết sức gian khổ, khó khăn, ác liệt, thiếu đạn, thiếu gạo và nhất là quân số quá ít, không đầy 15 đồng chí phải thay phiên nhau, ngày bám trụ trận địa đánh địch, đêm phải đi vận chuyển đạn, gạo, nước... bảo đảm cho nhu cầu chiến đấu ngày hôm sau.

Để giảm bớt khó khăn vất vả cho đơn vị, đồng chí Minh trực tiếp về báo cáo tình hình và đề nghị Tỉnh có biện pháp giúp đỡ. Ban chỉ huy Tỉnh đội chỉ thị cho cơ quan hậu cần tổ chức lực lượng đưa hàng xuống phía Tây đường sắt để tới đơn vị cử người đến mang về. Nhờ cách giải quyết tích cực đó, đơn vị giảm được khó khăn và tập trung sức cho nhiệm vụ chiến đấu.

Qua đợt "chôm lên" đại đội 5 đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, đánh địch giữ vững vùng giải phóng Hồng Sơn, làm tốt công tác tuyên truyền giải thích chủ trương chính sách của Mặt trận. Đặc biệt đã tấn công binh vận có hiệu quả, làm

cho binh lính, sĩ quan đại đội 423 hiểu được phần nào về cuộc chiến tranh chính nghĩa của nhân dân ta cũng như ý chí chiến đấu, quyết tâm chiến đấu, và quyết thắng của quân giải phóng. Tất cả những vấn đề đó đã góp phần tích cực phục vụ cho phong trào đấu tranh chính trị ở từng bước giành thắng lợi.

Đại đội 5 về lại căn cứ Hồng Sơn, tranh thủ huấn luyện để chuẩn bị cho nhiệm vụ mới, cũng trong lúc này đồng chí Phạm Công Đức, Chính trị viên đại đội được Tỉnh cử đi học ở Miền, đồng chí Sơn bổ sung cho tiểu đoàn 15 Quân khu 6 và đồng chí Phước Tỉnh điều động.

Quân số đơn vị còn 12 đồng chí, vẫn giữ nguyên tổ chức đại đội và một số trung đội được sắp xếp lại. Đồng chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng, đồng chí Nguyễn Văn Phúc Chính trị viên, đồng chí Quang trung đội trưởng, đồng chí Thanh trung đội phó và 8 chiến sĩ.

Để đưa đơn vị vào hoạt động đúng chức năng binh chủng đặc công, Ban chỉ huy Tỉnh đội giao đại đội tích cực khẩn trương chuẩn bị chiến trường để tổ chức tập kích bí mật tiêu diệt địch ở các phân chi chu, cuộc cảnh sát, hỗ trợ cho các đơn vị vũ trang công tác cùng lực lượng dân quân du

kích từ Gộp đến Phú Long, Phước Thiện Xuân đánh địch giữ vững vùng căn cứ giải phóng.

Đơn vị tiến hành chuẩn bị đồn Tà Zon (điểm cao 380) khống chế toàn bộ khu vực, do 1 đại đội pháo binh Mỹ chiếm đóng. Sau nhiều đêm đi không đạt kết quả. Ban chỉ huy Tỉnh đội quyết định giao đơn vị chuẩn bị cụm lô cốt phía đông bắc của yếu khu Phú Long (cụm lô cốt đầu cống ấp từ Tuy Hòa xuống) sau 2 đêm chuẩn bị, anh em kết luận và hạ quyết tâm chiến đấu được Tỉnh chấp thuận.

Đơn vị hành quân đến mục tiêu chiến đấu, nhưng do thiếu sót là không hợp đồng chặt chẽ với đội công tác Phú Long. Đêm đó đội công tác vào hoạt động vũ trang tuyên truyền xây dựng cơ sở, thu mua lương thực, địch biết để phòng bắn pháo sáng liên tục nên bộ đội không tiếp cận được, đành phải quay về lại căn cứ.

Ngoài những hoạt động hỗ trợ cho các đội công tác đột áp vũ trang tuyên truyền, đơn vị thường xuyên phối hợp với du kích Hồng Sơn đánh địch càn quét lấn chiếm, đồng thời tranh thủ chuẩn bị lại mục tiêu ấp Gò. Được sự giúp đỡ của cơ sở bên trong, với địa hình quen thuộc, xác định đường hướng tiến công và báo cáo phương

án, quyết tâm chiến đấu về Tỉnh, được Tỉnh đồng ý.

Lực lượng đánh áp Gò lần này chủ yếu là cán bộ chiến sĩ đại đội 5 và có tăng cường 5 đồng chí của đại đội 450 Thuận Phong và chia thành 2 mũi.

Mũi 1 : 7 đồng chí có nhiệm vụ đánh tiêu diệt 2 lô cốt, chiếm giữ cửa mở, bảo vệ đường lui quân cho toàn đơn vị.

Mũi 2 : 9 đồng chí đánh vào trận nội, diệt cuộc canh sát, trụ sở áp và tiểu đội dân vệ.

Lực lượng chiến đấu được trang bị 1 B41, 1 B40, 10 AK, 2 quả mìn ĐH 10, 2 súng ngắn K54, lựu đạn, thủ pháo đầy đủ.

Đúng 1 giờ ngày 3-5-1973, 2 quả mìn đồng loạt nổ phá sập cuộc canh sát, B40, B41, tiểu liên lựu đạn đánh tới tấp vào mục tiêu phân công. Sau 15 phút chiến đấu ta tiêu diệt hoàn toàn trụ sở áp, cuộc canh sát và 4 lô cốt dân vệ. Diệt tại chỗ 22 tên, thu 6 súng có 1 đại liên. Trên đường lui quân do chủ quan thiếu cảnh giác, địch phản kích làm 1 đồng chí hy sinh, 1 đồng chí bị thương và mất 1 súng B41.

Trụ sở và cuộc canh sát ấp Gò bị tiêu diệt, bọn bảo an dân vệ giữ ấp hoang mang dao động, bọn tề điệp không dám ngủ tại ấp.

Mọi hoạt động của lực lượng kèm kẹp đồng bào đều co lại, mặc dù cấp trên luôn thúc ép nhưng chúng vẫn làm ngơ, để cho đồng bào tự do về vườn đất cũ làm ăn. Đội công tác cùng chi bộ bên trong, lãnh đạo hướng dẫn đồng bào đấu tranh, buộc địch phải nghiêm chỉnh thi hành những quy định của hiệp định Paris.

Việc liên lạc, bồi dưỡng cơ sở cốt cán thuận lợi. Nhiều người ra làm ăn rồi ở lại luôn 2, 3 hôm ngoài vùng giải phóng. Phải nói sau chiến thắng ấp Gò lần thứ 4 vùng căn cứ Hồng Sơn có nhiều chuyển biến đáng kể.

Tuy nhiên, đơn vị cũng nghiêm khắc kiểm điểm rút kinh nghiệm trong tổ chức chỉ huy, hiệp đồng chiến đấu cũng như khi lui quân phải hết sức thận trọng và chặt chẽ. Đây cũng là bài học xương máu mà đại đội 5 phải kịp thời khắc phục.

Theo yêu cầu nhiệm vụ chính trị của địa phương, Huyện ủy Thuận Phong đề nghị Ban chỉ huy Tỉnh đội giao nhiệm vụ cho đại đội 5 phối hợp các đội vũ trang công tác Xa Ra, Tùỳ Hòa,

Phú Long, Phước Thiện Xuân đột áp móc nối cơ sở, xây dựng cốt cán, hướng dẫn công tác cho các chi bộ Đảng bên trong tích cực phát triển cơ sở chính trị, phát động quần chúng đấu tranh với địch để được tự do đi lại làm ăn. Đồng thời phải khẩn trương chuẩn bị mục tiêu ở Sa Ra để đảm bảo hoạt động đến.

Đội công tác giúp đỡ, du kích mật cung cấp tình hình quy luật hoạt động của địch. Qua 3 đêm chuẩn bị, các tổ đã vào tiếp cận được mục tiêu, quan sát được việc tuần tra canh gác của địch. Cứ đến 19h hàng đêm, giờ thiết quân luật, bọn địch ở các lô cốt rọi đèn pin quan sát ra chung quanh, bọn canh sát lùng sục các khu vực, nhất là các gia đình có con em thoát ly tham gia cách mạng. Sau khi lùng sục, chúng gài mìn claymore trên các đường nghi ngờ ta có thể đột nhập rồi kéo nhau về cụm lại ở một số khu vực, tổ chức canh gác.

Với kết quả của công tác chuẩn bị, cán bộ chiến sĩ của đại đội 5 xây dựng phương án chiến đấu và báo cáo quyết tâm về Tỉnh. Được Ban chỉ huy Tỉnh đội bổ sung nhiệm vụ và thông qua. Ban chỉ huy đại đội họp chi bộ ra nghị quyết

lãnh đạo, họp đơn vị quán triệt nhiệm vụ và động viên anh em quyết tâm chiến đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao.

Lực lượng chiến đấu gồm 12 cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 và 3 đồng chí của đại đội 450 Thuận Phong phối hợp. Trang bị 2 B40, 7 AK, 2 K54, 4 quả thủ pháo dù, 50 quả lựu đạn, thủ pháo thường và 1 kéo cắt rào. Hình thành 2 mũi, bí mật tập kích trụ sở ấp Sa Ra.

Đêm ngày 28 rạng ngày 29-9-1973, 2 mũi đã bí mật ém sát mục tiêu, đúng 1 giờ 30 phút, B40 phát hỏa, bắn sập các lô cốt của bọn dân vệ. Tiểu liên, thủ pháo đánh tới tập vào các mục tiêu phân công, bọn địch hoàn toàn bị động không chống trả được. Chỉ sau 5 phút chiến đấu ta đã làm chủ trận địa, thu dọn chiến trường và tổ chức lui quân an toàn. Địch chết 20 tên, có 1 toán binh định 5 tên, thu 1 súng AR15, đánh sập 3 lô cốt, phá hủy 1 máy PRC25.

Diệt trụ sở ấp Sa Ra, đại đội 5 đã đánh đúng đối tượng kèm kẹp quân chúng, nhất là diệt gọn 1 toán binh định ác ôn. Đồng bào vui mừng phấn khởi đẩy mạnh tấn công địch, đòi trở về ruộng đất cũ làm ăn.

- Địa bàn hoạt động của đơn vị từ Gộp đến Sa Ra, Tuy Hòa, Phú Long, Phú Hải (phía Đông quốc lộ 1) có những bước chuyển biến đáng kể.

Sau các trận tập kích đánh vào phân chi khu, cuộc cảnh sát, trụ sở ấp và bọn binh định nông thôn, tình hình địa phương phát triển mạnh, nhân dân đi lại làm ăn dễ dàng, đội vũ trang công tác và du kích mật hoạt động thu được nhiều kết quả đáng phấn khởi.

Nhưng địa bàn Thuận Phong vẫn còn 1 vùng yếu, đó là vùng Bà La - Rạng. Ở đây vừa có địa hình khá phức tạp, đường tiếp cận xa, phải qua nhiều bãi cát trống rộng từ 5 - 700 mét. Cơ sở bên trong đã ít, lại bị địch khống chế mạnh, hầu như không hoạt động gì được.

Thường vụ Huyện ủy Thuận Phong cũng đã nhiều lần đề nghị Tỉnh ủy giúp đỡ. Nhiều đơn vị đã về đây hoạt động nhưng không đạt kết quả lại bị tổn thất.

Đại đội 5 nhận nhiệm vụ của Tỉnh đội giao chuẩn bị ấp Rạng để tổ chức tập kích. Đây là một thử thách lớn. Ban chỉ huy đại đội thống nhất với cấp ủy, mở hội nghị chi bộ Đảng để quán triệt tình hình nhiệm vụ trên giao, xây dựng

quyết tâm và đề ra nghị quyết lãnh đạo công tác chuẩn bị chiến trường. Đồng chí đại đội trưởng trực tiếp cùng các chiến sĩ có kinh nghiệm và kỹ thuật tiến hành tốt thực hiện nhiệm vụ.

Ấp Rạng, bọn địch ở đây chưa bị đánh đau nên có nhiều chủ quan sơ hở. Lợi dụng tình hình này các đồng chí đã đột thẳng, sâu vào bên trong, xác định mục tiêu tấn công. Sau 2 đêm đi chuẩn bị đạt được kết quả khá tốt. Anh em hạ quyết tâm chiến đấu và báo cáo về Tỉnh, đồng thời họp chi bộ lãnh đạo phải tập trung toàn bộ khả năng của đơn vị để chiến đấu và chiến thắng.

Đơn vị được tăng cường 4 đồng chí của đại đội 450 Thuận Phong và tổ chức 2 mũi gồm 15 đồng chí. Trang bị 3 B40, 7 AK, 1 AT, 3 K54, 4 quả thủ pháo dù, 55 lựu đạn thủ pháo thường và 1 kéo cắt rào. Ban chỉ huy trận đánh gồm các đồng chí.

Lê Thanh Phong : Chỉ huy trưởng

Trần Văn Hai : Chỉ huy phó

Lê Văn Lượm : đại đội trưởng 450 - Chỉ huy phó.

Ban chỉ huy trận đánh còn tổ chức 1 bộ phận sơ phẩu gồm 1 y sĩ, 1 y tá, 1 phục vụ và

bộ phận dân công 5 người, chủ yếu là cán bộ nhân viên của huyện Thuận Phong. Đây là trận đánh duy nhất của đơn vị có tổ chức sơ phễu và dân công phục vụ.

Đúng 20 giờ 40 phút ngày 25-12-1973, đội hình chiến đấu đã tiếp cận đến đường Phan Thiết - Mũi Né. Để chuẩn bị tiến vào ấp, anh em phải cắt 2 lớp rào ở mép đường thì chó trong ấp sủa rộ lên. Toàn bộ đội hình nằm im sẵn sàng đánh trả địch. Gần 20 phút sau không thấy hiện tượng gì khác, các tổ nhanh chóng vượt thẳng qua đường đột thẳng vào ấp, bí mật ém sát các mục tiêu, cử 1 tổ 3 đồng chí ở lại chốt đường, cảnh giới phía sau.

0 giờ 20 phút ngày 26-12-1973, khi tổ 1 vượt lên đánh vào trụ sở thì tên gác phát hiện la ú ớ và ném ngay 1 quả lựu đạn vào đội hình của tổ 1 làm 3 đồng chí bị thương nhẹ. Tổ 2, 3 và các tổ của mũi 2 đánh thủ pháo dù, bắn B40 vào các lô cốt, trụ sở ấp. Bọn địch chui xuống hầm ngầm chống trả, ngay từ phút đầu trận đánh đã căng thẳng và quyết liệt. Các chiến sĩ đại đội 5 nhanh chóng dùng thủ pháo, lựu đạn đánh vào hầm ngầm và các lô cốt. Sau 5 phút chiến đấu các tổ đã đánh chiếm xong các mục tiêu và bắt

liên lạc, báo cáo cho ban chỉ huy trận đánh, cho anh em thu dọn chiến trường.

Cối 106,7 ly và đại liên ở ngoài hải thuyền bắn mạnh vào áp. Pháo 105 ly ở cao điểm Tà Zon bắn chi viện chung quanh chặn đường lui của quân ta.

10 phút sau ta lui quân ra khỏi áp, liên lạc với tổ chốt đường, bộ phận sơ phẫu, bộ phận dân công về căn cứ an toàn.

Kết quả diệt 22 tên, gồm cảnh sát, Bình định, dân vệ, thu 1 súng AR15. Đánh sập trụ sở, cuộc cảnh sát, 6 lô cốt, 1 hầm ngầm. Ta bị thương 5 đồng chí.

Chiến thắng áp Rạng tuy nhỏ nhưng đã có tác dụng tốt đối với phong trào chính trị của địa phương. Đồng bào rất phấn khởi bàn tán xôn xao, bấy lâu nay bị địch kèm kẹp khống chế, không một ai dám trở về ruộng cũ, cơ sở cốt cán không dám tiếp xúc với cán bộ. Chiến thắng áp Rạng đã mở ra tình hình thuận lợi, đội công tác hướng dẫn, phát động đồng bào đấu tranh đòi tự do đi lại làm ăn, cơ sở mới phát triển. Vùng Bàu Tàng, Bến Ngạch đồng bào đi lại tiếp xúc với cán bộ ngày một đông. Việc tuyên truyền chủ trương, chính sách của cách mạng có nhiều tiến bộ.

Sau trận đánh ấp Rạng, đơn vị cũng đã kịp thời tổ chức kiểm điểm rút kinh nghiệm và thấy nổi lên vấn đề là : "Chỉ có quyết tâm cao, xây dựng tinh thần khí thế đơn vị tốt, cán bộ đảng viên phải thực sự gương mẫu đi đầu trong mọi công tác thì nhất định sẽ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao".

Sau thời gian dồn sức cho trận đánh ấp Rạng, đến khi hoàn thành nhiệm vụ trở về lại địa bàn đứng chân, đơn vị phải lao ngay vào việc lo lương thực, nhiều gia đình phải ăn rau, ăn củ. Đội công tác nhiều đêm đột ấp gặp địch phục kích phải về không. Thường vụ Huyện ủy Thuận Phong chỉ đạo cho các đội công tác bằng mọi cách phải giúp đỡ cho đại đội 5 giải quyết lương thực có ăn và chuẩn bị cho hoạt động đến.

Ngày 26 tháng 1 năm 1974, đại đội nhận nhiệm vụ chuẩn bị tập kích ấp Tuy Hòa. Chuẩn bị đánh ấp Tuy Hòa so với ấp Rạng có nhiều thuận lợi hơn. Nhưng ở ấp Tuy Hòa có cái khó riêng của nó là địch ở đây rất đông, chúng luôn luôn canh phòng cẩn mật, hệ thống phòng thủ tương đối hoàn chỉnh, vững chắc. Hỏa lực mạnh, thông tin liên lạc và cơ động chi viện nhanh. Mặc dù anh em vẫn thấy thuận lợi hơn nhiều.

Được cơ sở bên trong cung cấp tình hình tương đối chắc chắn kết hợp với đơn vị tổ chức điều tra nghiên cứu có kết luận về địch như sau: Ấp Tùy Hòa có 1 đại đội bảo an 510 khoảng 60 tên, 1 trung đội dân vệ, 2 toán phòng vệ dân sự, 1 cuộc cảnh sát, 1 đoàn bình định và 1 bộ máy tế xã, tổng cộng trên 150 tên. Địch phòng thủ tại chỗ bên trong kết hợp với đại đội bảo an 510 cơ động phục kích bên ngoài, thường xuyên thay đổi chỗ ngủ.

Qua công tác chuẩn bị, Ban chỉ huy xác định đường, hướng tấn công và mục tiêu tấn công chủ yếu là diệt đại đội bảo an chốt cạnh nhà Thần và cuộc cảnh sát. Dùng hỏa lực tập kích đánh thiệt hại nặng trụ sở và bọn bình định.

Sử dụng lực lượng 15 đồng chí gồm đại đội 5 đặc công 9 đồng chí, đại đội 450 Thuận Phong 6 đồng chí, tổ chức thành 2 mũi. Mũi chủ yếu tập kích diệt trung đội bảo an, mũi 2 thứ yếu tập kích vào trụ sở và nhà cảnh sát. Trang bị 1 B41, 2 B40, 9AK, 3 K54, 2 quả thủ pháo dù, 35 quả lựu đạn, thủ pháo thường và kéo cắt rào. Ban chỉ huy trận đánh gồm 2 đồng chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng đại đội 5 chỉ huy trưởng,

kiêm mũi trưởng mũi 1, Trần Văn Hai chỉ huy phó kiêm mũi trưởng mũi 2.

Đúng 22 giờ ngày 15-2, lực lượng tiếp cận, cắt rào, đưa đội hình vào áp bí mật ém sát các mục tiêu phân công.

Mũi kiểm tra mục tiêu không có địch, anh em nhận định chúng đã thay đổi vị trí. Ban chỉ huy quyết định dùng hỏa lực tập kích trụ sở và bọm bình định, đồng thời sẵn sàng đánh địch kéo đến chi viện. Vừa triển khai đội hình thì tên gác phát hiện tổ B40 của mũi 1, hấn la ú ớ rồi bỏ chạy. Lập tức anh em đánh ngay 1 quả thủ pháo dù, hỏa lực B40 bắn vào khu vực nhà Thần. Mũi 2 cũng nổ súng đánh địch. Trận đánh giằng co quyết liệt, thì số anh em của đại đội 450 Thuận Phong bỏ chạy về phía sau, làm cho đội hình chiến đấu rối loạn. Ban chỉ huy trận đánh cho mũi 1 vừa chiến đấu vừa lui ra bắt liên lạc với mũi 2, xốc lại lực lượng, hình thành một mũi tiếp tục chiến đấu. Lúc này địch cũng lui về co cụm, bố trí hỏa lực và chúng cũng cho rằng ta đã rút.

Lợi dụng địch nói chuyện ồn ào, anh em tiếp cận cách địch chừng 30 mét bất ngờ dùng B40,

B41 đánh phủ đầu, bọn địch không kịp chống trả. Anh em vừa xung phong thì bị hỏa lực bên cạnh bắn mãnh liệt, không tiến lên được. Ban chỉ huy quyết định cho lực lượng lui ra khỏi ấp.

Kết quả ta đã đánh thiệt hại nặng đại đội bảo an 510, diệt một số tên cảnh sát, binh định. Tuy trận đánh chưa đạt theo yêu cầu đề ra, nhưng đã để lại một ấn tượng tốt trong nhân dân, nhất là diệt được bọn trực tiếp kèm kẹp nhân dân, tác động tích cực đến phong trào chính trị của địa phương.

Qua trận đánh, đơn vị cũng đã nghiêm khắc kiểm điểm, rút kinh nghiệm trong xây dựng quyết tâm chiến đấu cho đơn vị, cũng như khi tiếp cận địch không kiểm tra kỹ, làm hạn chế kết quả trận đánh ngay từ đầu.

Sau 1 năm hoạt động chiến đấu, tính từ sau hiệp định Paris đến nay, đơn vị đã đánh 28 trận, diệt 160 tên địch, thu 14 súng có 2 đại liên, 2 máy PRC 25, bắt sống 2 tên. Diệt 4 cuộc cảnh sát, 1 toán ác ôn, 3 trung đội bảo an, 1 ban chỉ huy đại đội thuộc tiểu đoàn 229.

Phối hợp với đội vũ trang công tác, đột áp tuyên truyền, phát động quần chúng, xây dựng

cơ sở bên trong, diệt ác phá kềm bùng dân về vườn đất cũ làm ăn. Đặc biệt, đơn vị đã hoạt động trong vùng sâu vùng yếu, đánh địch đạt hiệu suất chiến đấu cao, thực hiện tốt phương châm lấy ít đánh nhiều, luôn sâu ém sát, nổ súng đánh phủ đầu quân địch, làm cho chúng hết sức hoang mang lo sợ.

Vừa chiến đấu vừa xây dựng, đơn vị từng bước đã trưởng thành, tuy quân số có lúc chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ. Nhưng bản thân đơn vị luôn chủ động, khắc phục bằng cách xây dựng nâng chất lượng chiến đấu cho cán bộ, chiến sĩ, phát huy tốt sức mạnh của tập thể và coi trọng vai trò xung kích của đoàn viên thanh niên, vai trò cán bộ chỉ huy luôn gương mẫu, đi đầu trong mọi khó khăn ác liệt. Tạo được sự đoàn kết, tin tưởng và thống nhất cao, quyết tâm chiến đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao.

*

* *

Địch ngoan cố vẫn tiếp tục thực hiện âm mưu lấn chiếm vùng giải phóng, ráo riết đẩy mạnh

kế hoạch ủi phá địa hình, di dân lập ấp sâu vào vùng căn cứ giải phóng.

Ở Hồng Liêm, địch cho ủi phá khu vực phía nam cây táo, đưa thương phế binh ngụy ra làm ruộng, làm rẫy và lập ấp. Vùng Sông Lũy hình thành khu định cư mới với 1.500 dân đưa từ các nơi khác đến. Tháng 3-1974 chúng thành lập tiếp ấp định cư Nghĩa Thuận phía Tây và Tây Nam Sông Lũy. Chúng đã ủi phá khu vực này trên 100 ha và đưa dân Quảng Ngãi vào sinh sống. Song song với thủ đoạn lấy dân làm lá chắn, lấn dần vùng kiểm soát của ta, chúng từng bước đưa quân nòng ra phục kích, đột kích đánh phá các địa bàn đứng chân của các đội công tác. Bọn thám báo, biệt kích trà trộn trong dân đi làm ăn để nắm tình hình ta.

Hệ thống khu định cư tuy mới hình thành, nhưng được đầu tư lớn nên tốc độ hoàn thành khá nhanh. Mỗi ấp có 1 ban tế ấp và 1 đồn chốt, vật cản, chướng ngại bao bọc xung quanh khá kiên cố, có 1 đại đội bảo an, 1 trung đội dân vệ đóng giữ. Tất cả đều trực thuộc yếu khu Sông Lũy do tiểu đoàn 212 phụ trách.

Bước vào mùa khô năm 1974. Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận giao nhiệm vụ cho các lực

lượng vũ trang tập trung đánh phá kế hoạch ủi phá địa hình, di dân dân lấn chiếm vùng giải phóng.

Đại đội 5 đặc công được điều về đứng chân ở khu vực Hàm Trí để tiến hành tổ chức học tập, củng cố đơn vị và chuẩn bị cho đợt hoạt động đến. Tỉnh điều đồng chí Nguyễn Văn Phúc. Đơn vị lúc này còn 13 đồng chí, do đồng chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng kiêm luôn công tác chính trị.

Để tăng cường lãnh đạo chỉ huy cho đơn vị, Tỉnh điều động bổ sung về 2 đồng chí, đồng chí Trung giữ chức chính trị viên, đồng chí Bình giữ chức đại đội phó.

Đơn vị bước vào học tập, quán triệt tình hình nhiệm vụ mới, chủ yếu là tập trung đánh phá bình định, hỗ trợ cho phong trào diệt ác phá kềm ở vùng sâu vùng yếu và đấu tranh giành quyền làm chủ cho nhân dân ở những vùng tranh chấp.

Vừa học tập, đơn vị vẫn thường xuyên phối hợp với các đội vũ trang công tác, liên tục đợt áp vũ trang tuyên truyền, phát động quần chúng, phá rã hệ thống kềm kẹp của địch ở ấp Gò và Gộp, đưa lên thế đấu tranh, làm chủ mạnh hơn.

Thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy, Ban chỉ huy Tỉnh đội giao nhiệm vụ cho đại đội 5 chuẩn bị ấp Gò để đánh tiêu diệt bộ máy kèm kẹp của địch.

Nhận nhiệm vụ, đơn vị hết sức lo lắng, vì sau những lần tập kích, địch đã đề phòng và tăng cường các biện pháp phong thủ rất chặt chẽ.

Đại đội thám kích 206 cùng với bọn cảnh sát, bình định, dân vệ, phòng vệ dân sự địa phương tăng cường đánh phá, khống chế nhân dân rất dữ dội. Mọi hoạt động đi lại của đồng bào đều bị lực lượng kèm theo dõi gắt gao. Nên công tác chuẩn bị chiến trường lần này gặp rất nhiều khó khăn.

Đơn vị tổ chức sinh hoạt chi lộ, ra nghị quyết lãnh đạo, xác định trách nhiệm cho từng cán bộ, đảng viên quyết tâm phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ trên giao. Cán bộ đại đội cùng với các mũi trưởng, tổ trưởng trực tiếp đi chuẩn bị chiến trường. Với quyết tâm cao và kỹ thuật tốt, anh em cũng đã nắm chắc được tình hình địch, xác định mục tiêu tấn công chủ yếu, thứ yếu và lên phương án chiến đấu báo cáo về Tỉnh.

Được Ban chỉ huy Tỉnh đội chỉ đạo, tăng cường cho trận đánh 3 đồng chí của đại đội 450

Thuận Phong cùng với 8 đồng chí của đơn vị tổ chức thành 2 mũi. Trang bị 2 B40, 6AK, 1 K54 và 40 quả thủ pháo lựu đạn, dưới sự chỉ huy trực tiếp của đồng chí đại đội trưởng và chính trị viên.

Đêm ngày 25 tháng 3 năm 1974, 2 mũi đã bí mật lườn sâu ém sát vào các mục tiêu được phân công. Đúng 0 giờ 30 phút bất ngờ B40 đồng loạt bắn sập các lô cốt, AK, lựu đạn thủ pháo đánh dồn dập vào bọn địch và xung phong. Bọn địch bị động bất ngờ, không chống trả được. Sau 5 phút chiến đấu, anh em tổ chức lui quân an toàn.

29 tên địch bị diệt, trong đó có 1 trung đội thám kích thuộc đại đội 206, và một số tên cảnh sát ác ôn. Sau trận đánh đại đội 206 hoang mang dao động phải đưa về Phan Thiết để củng cố. Bọn cảnh sát, binh định cơ lại không dám hung hăng như trước. Nhân dân ở ấp Gò đẫy mạnh đấu tranh chính trị, binh vận thu được nhiều kết quả.

Ấp Gò bị đánh đi đánh lại nhiều lần, nhưng kẻ địch vẫn quyết tâm giữ, cùng với hệ thống phòng thủ ở Hồng Liêm, Sông Lũy, Sông Khiêng, địch tăng cường đóng chốt để tiếp tục thực hiện kế hoạch ủi phá địa hình, di dân lấn chiếm vùng giải phóng.

Đồn cầu Ông Đông là một vị trí quan trọng trong khu vực phòng thủ của địch. Ở đây chúng bố trí đại đội 3 thuộc tiểu đoàn bảo an 212 đóng giữ.

Đồn cấu trúc theo địa hình chữ nhật, dài 120 mét, rộng 80 mét, có 12 lô cốt bằng bao cát và thùng phi đổ cát. Xung quanh có 3 lớp rào bảo vệ.

Cuối tháng 5-1974, đại đội 5 nhận nhiệm vụ của Ban chỉ huy Tỉnh đội mà trực tiếp là đồng chí Phạm Ty, Tỉnh đội phó theo dõi và chỉ đạo.

Ban chỉ huy đại đội nhận thấy đây là một nhiệm vụ hết sức khó khăn, nặng nề vượt quá khả năng của đơn vị. Từ ngày đơn vị tách khỏi tiểu đoàn 482 làm nhiệm vụ độc lập chiến đấu cũng chỉ đánh được các phân chi khu, cuộc canh sát cấp trung đội. Nhưng đây là mệnh lệnh nên ban chỉ huy quyết tâm chuẩn bị và đánh thắng theo yêu cầu của trên.

Công tác chuẩn bị chiến trường được xác định là công tác trung tâm, bảo đảm cho thắng lợi. Cán bộ, đảng viên phải là người đi đầu trong công tác chuẩn bị.

Mũi 1 do đồng chí Thê làm mũi trưởng có đồng chí Bình đại đội phó cùng đi, mũi 2 do đồng

chí Thanh làm mũi trưởng, có đồng chí Trung cùng đi. Sau 2 đêm tiếp cận xác định được mục tiêu tấn công chủ yếu, thứ yếu và đường, hướng vận động tiến công. Khi hoàn tất được công tác chuẩn bị thì trăng sáng, không thể tổ chức tập kích ngay được, phải dừng lại và cho bộ đội tập luyện.

Ngày 10-6-1974, Tỉnh đội quyết định cho đại đội 5 đánh đồn cầu Ông Dỡ để phối hợp hoạt động chung của Tỉnh. Nhưng để đảm bảo chắc thắng, Tỉnh đội đồng ý cho kiểm tra lại mục tiêu. Vẫn 2 mũi đi kiểm tra thì thấy địch đã phát trống trải từ ngoài vào đến sát rào ngoài cùng, nên không thể tiếp cận được ở hướng cũ. Anh em phải chuyển hướng tiếp cận, mũi 1 hướng Đông Nam, mũi 2 hướng Tây Nam. Đêm 12-6 cả hai mũi đều đột nhập vào bên trong đồn, xác định làn cuối cùng từng mục tiêu tấn công.

Trên cơ sở chuẩn bị, Ban chỉ huy lập kế hoạch phương án tác chiến và được Tỉnh đội phê duyệt. Lực lượng chiến đấu gồm 16 đồng chí, có 5 đảng viên, 9 đoàn viên. Chia thành 2 mũi.

- Mũi 1 gồm 9 đồng chí, có 3 tổ, do đồng chí Thê làm mũi trưởng, đồng chí Phong đại đội trưởng, chỉ huy trưởng trận đánh cùng đi.

- Mũi 2 gồm 7 đồng chí cũng chia thành 3 tổ do đồng chí Thanh làm mũi trưởng, cùng đi với mũi này có đồng chí Trung chính trị viên đại đội, chính trị viên trận đánh và đồng chí Bình đại đội phó.

17 giờ ngày 15-6, đơn vị đến vị trí tập kết quan sát, nắm tình hình, 20 giờ đến vị trí phân quân. Hai mũi tiếp cận khắc phục vật cản thì đồng chí Quân xạ thủ B40 bị ho, nên được đưa ra ngoài và thay đồng chí Vinh bắn B40. Toàn bộ lực lượng đã bí mật ém sát các mục tiêu trên phân công, chờ giờ nổ súng.

0 giờ 16 phút ngày 16 tháng 6, quả thủ pháo dù nổ phát lệnh ngay ở trung tâm chỉ huy dưới gầm cầu. Tất cả B40, AK, lựu đạn, thủ pháo đánh phủ đầu quân địch, các chiến sĩ xông lên chiếm các ụ súng và phát triển đánh chiếm các lô cốt còn lại. Địch phút đầu bị tê liệt, nhưng sau đó chúng phục hồi, dùng lựu đạn đánh vào mũi 1 đang phát triển tan công. Đồng chí Thế hy sinh ngay tại chỗ, đồng chí Phong trực tiếp chỉ huy đánh chiếm các mục tiêu, trong khi phát triển đồng chí Cường bị thương tiếp. Nhưng toàn mũi 1 cũng đã tiêu diệt xong các mục tiêu phân công,

thu dọn chiến trường, đưa đồng chí Thê và đồng chí Cường ra ngoài bắt liên lạc.

Mũi 2 cũng đánh chiếm các lô cốt phân công và phát triển tấn công thì đồng chí Trung bị thương nặng. Các tổ vẫn tiếp tục phát triển tấn công, chiếm các lô cốt còn lại và làm chủ trận địa, đưa đồng chí Trung ra.

Chỉ huy trưởng trận đánh lệnh cho tổ công binh vào phá cầu. Tiếng nổ của khối bộc phá 20 kg làm sập cầu Ông Dỡng cũng là tiếng nổ kết thúc sau 20 phút chiến đấu quyết liệt.

Ta đã tiêu diệt 50 tên địch, trong đó có 1 trung úy đại đội trưởng (Khang) 1 thiếu úy đại đội phó. Diệt gọn 2 trung đội, Ban chỉ huy đại đội 3 thuộc tiểu đoàn 212. Bắt sống 2 tù binh. Đánh sập hoàn toàn 12 lô cốt, nhiều ụ chiến đấu cá nhân, 1 nhà chỉ huy, 1 cầu. Thu 1 đại liên, 4 AR15 và nhiều quân trang quân dụng khác.

Ta hy sinh 2 đồng chí (Thê mũi trưởng, Trung chính trị viên đại đội) bị thương 1 đồng chí.

Thắng lợi của trận đánh thể hiện quyết tâm cao, công tác chuẩn bị chiến trường chu đáo tỉ

mi, công tác lãnh đạo xuyên suốt ngay từ đầu đến khi kết thúc trận đánh.

Tuy đơn vị có tổn thất, nhưng đây là một thắng lợi lớn, khí thế đơn vị sôi nổi, tin tưởng và qua đó khẳng định với cách đánh đặc công, đơn vị có thể tiêu diệt gọn cứ điểm cấp đại đội của địch.

Chiến thắng cầu Ông Dống được Bộ chỉ huy Miền tặng thưởng huân chương chiến công giải phóng hạng hai và nhiều cán bộ, chiến sĩ được tặng bằng, giấy khen.

Phấn khởi với chiến thắng trên, đồng chí Trần Văn Thanh có làm bài thơ : "Chiến thắng cầu Ông Dống" bài thơ có đoạn :

... "Sông Lũy đêm nay rục lửa hồng,

Chiến công lan tỏa khắp lòng dân,

Đồn giặc ngày qua còn im lặng,

Đêm nay lửa chớp tựa bão giông

Xác giặc phơi trên cầu Ông Dống,

Bóng người chiến sĩ đứng hiên ngang..."

Sau trận đánh, phong trào quần chúng ở ấp Nghĩa Thuận và vùng Sông Lũy có những bước phát triển đáng kể. Đồng bào đã mạnh dạn đấu

tranh buộc địch không được bắn phá vào xóm làng, để cho đồng bào được tự do đi làm ăn. Bọn địch mới đổi đến đã bị đồng bào ta tấn công bình vận, làm cho bọn này cũng hoang mang dao động. Bọn cảnh sát, bình định ở yếu khu Sông Lũy, ấp Nghĩa Thuận tuy chưa bị đánh đau, nhưng thấy tình cảnh của bọn bảo an nên cũng chán nản không còn hung hăng như trước.

84

Bước vào quý 3 năm 1974, đại đội 5 đặc công vẫn tiếp tục bám trụ, hoạt động mảng sông Lũy, sông Khiêng và ấp Nghĩa Thuận. Đơn vị đã phối hợp chặt chẽ với đội công tác đột áp vũ trang tuyên truyền, móc nối xây dựng cơ sở và chuẩn bị mục tiêu cho đợt hoạt động đến.

Sau khi phục kích cùng C70 (tiểu đoàn 482 rút gọn) đánh trung đội bảo an mở đường đến ấp Nghĩa Thuận tại ngã 3 Sông Lũy, đại đội 5 được Ban chỉ huy Tỉnh đội giao nhiệm vụ phải khẩn trương chuẩn bị và tổ chức tập kích yếu khu sông Lũy để hỗ trợ cho phong trào đấu tranh chính trị, bình vận, phá thế kèm kẹp của địch ở vùng này. Nhận nhiệm vụ, đơn vị tổ chức chuẩn bị chiến trường ngay.

Yếu khu sông Lũy có lực lượng đông và mạnh nơi đóng quân của Ban chỉ huy tiểu đoàn 212

được tổ chức phòng thủ và canh gác hết sức chặt chẽ. Ngoài hệ thống vật cản hàng rào, mìn, còn có các trung đội thường xuyên cơ động phục kích vòng ngoài ngăn chặn các hướng nghi ngờ ta có thể đột nhập.

Với kinh nghiệm và trình độ kỹ chiến thuật tốt. Sau 3 đêm liên tục, anh em đã tiếp cận được hầu hết các mục tiêu tấn công. Trên cơ sở đó Ban chỉ huy đơn vị xây dựng phương án, quyết tâm chiến đấu và được Tỉnh đội phê duyệt. Để tăng cường lực lượng cho trận đánh, Ban chỉ huy Tỉnh đội điều động 13 đồng chí của C70 phối thuộc cho đại đội 5. Tổ chức thành 3 mũi, trang bị B40, B41, AK, thủ pháo dù, thủ pháo thường, lựu đạn.

Mũi 1, mũi chủ yếu có 10 đồng chí làm nhiệm vụ đánh thọc sâu vào trung tâm diệt sở chỉ huy của địch, do đồng chí Phong đại đội trưởng và đồng chí Thanh mũi trưởng chỉ huy.

Mũi 2 thứ yếu có 10 đồng chí, chia thành 2 tổ, đánh chiếm cụm lô cốt ngã 3 sông và giữ cửa mở, do đồng chí Bình đại đội phó và đồng chí Hai trung đội trưởng chỉ huy.

Mũi 3 gồm 13 đồng chí của C70 tăng cường làm nhiệm vụ chặn viện đánh địch từ ấp Nghĩa

Thuận lên để bảo đảm cho đại đội 5 hoàn thành nhiệm vụ.

Đêm ngày 10-8-1974 tất cả các mũi đã đưa lực lượng bí mật tiếp cận sát các mục tiêu tấn công. Khi tiếng súng B40 phát hỏa ở mũi chủ yếu, các tổ khác cũng đánh chiếm hết các lô cốt còn lại. Sau 15 phút chiến đấu quyết liệt, dũng mãnh, các chiến sĩ đại đội 5 đã làm chủ trận địa, bắt liên lạc, tiến hành tảo trừ và thu vũ khí. Diệt 32 tên trong đó có 24 tên chết, 8 tên bị thương, phá hủy 2 cụm lô cốt, thu 2 súng cachin. Ta lui quân an toàn.

Cùng với các hoạt động quân sự ngày càng được nâng lên, đại đội 5 đặc công đã góp phần xứng đáng, đưa phong trào đấu tranh chính trị, binh vận phát triển lên một diện rộng từ Lương Sơn, Sông Lũy, Gộp đến Phú Long, quần chúng tham gia với khí thế sôi nổi và mạnh dạn hơn. Phong trào đấu tranh chống bắt lính đôn quân, chống tăng thuế, đòi tự do đi lại làm ăn, chống khủng bố đàn áp ngày càng phát triển rộng mạnh. Nhiều cuộc đấu tranh có hàng ngàn quần chúng tham gia, lôi kéo cả tế, vệ binh lính, cha cố hưởng ứng. Thực tế phong trào đấu tranh của quần chúng ở đây đã trở thành một khó khăn lớn với địch.

Quá trình tấn công địch cũng là quá trình đại đội 5 ra sức xây dựng đơn vị về mọi mặt. Đơn vị được Tỉnh bổ sung quân số, chủ yếu là anh em quê miền Bắc đã qua huấn luyện kỹ chiến thuật đặc công rất cơ bản, nhưng trong thực tế chiến đấu thì chưa có kinh nghiệm. Quân số đơn vị lúc này có 32 đồng chí, biên chế thành 3 mũi, mỗi mũi 9 đồng chí. Ban chỉ huy đại đội có 2.

Đồng chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng.

Đồng chí Bình đại đội phó kiêm công tác chính trị của đơn vị. Chi bộ có 10 đảng viên, có bí thư, phó bí thư và 1 chi ủy. Chi đoàn có 15 đoàn viên. Trang bị 1 B41, 2 B40, 17AK, 2 M79, 2 K54, 2 kéo cắt rào và thủ pháo dù, thủ pháo thường, lựu đạn dây đủ. Có thể nói ở vào thời gian này, đơn vị được trên quan tâm bổ sung quân số và trang bị đầy đủ nhất.

Sau khi được bổ sung quân số, biên chế sắp xếp lại đơn vị. Được Ban tham mưu, Ban chính trị Tỉnh đội giúp đỡ, đơn vị tiến hành đợt sinh hoạt chính trị nhằm giáo dục và phát huy bản chất truyền thống quân đội, truyền thống chiến đấu của đơn vị. Huấn luyện quân sự theo thực tế của chiến trường để các chiến sĩ mới nắm bắt được tình hình chung. Song song với công tác học

tập, huấn luyện, đơn vị nhận nhiệm vụ chuẩn bị mục tiêu đồn cây Táo.

Đang tiến hành công tác thì tên Bu cán bộ của tiểu đoàn đặc công 200 C/QK6 đầu hàng địch, khai báo làm lộ kế hoạch hoạt động ở vùng này. Ban chỉ huy Tỉnh đội quyết định chuyển đơn vị ra địa bàn Hòa Đa, chuẩn bị phân chi khu Hiệp Hòa.

Được đồng chí Vũ Bình Phong trực tiếp theo dõi giúp đỡ. Với thời gian ngắn, đơn vị đã chuẩn bị xong và hạ quyết tâm chiến đấu.

Lực lượng được tổ chức 10 đồng chí thành 1 mũi, 2 tổ do đồng chí Phong trực tiếp chỉ huy, 2 đồng chí Thanh và Chiến làm chỉ huy phó. Đơn vị tập kích, tiêu diệt phân chi khu Hiệp Hòa, thu 2 súng, 2 máy đánh chữ và 2 máy thông tin.

Để chuẩn bị vào đợt hoạt động phối hợp chung trên chiến trường Quân Khu, Tỉnh đội điều đại đội 5 về lại chiến trường Tam Giác, tiếp tục chuẩn bị phân chi khu Phú Long.

Đánh phân chi khu Phú Long nhằm căng kéo địch đồng thời thực hiện nhiệm vụ phá ấp mở vùng, đưa phong trào đấu tranh chính trị phát triển lên một bước mới.

Phân chi khu Phú Long là một vùng sâu là cửa ngõ phía đông của thị xã Phan Thiết, đây là 1 điểm tựa rất quan trọng nằm trong hệ thống phòng thủ của thị xã. Tại phân chi khu có 1 đoàn binh định 12 tên, 1 cuộc cảnh sát 12 tên, 1 trung đội dân vệ, 1 toán tâm lý chiến, 1 liên toán phòng vệ dân sự. Ngoài ra còn có 2 đại đội bảo an cơ động thường xuyên có mặt tại Phú Long. Địch ở đồn Kim Ngọc, ở phía Tây Nam cầu đều có thể chi viện trực tiếp bằng pháo cối hoặc đưa quân giải tỏa ngay trong đêm.

Với địa hình khá phức tạp và hệ thống phòng thủ vững chắc, phân chi khu Phú Long thực sự là 1 mắt xích quan trọng phục vụ cho kế hoạch binh định của địch.

Đội công tác Phú Long giúp đỡ nhiệt tình cho bộ phận chuẩn bị chiến trường, chi bộ và du kích mật bên trong cung cấp tình hình địch chính xác. Ngày 10 tháng 9 năm 1974, 4 đồng chí đã vào được bên trong cách mục tiêu chừng 100 mét, thì đơn vị bạn nổ súng đánh địch ở gần đó nên địch báo động, bắn pháo sáng liên tục, 4 đồng chí phải quay về. Đêm 12-9, 4 đồng chí lại tiếp tục đi chuẩn bị, tiếp cận được phân chi khu, 3 đồng chí ngồi lại quan sát, đồng chí Phong đại

đội trưởng bò sâu vào bên trong xác định và chọn mục tiêu chủ yếu để xây dựng phương án tấn công, phát hiện được toán phòng vệ dân sự ngụ ở chùa Phú Long gần đó.

Kết quả công tác chuẩn bị chiến trường tốt, Ban chỉ huy đại đội xây dựng phương án chiến đấu, báo cáo quyết tâm và được Tỉnh phê duyệt. Đơn vị tiến hành tổ chức chiến đấu. Lấy mục tiêu chủ yếu là phân chi khu, mục tiêu thứ yếu là toán phòng vệ dân sự. Sử dụng lực lượng gồm 17 đồng chí có 9 đảng viên, 4 đoàn viên, hình thành 2 mũi có 5 tổ. Trang bị 2 B40, 8AK, 5 K54, 4 thủ pháo dù, 75 thủ pháo thường, 2 quả mìn định hướng ĐH25 và 100 mét dây điện, 1 kéo cắt rào. Chỉ huy chiến đấu do Ban chỉ huy đại đội đảm nhiệm. Đúng 12 giờ ngày 20-9, hoàn thành mọi công tác chuẩn bị, 16 giờ đơn vị hành quân đến vị trí tập kết, 18 giờ tiếp cận vành đai Phú Long, kiểm tra tình hình bổ sung nhiệm vụ.

22 giờ đến 23 giờ các mũi bí mật tiếp cận mục tiêu, đến 23 giờ 30 phút tổ 3 của mũi 2 cũng đặt mìn và rải dây xong chờ lệnh.

0 giờ 10 phút ngày 21-9-1974, mũi 1 nổ súng tiêu diệt mục tiêu ở phân chi khu, các tổ cũng đồng loạt nổ súng tấn công. Bọn phòng vệ dân

sự ngủ ở chùa nhón nháo, lập tức 2 quả DH 25 đồng loạt nổ quét sạch bọn địch. Bị đánh mạnh, bất ngờ bọn địch hoàn toàn không chống trả gì được, sau 5 phút các tổ xông lên đánh chiếm toàn bộ các mục tiêu phân công bắt liên lạc và tổ chức lui quân.

Phân chi khu Phú Long bị tiêu diệt, gồm 1 đoàn bình định, 1 cuộc cảnh sát, 1 toán tâm lý chiến, 1 trung đội dân vệ và 1 toán phòng vệ dân sự, tất cả gồm 70 tên phải đền tội, trong đó có 1 đại úy cuộc trưởng cảnh sát và là phân chi khu trưởng Phú Long. Phá hủy 3 lô cốt, 1 nhà cảnh sát, 3 nhà lính, 1 số ụ chiến đấu.

Thắng lợi của trận đánh đã động viên khí thế đơn vị bước vào chiến dịch Đông - Xuân 1974-1975 với một quyết tâm cao. Phấn khởi, tin tưởng, đại đội 5 càng ra sức phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao, góp phần tích cực vào việc thực hiện chủ trương đánh phá kế hoạch bình định của địch, hỗ trợ cho phong trào nổi dậy đấu tranh chính trị, binh vận, phá ấp, phá kèm bung dân về vườn đất cũ làm ăn. Đội công tác và các chi bộ bên trong hướng dẫn đồng bào Phú Long, Phước Thiện Xuân, Xa Ra, Tuy Hòa, Hàm Thắng đấu tranh chống địch càn quét, bắn pháo bừa bãi vào xóm làng.

Bọn cảnh sát ác ôn, bọn tâm lý chiến, bọn bình định càng hoang mang, mâu thuẫn trong nội bộ địch nổi lên, chúng nghi ngờ lẫn nhau, từ đó việc kiểm soát ra vào của nhân dân ngày càng giảm dần đến lỏng, rã hệ thống kèm kẹp của địch ở vùng này.

Thắng lợi ở phân chi khu Phú Long còn góp phần căng kéo địch trên chiến trường của Tỉnh và của Quân khu.

Để phối hợp với chiến trường chính Hoài Đức - Tánh Linh của Quân khu 6. Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận mở cao điểm hoạt động mảng đường số 8 (nay quốc lộ 28). Đại đội 5 đặc công phối hợp với các đơn vị C3/430 Hàm Thuận, đội 1/481, đội 2/481 thị xã Phan Thiết và tiểu đoàn 482 đánh địch bung duỗi ra vùng ven, vùng giải phóng. Cùng các đội công tác đột vào các ấp vũ trang tuyên truyền phát động quần chúng, diệt ác ôn, xây dựng cơ sở.

Tháng 10, 11 năm 1974 - Đại đội 5 phối hợp với tiểu đoàn tập kích cụm lô cốt Thuận Thắng, diệt đồn Bình Lâm, đánh tan bộ máy kèm kẹp và bọn bình định, tâm lý chiến, diệt rất nhiều tên. Bước sang tháng 12-1974, đại đội 5 tổ chức tập kích cụm lô cốt An Phú và phân chi khu An

Phú, phân chi khu Tân An, diệt gọn 2 phân chi khu này, loại khỏi vòng chiến đấu hơn 70 tên địch. Trong đó diệt gọn 1 trung đội, 1 toán phòng vệ dân sự, 1 toán bình định.

Thấy ta hoạt động mạnh trên dọc đường số 8, bọn địch ở Phan Thiết tăng cường phòng thủ, nhất là tuyến vành đai từ Sở Muối (Bắc thị xã) vòng sang cầu 40 (Nam thị xã) lên đến khu vực Hồ Dài (Nam cảng Ésépic) nhưng địch thấy không có chủ lực của ta ở Tam Giác, các hoạt động ở phía Bắc Tỉnh cũng hạn chế nên chúng bắt đầu tung lực lượng ra đối phó.

Ngày 29-12, chúng huy động 7 tiểu đoàn bảo an do tên Trung tá Mai Lan Luông tham mưu trưởng tiểu khu Bình Thuận trực tiếp chỉ huy càn lên Tam Giác. Với tinh thần kiên cường, bám trụ "một tấc không đi, một ly không rời". Nhân dân Tam Giác đã sát cánh cùng cán bộ chiến sĩ đại đội 5, tiểu đoàn 482, đại đội 3/430 Hàm Thuận và dân quân du kích chặn đánh quyết liệt, tiêu hao từng mũi tiến công của địch, diệt gần 100 tên, buộc chúng phải rút khỏi địa bàn.

Trong năm 1974, ngoài các trận phối hợp với tiểu đoàn 482, bộ đội địa phương, dân quân

du kích Hàm Thuận chống càn quét lấn chiếm của địch, hỗ trợ cho các đội vũ trang công tác đột áp, móc nối xây dựng cơ sở, tuyên truyền chủ trương chính sách, đại đội 5 đặc công còn độc lập chiến đấu, đánh theo hình thức tập kích bí mật trên 20 trận, Diệt 279 tên địch, bắt sống 2 tên, diệt gọn 5 trung đội, 1 ban chỉ huy đại đội, 3 cuộc cảnh sát, 3 đoàn bình định, 1 toán tâm lý chiến. Đánh thiệt hại nặng 1 đại đội bảo an, đánh sập và phá hủy 25 lô cốt, 7 trụ sở tề ấp, xã và cuộc cảnh sát, 25 ụ chiến đấu cá nhân, 1 hầm ngầm, 5 nhà lính, 1 cầu.

Thu 7 súng các loại (trong đó có 1 đại liên) 2 máy đánh chữ, 4 máy thông tin và nhiều quân trang quân dụng khác. Ta hy sinh 6 đồng chí, mất 1 khẩu B41.

Ngoài công tác chiến đấu, năm 1974 cũng là năm đơn vị được trên quan tâm xây dựng, củng cố. Đã tổ chức nhiều đợt sinh hoạt chính trị, huấn luyện quân sự, nhằm nâng cao quan điểm lập trường cách mạng, xây dựng tinh thần quyết chiến quyết thắng, liên tục tấn công địch. Đồng thời nâng cao trình độ chiến kỹ thuật đặc công, trình độ chỉ huy, lãnh đạo đơn vị và quản lý bộ đội

cho cán bộ các cấp. Gắn các đợt sinh hoạt kiểm điểm đánh giá những ưu khuyết điểm và tìm ra nguyên nhân, rút những bài học kinh nghiệm qua từng trận đánh hoặc qua từng đợt hoạt động. Nhờ đó mà đơn vị đã kịp thời khắc phục tốt những thiếu sót, giữ vững khí thế tấn công địch hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao.

Tình hình trên chiến trường Bình Thuận vào những tháng cuối năm 1974 và đầu năm 1975, địch liên tiếp bị thất bại nên có khuynh hướng co về phòng thủ. Nhưng ở một số nơi trong nỗ lực cuối cùng, chúng vẫn thực hiện âm mưu bình định lấn chiếm. Đáng chú ý là chúng điều chi đoàn xe bọc thép 2/9 về Phan Thiết để làm lực lượng cơ động hỗ trợ cho các cuộc hành quân càn quét đánh phá vùng căn cứ giải phóng. Song song với những thủ đoạn quân sự, bên trong thị xã, thị trấn và các ấp chiến lược còn kiểm soát được, chúng ráo riết thực hiện kế hoạch hậu chiến "bôi lem" các gia đình cách mạng, những cán bộ đảng viên đã từng chiến đấu ngoan cường, làm cho ta lẫn lộn giữa người tốt và người xấu, giữa cách mạng và phản cách mạng. Chúng mở các trường đào tạo, bồi dưỡng cấp tốc cho lực lượng "Phượng

Hoàng" tổ chức con tin, gián điệp phục vụ cho chúng.

Những cố gắng cuối cùng của địch cũng không làm cho tình hình chung trên toàn miền và trên từng địa phương có những thay đổi có lợi cho chúng mà vẫn tiếp tục phát triển xấu thêm.

Nhận định tình hình chiến trường một cách sắc bén, ngay từ tháng 1 năm 1975, Hội nghị Bộ Chính trị Ban chấp hành Trung ương đã hạ quyết tâm "động viên sự nỗ lực lớn nhất của toàn Đảng, toàn dân ở cả hai miền trong thời gian 2 năm 1975 - 1976 đẩy mạnh đấu tranh quân sự, đấu tranh chính trị, kết hợp đấu tranh ngoại giao, làm thay đổi nhanh chóng so sánh lực lượng trên chiến trường miền Nam theo hướng có lợi cho ta, tiến hành khẩn trương và hoàn thành mọi công tác chuẩn bị, tạo điều kiện chín mùi, tiến hành tổng công kích, tổng khởi nghĩa tiêu diệt và làm tan rã ngụy quân, đánh đổ ngụy quyền từ Trung ương đến địa phương, giành chính quyền về tay nhân dân giải phóng miền Nam... (1).

(1)

Đại tướng Văn Tiến Dũng - Đại thắng mùa Xuân. NXBQĐND năm 1976 - Trang 55.

Căn cứ vào quyết tâm, ý định và kế hoạch hoạt động chung của trên, căn cứ vào tình hình cụ thể của địa phương. Tỉnh ủy, Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận quyết tâm mở đợt hoạt động giải phóng một số ấp trên đường số 8 để chuẩn bị đánh sâu vào thị xã Phan Thiết.

Chiến dịch tổng hợp của Quân khu 6 phối hợp với Quân khu 7 kết thúc, giành thắng lợi toàn diện, giải phóng hoàn toàn huyện Tánh Linh và một số vùng nông thôn huyện Hoài Đức. Đồng bào đang nô nức chuẩn bị cho cái tết đầu tiên trên quê hương vừa được giải phóng.

Sau chiến dịch, đại đội 5 tranh thủ củng cố xây dựng, Quân số lúc này có 22 đồng chí, tổ chức thành 1 trung đội có 2 mũi. Đồng chí Phong đại đội trưởng kiêm công tác chính trị, đồng chí Bình đại đội phó, đồng chí Thanh trung đội trưởng và đồng chí Thủy trung đội phó. Sau mấy ngày học tập, huấn luyện đơn vị được Ban chỉ huy Tỉnh đội giao nhiệm vụ chuẩn bị phân chi khu Phú Nhan (Phú Hội).

Ban chỉ huy đại đội tổ chức lực lượng chuẩn bị. Cũng như những mục tiêu khác, công tác chuẩn bị chiến trường đều do cán bộ đảm nhiệm. Với phân chi khu Phú Nhan là một ấp vùng sâu lâu

nay chưa bị đánh, địch có phân chủ quan sơ hở, nhưng là một phân chi khu có nhiệm vụ bảo vệ vòng ngoài thị xã Phan Thiết, nên địch có tăng cường phòng thủ mạnh. Lực lượng địch có một trung đội bảo an, 1 trung đội cảnh sát và bọn dân vệ, phòng vệ dân sự đóng giữ.

Mũi 1, mũi chủ yếu do đồng chí đại đội trưởng trực tiếp làm mũi trưởng, mũi 2 thứ yếu do đồng chí Thanh trung đội trưởng làm mũi trưởng, công tác chuẩn bị chiến trường khá thuận lợi, được cơ sở bên trong cung cấp tình hình, nên chỉ sau 2 đêm đã tiếp cận được mục tiêu, xác định được vị trí tấn công cụ thể cho từng mũi. Đơn vị xây dựng phương án chiến đấu và báo cáo để Tỉnh phê duyệt. Trong quá trình chuẩn bị, đơn vị cũng đã lập kế hoạch đề nghị Tỉnh bổ sung vũ khí, đạn dược, chất nổ theo yêu cầu nhiệm vụ chiến đấu và được Tỉnh giải quyết chu đáo.

Đơn vị tổ chức lực lượng chiến đấu gồm 15 đồng chí, chia thành 2 mũi, mũi I, 10 đồng chí, do đồng chí Phong đại đội trưởng làm mũi trưởng, mũi 2, 5 đồng chí do đồng chí Thanh làm mũi trưởng có đồng chí Bình đại đội phó cùng đi.

Ngày 25-1-1975 tất cả lực lượng đều bí mật ém sát mục tiêu theo quy định. Đúng 0 giờ

30 phút, mũi chủ yếu đánh liên 4 quả thủ pháo vào lô cốt địch, nhưng không nổ quả nào, mũi thứ yếu đồng chí Thanh bắn quả B40 đầu tiên không nổ, bắn tiếp quả thứ 2 mới diệt được mục tiêu. Tất cả tiểu liên, thủ pháo, lựu đạn đánh tới tấp vào bọn địch, nhưng trận đánh không giữ được yếu tố bất ngờ ngay từ đầu. Sau 4 quả thủ pháo và B40 không nổ địch đã chủ động đánh trả quyết liệt, làm cho trận đánh giằng co kéo dài. Hơn 30 phút chiến đấu, ta chưa làm chủ được trận địa, đơn vị thương vong nhiều, sức chiến đấu giảm hẳn. Trước khó khăn không thể phát triển được, đồng chí đại đội trưởng ra lệnh lui quân và cố gắng đưa thương binh tử sĩ ra ngoài. Nhưng địch quá đông chúng lại tràn lên đánh vào đội hình lui quân của ta. Mặc dù cố gắng hết sức, các chiến sĩ ta cũng chỉ đưa được thương binh, còn tử sĩ và vũ khí phải bỏ lại.

Kết quả ta diệt được một số địch trong đó có tên trung úy đại đội trưởng bảo an và tên đại đội trưởng cảnh sát. Ta hy sinh 5 đồng chí, mất 4 súng. Đây là trận tổn thất lớn của đại đội 5 sau nhiều năm hoạt động chiến đấu độc lập.

Theo yêu cầu nhiệm vụ chiến đấu khẩn trương liên tục của những tháng đầu năm 1975.

Đơn vị chưa kịp sinh hoạt kiểm điểm rút kinh nghiệm, nhưng theo phản ánh của cơ sở bên trong và dư luận của cán bộ, chiến sĩ đơn vị có 2 nguyên nhân chủ yếu :

1. Tên Lào cơ sở nội tuyến phản bội cung cấp tình hình cho địch, nên chúng đã tăng cường lực lượng đến đây rất đông. Hôm ta đánh có 1 đại đội bảo an và 1 đại đội cảnh sát phòng thủ, chống trả lại ta quyết liệt. Sau trận đánh tên Lào được Nguyễn Văn Thiệu thưởng Huân chương "Anh dũng bội tinh" và bọn tiểu khu Bình Thuận khen thưởng khích lệ.

2. Công tác bảo quản vũ khí chất nổ của ta chưa tốt, bị ẩm ướt nhiều nên đánh không nổ, làm mất yếu tố bí mật bất ngờ ngay từ đầu, nên địch có điều kiện chống trả làm ta thương vong.

- Qua tổn thất, đơn vị được Ban Chính trị tiền phương Tỉnh đội Bình Thuận trực tiếp động viên củng cố kịp thời, khí thế của đơn vị được giữ vững và tiếp tục hoạt động.

Đại đội 5 được Ban chỉ huy Tỉnh đội Bình Thuận giao phối hợp với tiểu đoàn 482 chuẩn bị và đánh yếu khu Kim Bình. Trong trận này đại đội 5 được giao nhiệm vụ làm đội dự bị cho tiểu đoàn.

Khi bước vào chiến đấu, mũi chủ yếu gặp khó khăn, thương vong, không thể tiếp tục đánh chiếm mục tiêu. Ban chỉ huy tiểu đoàn đưa đại đội 5 vào thay thế. Với tinh thần chiến đấu dũng cảm, hiệp đồng chặt chẽ, đơn vị xung phong lên đánh chiếm được mục tiêu chủ yếu, phối hợp với mũi thứ yếu quét sạch địch, làm chủ trận địa, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Cuộc tiến công và nổi dậy của quân và dân ta trên toàn miền Nam đang diễn ra hết sức sôi động, lập được nhiều chiến công vang dội nhất là ở các chiến trường xung quanh. Ở Tây Nguyên sau khi giải phóng Buôn Ma Thuột, chủ lực của bộ đánh Đức Lập, Gia Nghĩa, giải phóng hoàn toàn Tỉnh Quảng Đức. Ở đồng bằng ven biển miền Trung, chủ lực bộ phối hợp với Quân khu Trị Thiên và Quân khu 5 lần lượt đánh chiếm và giải phóng các Tỉnh Trị Thiên - Huế, Quảng Nam - Đà Nẵng, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa. Trên hướng đường 20, sau khi giải phóng Định Quán, chủ lực miền phối hợp với Quân khu 6 đánh chiếm chi khu Đa Oai, giải phóng và làm chủ thị xã B'Laio. Ngày 31-3 giải phóng Tỉnh Lâm Đồng. Bọn địch ở Đà Lạt và toàn bộ Tỉnh Tuyên Đức rút chạy. Tỉnh Tuyên Đức hoàn toàn giải phóng.

Để giữ phần đất còn lại. Nguyễn Văn Thiệu liền sát nhập 2 Tỉnh Ninh Thuận, Bình Thuận vào vùng 3 chiến thuật. Lập Bộ chỉ huy tiền phương và giao cho Bộ Tư lệnh vùng 3 chiến thuật, phải bằng mọi cách giữ cho được Phan Rang.

Trước tình hình phát triển hết sức nhanh chóng. Bộ Tư lệnh Quân khu 6 chỉ thị : "... Tình hình diễn biến rất thuận lợi cho ta, các Tỉnh không được trông chờ ý lại chủ lực, mà phải nỗ lực khắc phục khó khăn, khẩn trương với mức độ cao nhất, bám chắc tình hình, mạnh dạn xốc tới tiêu diệt địch, giải phóng địa phương mình..."

Chấp hành chỉ thị của Bộ Tư lệnh Quân khu 6, các lực lượng vũ trang và lực lượng chính trị Bình Thuận đều dồn sức chuẩn bị cho việc phối hợp với lực lượng cấp trên vào giải phóng quê hương. Trước mắt phải tập trung lực lượng đánh tiêu diệt chi khu Thiệu Giáo, giải phóng và làm chủ trục đường số 8 và đường số 1 từ Góp đến Phú Long. Thực hiện ý định kìm và chia cắt sau lưng địch, tạo điều kiện cho chủ lực của Bộ đập nát tuyến phòng thủ từ xa của địch ở Phan Rang, đồng thời chuẩn bị cửa ngõ để quân ta tiến vào giải phóng Phan Thiết.

2 giờ 45 phút ngày 8-4-1975 dưới sự chỉ huy trực tiếp của đồng chí Đỗ Phú Đáp - Tham mưu trưởng Quân khu, các đơn vị của Tỉnh và Quân khu nổ súng đánh vào chi khu Thiện Giáo.

Hơn 1 ngày chiến đấu quyết liệt, đến 21 giờ ngày 8-4 chi khu Thiện Giáo bị đánh chiếm, quận lỵ Thiện Giáo hoàn toàn giải phóng. Bọn địch trong các ấp Tâm Hưng, An Phú, Bình Lâm, Bình An hoang mang tháo chạy về Tân Điền. Trên hướng đường 1, đại đội 5 tập kích bằng hỏa lực vào đồn Xa Ra, phá hủy 1 pháo 105 ly, diệt một số tên. Bọn địch ở Xa Ra tháo chạy về Phú Long, ấp Xa Ra hoàn toàn giải phóng.

Theo nhiệm vụ phân công, đại đội 5 rút về đóng ở thôn 4 Hồng Sơn tiếp tục chuẩn bị mục tiêu đồn Gộp, phối hợp với đại đội 5 của tiểu đoàn 840/Quân khu 6 chuẩn bị đồn Tà Dôn.

Đồn Gộp và đồn Tà Dôn đóng trên điểm cao phía Đông quốc lộ 1, án ngữ, khống chế hướng tiến quân của ta vào Phan Thiết. Nhận nhiệm vụ, đơn vị tổ chức thành 2 bộ phận : đồng chí Lê Thanh Phong đại đội trưởng phụ trách đi chuẩn bị đồn Gộp, đồng chí Trần Văn Thanh phụ trách bộ phận phối hợp với C5 - Tiểu đoàn/840 chuẩn bị đồn Tà Dôn. Chuẩn bị đồn Tà Dôn xong, đại

đội 5 phối hợp với tiểu đoàn 840/Quân khu 6 tiến hành tập kích, nhưng khi tiếp cận vào mục tiêu thì gặp địch bung ra phục kích bên ngoài chặn đánh. Ta bị động đánh trả và lui quân. Trận này ta hy sinh một số đồng chí. Riêng đại đội 5 hy sinh 2 đồng chí (Quyên, Ngọc). Tiếp sau đó ta tổ chức đánh đồn Gộp bằng xung lực kết hợp hỏa lực, bọn địch bỏ chạy.

Đêm 11-4, đại đội 5 phối hợp với tiểu đoàn 840 tập kích ấp Tuy Hòa và giải phóng luôn ấp này.

Rạng sáng ngày 12-4, ta tập trung lực lượng bắt đầu đánh vào yếu khu Phú Long và cầu Phú Long. Tiểu đoàn 840 và đại đội 5 đặc công Bình Thuận đảm nhiệm hướng chủ yếu từ Soài Quỳ tiến dọc theo sông Hội Nhon đánh thẳng vào ấp từ hướng Bắc Tây bắc, tiểu đoàn 15 đánh từ hướng Đông Bắc sang. Cả 2 hướng tiên công đến cách ấp chừng 700 mét thì gặp địch phục kích ở vòng ngoài chúng không dám nổ súng vội bỏ chạy ngược vào trong ấp. Chớp thời cơ, ta đánh thẳng vào ấp tiêu diệt và làm tan rã hoàn toàn tiểu đoàn bảo an 230 và 7 trung đội dân vệ giữ ấp, giữ cầu. Giải phóng hoàn toàn ấp Phú Long và chiếm giữ, bảo vệ cầu Phú Long sẵn sàng đánh

địch phản kích. Nằm trong đội hình chiến đấu của tiểu đoàn 840/QK6, đại đội 5 đặc công đã cùng các đơn vị bạn chiến đấu suốt ngày 12-4, đánh lui 6 tiểu đoàn bảo an dưới sự chi viện của máy bay, pháo binh điên cuồng phản kích hòng chiếm lại cầu Phú Long.

Đêm 13-4, đại đội 5 đặc công được lệnh quay ngược lại Hồng Sơn để tập kích ấp Gò. Phát hiện quân ta vừa đến, bọn địch ở ấp Gò bung chạy, ta vào chiếm ấp, tổ chức cho nhân dân gồng gánh trở về vườn đất cũ làm ăn.

Như vậy, tính đến ngày 13-4, các lực lượng vũ trang Bình Thuận và chủ lực Quân khu 6 đã giải phóng được một vùng nông thôn rộng lớn, làm chủ liên tỉnh lộ 8 (nay quốc lộ 28), làm chủ quốc lộ 1 từ Gộp đến Phú Long, dồn kẻ địch ở thị xã Phan Thiết vào thế bị cô lập hoàn toàn. Cánh cửa vào Phan Thiết đã mở.

Để chuẩn bị đón cánh quân Duyên Hải của Bộ do Thượng tướng Lê Trọng Tấn và Trung tướng Lê Quang Hòa chỉ huy. Đêm 17-4 Bộ chỉ huy tiền phương Quân khu 6 giao nhiệm vụ cho đại đội 5 đặc công Bình Thuận, đại đội 5 tiểu đoàn 840 thuộc trung đoàn 812 và một bộ phận hỏa lực của tiểu đoàn 130 Quân khu đánh vào cao điểm

Tà Dôn, nhưng địch ở Tà Dôn đã đề phòng, không đánh được. Tiểu đoàn 130 sử dụng 2 khẩu pháo 105 ly bắn vào khu vực Tà Dôn và cụm lô cốt trên đỉnh núi. Đại đội 5 nhận nhiệm vụ chặn đánh địch tháo chạy. 17 giờ ngày 18-4 địch ở núi Tà Dôn bỏ chạy, đại đội 5 chặn đánh diệt được một số tên, số còn lại tan rã, trong trận này đơn vị bị thương 2 đồng chí (Thanh và Xuân), nhưng đã hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao. Đại đội 5 được điều về nằm trong đội hình của chi ến dịch giải phóng Phan Thiết.

*

* *

Sau khi nghe 2 đồng chí Vũ Ngọc Đài và Văn Minh Trường báo cáo tình hình bọn địch ở Phan Thiết hoang mang rối loạn và cầu Phú Long vẫn được giữ vững. Bộ Tư lệnh Quân đoàn 2 quyết định sử dụng lữ đoàn tăng và trung đoàn 18 bộ binh phối hợp với trung đoàn 812/QK6 và lực lượng địa phương tiến công Phan Thiết theo đường 1A ngay trong đêm 18-4. Ở phía đường 8 tiểu đoàn 482 và tiểu đoàn 200C phối hợp từ Tân An đánh xuống Trinh Tường.

Gần 2 giờ chiến đấu, ta đã hoàn toàn làm chủ thị xã, chiếm lĩnh Sở chỉ huy tiểu khu, Tòa Hành chính Tỉnh, căng Ésépic, Lầu Ông Hoàng, đồn Trinh Tường và các mục tiêu quan trọng khác, phá nhà lao giải thoát cho một số đồng bào, đồng chí bị địch bắt giam giữ.

Đến 13 giờ ngày 19-4-1975 Tỉnh Bình Thuận đã hoàn toàn giải phóng, đại đội 5 được giao nhiệm vụ làm lực lượng quân cảnh tiến hành lục soát, truy quét bọn tàn quân và bọn ác ôn còn lẩn trốn. Bắt được 4 tên ác ôn đầu sỏ và tên Phúc trước đã đầu hàng dẫn địch vào căn cứ đánh phá, giết hại nhân dân phải đền tội. Truy bắt hàng trăm tên ác ôn khác cố tình lẩn trốn không chịu ra trình diện với chính quyền cách mạng.

Những tháng đầu năm 1975, đại đội 5 đặc công Bình Thuận với quyết tâm cao, với khí thế tổng tấn công và nổi dậy đã cùng quân dân Tỉnh nhà liên tục tiến công địch và lập công xuất sắc. Hoàn thành tốt nhiệm vụ của Tỉnh và tiền phương Quân khu giao, góp phần xứng đáng của mình giải phóng thị xã Phan Thiết, giải phóng quê hương Bình Thuận.

Quá trình chiến đấu và trưởng thành trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước kể từ khi

còn trong đội hình chiến đấu của tiểu đoàn cũng như khi tách ra hoạt động độc lập. Đại đội 5 đặc công Bình Thuận luôn luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên giao là đơn vị vừa bảo đảm công tác chuẩn bị chiến trường, chuẩn bị mục tiêu tấn công và cũng là đơn vị thực hành tấn công ở các hướng chủ yếu, các mũi chủ yếu.

Với bản lĩnh gan góc, táo bạo, mưu trí của những cán bộ đặc công trong kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, tập thể cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đã kế thừa và phát huy truyền thống vẻ vang đó trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, liên tiếp lập nhiều chiến công vang dội, xứng đáng với phần thưởng cao quý mà Quốc hội, Chính phủ tuyên dương ngày 20-12-1976.

"Đại đội 5 đặc công Bình Thuận, đơn vị anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân".

*
*
*

LÀM TRÒN NHIỆM VỤ QUỐC TẾ

Cuộc tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975, đỉnh cao là chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, đã kết thúc thắng lợi hoàn toàn và triệt để sự nghiệp kháng chiến chống Mỹ cứu nước, kết thúc cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc ta kéo dài ngót một phần ba thế kỷ.

Cách mạng Việt Nam bước sang một thời kỳ lịch sử mới, dưới sự lãnh đạo của Đảng, đồng bào chiến sĩ cả nước hăng hái đem hết sức lực và trí tuệ để lao động, hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng quê hương đất nước ngày càng giàu mạnh với nguyện vọng tha thiết nhất là xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc trong hòa bình.

Phát huy chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong chiến tranh giải phóng dân tộc, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đặc công Bình Thuận phấn khởi thực hiện nhiệm vụ, bảo vệ thành quả cách mạng của địa phương đẩy mạnh huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu, tích cực tham gia lao động sản xuất xây dựng quê hương, xây dựng đơn vị.

Chiến tranh đã kết thúc, nhưng các thế lực phản động trong nước vẫn luôn luôn tìm cách chống phá cách mạng. Ở địa phương bọn phản động đội lốt tôn giáo cấu kết với bọn Fulrô và các phần tử nguy quân, nguy quyền ngoan cố trốn cải tạo vẫn ngấm ngầm hoạt động chống đối, làm cho tình hình địa phương không ổn định. Với chức năng là đơn vị quân cảnh, đại đội 5 phối hợp chặt chẽ với lực lượng công an tiến hành truy quét hàng trăm đợt, bắt nhiều đối tượng hình sự nguy hiểm, phá nhiều băng cướp có vũ trang, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội từ những ngày đầu giải phóng.

Trong không khí sôi động, khẩn trương của cuộc sống mới, đại đội 5 luôn luôn xác định là lực lượng cơ động sẵn sàng lên đường làm nhiệm vụ mới. Nhiều đợt truy quét Fulrô dài ngày ở tận rừng sâu, núi cao anh em vẫn nghiêm chỉnh chấp hành và giữ vững quyết tâm đánh địch đến cùng. Nhiều tên Fulrô bị diệt, từng toán Fulrô ra hàng là thành tích chung của lực lượng vũ trang trong đó có phần của đại đội 5 đóng góp.

Với bản lĩnh chiến đấu táo bạo trong chiến tranh "quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh". Đại đội 5 đã biết vận dụng và phát huy tốt trong hòa

Giờ tập của Trung đội Đặc nhiệm - Đại đội 5 Đặc công Bình Thuận.

"Khỏe để công tác, chiến đấu". Đội bóng đá - Đại đội 5 Đặc công Bình Thuận luôn đạt giải cao trong các kỳ thi đấu chung kết bóng đá lực lượng vũ trang Tỉnh.

binh, để xây dựng đơn vị và thành tích đó đã được cấp trên tặng thưởng Huân chương chiến công hạng nhì và được công nhận là đơn vị quyết thắng nhiều năm liền.

Chiến tranh đã lùi xa, bọn Fulrô và bọn tàn quân ở địa phương cũng không còn khả năng hoạt động táo bạo như trước. Tình hình địa phương ngày càng ổn định, cuộc sống ngày càng phát triển thì tình hình biên giới, Việt Nam - Campuchia cũng ngày càng trở nên gay gắt, quy mô xâm lược ngày càng lớn.

Tập đoàn Pôn-pốt-Iêng-xari được các thế lực phản động quốc tế hà hơi tiếp sức đã liên tiếp xâm phạm vùng biên giới nước ta ở nhiều nơi như Hà Tiên, Tây Ninh, Gia Lai - Kom Tum chỉ trong năm 1976 đã có hơn 200 lần chúng tiến công sang biên giới nước ta, cùng với việc tấn công lấn chiếm, chúng ra sức xuyên tạc lịch sử, kích động tâm lí dân tộc hẹp hòi, coi Việt Nam là kẻ thù số 1, kẻ thù truyền kiếp và hô hào chống Việt Nam.

Trước tình hình đó, Quân ủy Trung ương chỉ thị cho các lực lượng vũ trang ở các quân khu phía Nam "kiên quyết bảo vệ chủ quyền lãnh thổ

không dung thứ bất cứ sự xâm lấn nào của các lực lượng khiêu khích và phản động Campuchia vào lãnh thổ nước ta, đồng thời tôn trọng chủ quyền lãnh thổ Campuchia ...".

Để ứng phó tình hình mới, Bộ Chỉ huy Quân sự Tỉnh Thuận Hải tiến hành sắp xếp lại lực lượng vũ trang Tỉnh, điều đại đội 5 đặc công, về đội hình của tiểu đoàn 15, thành một đơn vị hoàn chỉnh để sẵn sàng nhận nhiệm vụ mới theo mệnh lệnh của Tư lệnh Quân khu 5.

Tháng 2-1979, tiểu đoàn 15 do Nguyễn Thành Tâm làm tiểu đoàn trưởng, Trần Xuân Đạt chính trị viên nhận nhiệm vụ sang chiến trường Tỉnh Preavhia (Campuchia) Tỉnh kết nghĩa với Thuận Hải làm nhiệm vụ giúp bạn, truy quét bọn Pôn-pốt, xây dựng chính quyền, Phum Sóc ổn định cuộc sống cho nhân dân.

Sang đất bạn, đại đội 5 được bố trí địa bàn hoạt động tại xã Rumanì thuộc huyện Rôviêng, giáp ranh tỉnh Côngpôngthom, nơi bọn tàn quân Pôn-pốt hoạt động mạnh và chính quyền của bạn hầu như bị khống chế chặt, nhiều tên trong chính quyền làm việc hai mặt, đã gây cho ta rất nhiều khó khăn.

Sau khi củng cố chỗ đóng quân, tổ chức làm nhà ở cho chiến sĩ, đơn vị bắt tay vào công tác giúp dân ổn định cuộc sống. Bọn Pôn-pốt đã dùng mọi âm mưu thủ đoạn để chia rẽ lực lượng ta với nhân dân bạn, với lực lượng bạn. Đại đội 5 được sự chỉ đạo chặt chẽ của Đảng ủy tiểu đoàn, đã kiên trì vận động thuyết phục nhân dân bạn chỉ cho họ thấy bộ đội Việt Nam sang đây là để tiêu diệt bọn Pôn-pốt, cứu nhân dân Campuchia thoát khỏi họa diệt chủng, xây dựng cuộc sống mới.

Bằng những việc làm cụ thể như cứu đói, cứu đau, giúp dân sản xuất, chăm sóc sức khỏe cho người già, cắt tóc cho trẻ em... dần dần cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 đã cảm hóa được nhân dân và cán bộ của bạn. Họ thực sự coi bộ đội Việt Nam là ân nhân, là người đã cứu họ sống lại, từ đó mối quan hệ giữa nhân dân với bộ đội ta ngày càng thêm gắn bó.

Bọn tàn quân Pôn-pốt không ngừng đẩy mạnh các hoạt động vũ trang, tập kích, phục kích đánh bộ đội Việt Nam, bộ đội bạn gây tình hình căng thẳng ở huyện Rô Viêng và trên trục đường từ Côngpôngthom đi Preavihia. Được bộ đội bạn và nhân dân giúp đỡ cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đã

phát hiện được địch đang hành quân từ Côngpôngthom lên, đơn vị đã nhanh chóng tổ chức trận phục kích thuộc địa phận huyện Rô Viêng. Ngày 11-3-1979 một đại đội địch đã lọt vào trận địa, ngay từ phút đầu các chiến sĩ đại đội 5 nổ súng mãnh liệt, áp đảo và xung phong.

Chỉ hơn 10 phút chiến đấu, đại đội 5 đã diệt gọn một đại đội địch, diệt 48 tên, thu 37 súng các loại. Đây là trận đánh đầu tiên của đơn vị sau hơn 1 tháng có mặt trên chiến trường Campuchia. Trận đánh giành thắng lợi lớn, được bộ đội và nhân dân bạn khâm phục.

Cùng với những hoạt động đánh địch, củng cố địa bàn, bộ đội tình nguyện Việt Nam và lực lượng vũ trang cách mạng Campuchia đã đuổi quân địch rút chạy về biên giới. Ở đây chúng đã tìm cách khôi phục, bổ sung quân số, nuôi ý đồ quay lại nội địa. Chúng ráo riết tiến hành các thủ đoạn chính trị-quân sự, ngoại giao nhằm cô lập và buộc Việt Nam rút quân. Chúng đưa những toán quân nhỏ từ biên giới về ẩn náu ở các vùng có địa hình phức tạp ở Culen, Săncum, Thơ May, Rô Viêng, Chép... thuộc tỉnh Preavihia. Thủ đoạn hoạt động của bọn này là trinh sát vũ trang, nắm tình hình tập kích, cài mìn, bắn lén, rải truyền

đơn nói xấu bộ đội Việt Nam và chính quyền cách mạng Campuchia.

Đại đội 5 được giao nhiệm vụ giúp bạn, phát động quần chúng, xây dựng chính quyền, xây dựng và phát triển lực lượng vũ trang cách mạng cho bạn.

Nhưng ở vào thời điểm này, trên địa bàn Tỉnh Preavihia, cũng như huyện Rô Viêng, nơi đại đội hoạt động đời sống nhân dân đang trong tình trạng thiếu đói nghiêm trọng, phải ăn củ chuối, rau rừng. Nạn ốm đau, dịch bệnh hoành hành sức lao động của nhân dân giảm sút đáng kể. Thêm vào đó tàn quân Pôn-pốt thường xuyên đột nhập các phum sóc cướp phá, bắn giết trâu bò, đốt nhà, khủng bố dân... Hơn 7 vạn đồng bào Campuchia bị dịch đẩy từ Thái Lan về càng làm cho tình hình phức tạp nghiêm trọng.

Nắm vững đường lối và chính sách quốc tế của Đảng, cảm thông và chia sẻ sâu sắc cùng nhân dân, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 quyết tâm nỗ lực vượt khó khăn để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Cán bộ, chiến sĩ chưa nói được tiếng nói của bạn, chưa am hiểu phong tục tập quán của bạn. Chi bộ họp bàn ra nghị quyết lãnh đạo phải kiên quyết tổ chức cho anh em học tiếng bạn, mời

người về chỗ đóng quân dạy cho anh em học. Bằng biện pháp tích cực đó, chỉ hơn 1 tháng sau, hầu hết cán bộ chiến sĩ đều nói được, nghe được và qua tiếp xúc với nhân dân, anh em đã tự nâng dần trình độ lên. Nhờ thế nên công tác tuyên truyền vận động quần chúng của đơn vị luôn luôn đạt khá. Đã tuyên truyền đường lối chủ trương chính sách của bạn cho hơn 40.000 lượt người, xây dựng chính quyền 2 xã từ yếu kém trở thành khá nhất Tỉnh, có 16 cán bộ xã, 36 cán bộ thôn, 2 đội vũ trang công tác có 16 cốt cán. Tổ chức xây dựng, huấn luyện cho 130 dân quân xã, thôn, làm được nhiệm vụ chiến đấu bảo vệ địa phương.

Được sự giúp đỡ nhiệt tình trong sáng chân thành của cán bộ chiến sĩ đại đội 5. Nhân dân huyện Rô Viêng ngày càng thể hiện rõ tình cảm và ý thức trách nhiệm trong việc phối hợp cùng đơn vị đánh địch. Nhờ nhân dân cung cấp tình hình, ngày 4 tháng 10 năm 1980, đại đội 5 phối hợp với đại đội 4 và lực lượng bạn bao vây nổ súng diệt gọn 23 tên địch, thu 23 súng. Bước đầu đã nâng được khí thế chiến đấu cho bạn.

Bên cạnh những kết quả đó, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 bằng tinh thần vô tư và ý thức về nghĩa vụ quốc tế, cũng như bằng tình cảm anh

em đối với nhân dân Campuchia, đã lao động giúp nhân dân trên 1.200 ngày công sản xuất lương thực, cứu đói cho 150 hộ đang trong tình trạng nguy kịch. Đơn vị còn sử dụng thuốc tiêu chuẩn của mình và pha chế thuốc nam chữa cho 940 trường hợp khỏi bệnh, xây dựng 7 lớp học cho 7 thôn, thu hút gần 200 em học sinh đi học.

Quá trình hoạt động giúp dân, cũng là quá trình cán bộ chiến sĩ đại đội 5 nhận thức sâu sắc hơn những mặt mạnh, mặt yếu của mình để tích lũy nhiều kinh nghiệm quý báu cho thời gian tới. Những kết quả đạt được khẳng định sự đúng đắn của chủ trương cũng như biện pháp thực hiện, giúp đơn vị vững tin để tiếp tục hoàn thành nhiệm vụ nặng nề sau này.

Chính quyền, lực lượng vũ trang và các đoàn thể cách mạng Campuchia tuy có bước trưởng thành nhất định, nhưng chưa hoàn toàn đảm đương được việc tổ chức đời sống cho nhân dân, cũng như việc đánh trả các hoạt động phá hoại của địch. Do đó công tác giúp bạn xây dựng, củng cố chính quyền, phát triển lực lượng vũ trang vẫn là công tác trung tâm. Toàn thể cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 luôn ý thức được điều đó và tiếp tục nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ được giao.

- Trong điều kiện hoạt động phân tán đơn vị luôn giữ nghiêm kỷ luật, tôn trọng tập quán của nhân dân, gương mẫu chấp hành kỷ luật quân đội và những quy định cụ thể của bạn. Kết hợp trong công tác, chiến đấu, phát động quần chúng để xây dựng đơn vị.

Địch ngày càng đẩy mạnh hoạt động chống phá cách mạng Campuchia với thủ đoạn dùng từng toán nhỏ lẻ lượn rình, nắm tình hình tổ chức tập kích, quấy rối, gây mất ổn định ở địa phương làm cho nhân dân không còn yên tâm làm ăn. Đại đội 5 vẫn kiên trì bám sát dân, động viên nhân dân yên tâm sản xuất, tổ chức cho dân phát hiện địch là lập tức báo cáo ngay cho bộ đội. Ngày 15 tháng 1 năm 1981, dân phát hiện địch báo cho đơn vị, anh em nhanh chóng tổ chức truy theo dấu vết và diệt gọn một tổp địch 5 tên, thu 5 súng.

- Chấp hành mệnh lệnh của tiền phương Quân khu 5, Đảng ủy đoàn 5504 triển khai các tiểu đoàn địa bàn, tháng 6 năm 1981 đại đội 5 được điều về trong đội hình tiểu đoàn 26 phụ trách xã Kokai huyện Culen.

Địa bàn hoạt động rộng, địa hình phức tạp dân cư thưa thớt. Bộ tàn quân Pôn-pốt có điều kiện hoạt động tuyên truyền móc nối xây dựng chính quyền 2 mặt phục vụ cho chúng.

Nắm được ý đồ của địch, Ban chỉ huy tiểu đoàn 26 chỉ đạo cho đại đội 5 tăng cường thâm nhập, bám sát tuyên truyền nhỏ lẻ và tổ chức sinh hoạt theo từng giới, từng ngành kết hợp tổ chức, bồi dưỡng lực lượng cách mạng, tạo chỗ dựa vững chắc trong nhân dân, làm cơ sở đẩy mạnh tiến công địch và địch vận.

Đại đội 5 còn tổ chức phối hợp với lực lượng vũ trang bạn đánh địch, đập tắt các âm mưu móc nối, gây chia rẽ trong nhân dân.

Vừa tác chiến, vừa xây dựng, vừa thực hiện nhiệm vụ quốc tế trong điều kiện gian khổ, khó khăn. Đại đội 5 đã nghiêm chỉnh chấp hành chỉ thị mệnh lệnh cấp trên, đồng thời làm tốt chức năng một đội quân chiến đấu và công tác. Giúp lực lượng cách mạng huyện Rô Viêng, huyện Culen tỉnh Preavivia xây dựng củng cố và phát triển chính quyền, quân đội từ không đến có, từ yếu đến mạnh.

Chính quyền bạn từng bước phát huy hiệu lực quản lý Nhà nước trong bảo vệ và xây dựng địa phương, lực lượng vũ trang cách mạng ở Rô Viêng, Culen có cấp đại đội, xã có trung đội dân quân du kích. Khả năng chiến đấu từng bước được nâng lên, dần dần đủ sức đảm nhiệm được công tác quân sự địa phương trên địa bàn.

Trong quá trình đó, bản thân đại đội 5 cũng luôn luôn chú ý xây dựng đơn vị, chi bộ luôn đạt chi bộ trong sạch vững mạnh.

Đơn vị quyết thắng nhiều năm liền và được tặng thưởng 2 huân chương chiến công và 2 cá nhân được thưởng huân chương chiến công hạng 3, 5 chiến sĩ thi đua, 2 chiến sĩ quyết thắng. Kết nạp 12 đảng viên, 40 đoàn viên và đơn vị không có cán bộ chiến sĩ vi phạm kỷ luật. ⁽¹⁾.

- Quá trình chiến đấu và giúp bạn trên chiến trường Campuchia là quá trình đơn vị rèn luyện mình một cách nghiêm khắc nhất. Hình ảnh người chiến sĩ tình nguyện Việt Nam qua những hành động cụ thể của cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 ngày

(1)

Toàn bộ số liệu trích trong văn bản đề nghị tuyên dương danh hiệu anh hùng lần thứ 2 tại chiến trường Campuchia. Lưu tại Ban khoa học lịch sử quân sự tỉnh.

càng trở nên gần gũi, thân thiết trong nhận thức và tình cảm của nhân dân Campuchia nói chung và tỉnh Preavihia nói riêng. Việc làm đó góp phần tô thắm hơn nữa những trang sử vẻ vang của đơn vị trong thời kỳ thực hiện nghĩa vụ quốc tế trên đất bạn.

Với thành tích đặc biệt xuất sắc đó, đại đội 5 Bình Thuận (đại đội 5 thuộc đoàn 5504) được Quốc hội, Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam tuyên dương danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân lần thứ hai ngày 25-01-1983.

Quá trình chiến đấu và xây dựng các thế hệ cán bộ chiến sĩ đại đội 5, là quá trình bồi đắp thêm những nét đẹp truyền thống vẻ vang của người lính đặc công trên chiến trường cực Nam Trung bộ trong 2 cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ xâm lược và làm nghĩa vụ quốc tế trên đất bạn Campuchia.

Đó là hành trang vô giá cho mỗi cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 hôm nay trong công cuộc xây dựng đơn vị chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại, nâng cao trình độ sẵn sàng chiến đấu, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

KẾT LUẬN

Chiến thắng Ngã Hai, Sông Quao, Mũi Né, Gia Bát, Di Linh, Tánh Linh, Suối Kiết, Duông, Lương Sơn... là những chiến công hiển hách, khắc sâu hình ảnh người lính đặc công trong lòng nhân dân Bình Thuận.

Cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp kết thúc thắng lợi, nhưng người lính đặc công Bình Thuận vẫn chưa được ngơi nghỉ. Chấp hành chỉ thị của Đảng các anh vẫn bí mật lặn lội hoạt động, móc nối xây dựng cơ sở, xây dựng phong trào chính trị, đấu tranh buộc địch thi hành hiệp định Giơ-ne-vơ. Và những người lính đặc công được chọn ở lại bảo vệ Đảng, bám dân, bám địa bàn hoạt động đầu tiên này đã trở thành những hạt nhân để xây dựng và phát triển lực lượng vũ trang Tỉnh nhà.

Lực lượng vũ trang 2/9, đơn vị đầu tiên ra đời gắn với chiến trường La Hon, chiến công Bắc Ruộng làm nức lòng đồng bào cực Nam Trung Bộ. Giải phóng 5000 dân đưa về xây dựng căn cứ, chuẩn bị cho một tình thế cách mạng mới.

180 Cuộc chiến đấu của quân dân Bình Thuận càng trở nên sôi động và quyết liệt chống lại cuộc chiến tranh đặc biệt của Mỹ ngụy. Đại đội đặc công 481 ra đời. Hơn 6 năm xây dựng trưởng thành cũng là 6 năm liên tục chiến đấu kiên cường, mưu trí, linh hoạt sáng tạo và vô cùng dũng cảm, lập nên những chiến công tiêu biểu như Tam Tân, Lô Ổ, Thiện Giáo, Tân Điền góp phần đánh bại chiến lược "chiến tranh đặc biệt" của Mỹ ngụy trên chiến trường địa phương.

181 Chiến lược chiến tranh cục bộ xuất hiện, quân Mỹ có mặt trên chiến trường ngày càng đông nhưng cũng không cứu vãn được tình hình. Mùa khô 1965 - 1966 và 1966 - 1967, Mỹ liên tiếp bị thất bại nặng nề. Thời cơ lịch sử đã đến, khí thế tiến công của quân dân cả nước cũng như ở Bình Thuận đang phát triển đến đỉnh cao. Tỉnh ủy Bình Thuận chủ trương nhanh chóng xây dựng lực lượng, nhất là lực lượng đặc công để bố trí thế đứng chân hình thành vòng vây áp sát, sẵn sàng tiến công vào cơ quan đầu não của địch ở trung tâm thị xã Phan Thiết.

182 Ban cán sự Tỉnh đội Bình Thuận lấy đại đội đặc công 481 làm nòng cốt, xây dựng hình thành 4 đại đội đặc công và đặc công biệt động. Đại đội

5 đặc công chính thức được thành lập từ đây (10-1967).

Khi mới ra đời, đại đội 5 nằm trong đội hình chiến đấu của tiểu đoàn 482, đơn vị chủ lực, cơ động của Tỉnh. Với truyền thống chiến đấu anh dũng, ngoan cường, đại đội 5 đã liên tiếp lập nhiều chiến công xuất sắc, hoàn thành tốt nhiệm vụ trên giao. Trong tổng tiến công Xuân Mậu Thân 1968, đơn vị được giao nhiệm vụ bảo vệ Sở chỉ huy tiền phương Quân khu và Sở chỉ huy cánh 2, đánh vào trung tâm thị xã Phan Thiết và một bộ phận trực tiếp làm nhiệm vụ chiến đấu phối hợp cùng với tiểu đoàn 482. Với nhiệm vụ được giao, đại đội 5 đã hoàn thành xuất sắc, bảo vệ sở chỉ huy, bảo vệ hàng trăm thương binh tử sĩ đưa về tuyến sau an toàn. Đại đội 5 thật sự là nòng cốt, đã góp phần tích cực vào thành tích chiến đấu chung của tiểu đoàn 482 anh hùng.

Khí thế cách mạng tiến công đang trên đà phát triển thuận lợi, quyết định cục diện chiến trường toàn miền Nam có lợi cho ta. Bọn địch đang lâm vào tình thế bị động chống đỡ. Lực lượng vũ trang Bình Thuận cùng với Quân khu 6 và toàn Miền giáng những đòn sấm sét xuống đầu quân Mỹ nguy bằng chiến dịch Nguyễn Huệ

(1972) giành thắng lợi rực rỡ. Cũng trong thời gian này đại đội 5 đặc công được Ban chỉ huy Tỉnh đội quyết định điều động, tách khỏi tiểu đoàn 482 về hoạt động độc lập, làm đơn vị trực thuộc Tỉnh (8-1972).

Đơn vị được bổ sung quân số, củng cố, nâng chất lượng toàn diện và giao nhiệm vụ đứng chân ở Thuận Phong, có địa bàn hoạt động rộng từ Gộp xuống Phú Long, Phú Hải, Rạng, Bà La, Mũi Né. Được sự giúp đỡ của Huyện ủy, Ban chỉ huy Huyện đội Thuận Phong và các đội công tác. Đơn vị đã liên tục đánh địch, hỗ trợ tích cực cho phong trào đấu tranh chống phá âm mưu bình định của địch ở vùng này.

Khi có hiệp định Paris, với tinh thần kiên cường bám trụ, giữ đất giành dân, đơn vị đã liên tục đánh bại nhiều cuộc phản kích của địch, giữ vững vùng giải phóng Hồng Sơn. Trong tiến công địch, đơn vị đã vận dụng tốt phương châm đấu tranh 2 chân 3 mũi, vừa đánh địch bằng quân sự, vừa đánh địch bằng chính trị và tranh thủ lôi kéo địch bằng binh vận, vô hiệu hóa đại đội bảo an, mặc dù cấp trên của hắn luôn thúc ép, hăm dọa.

Sau đợt "chôm lên", đại đội 5 chuyển địa bàn hoạt động, trực tiếp đánh địch lấn chiếm vùng giải phóng, ủi phá địa hình. Thọc sâu đánh tiêu diệt các trung tâm của địch như phân chi khu Sông Lũy, Phú Long, tập kích địch đóng tại cầu Ông Đống...

Bước vào cuộc tổng tiến công và nổi dậy mùa xuân 1975, đại đội 5 liên tục hoạt động, đánh địch theo yêu cầu nhiệm vụ của trên giao. Với khí thế đồng khởi năm 1960, Mậu Thân 1968, đơn vị đã lập được nhiều thành tích xuất sắc, góp phần giải phóng quê hương.

Gần 8 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, đại đội 5 đã lập được nhiều chiến công hiển hách, được Đảng, Chính phủ tặng danh hiệu Đơn vị Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân.

Trong không khí sôi động, khẩn trương của những ngày đầu đất nước được giải phóng, đại đội 5 vẫn tiếp tục tiến hành hàng trăm đợt truy quét Fulrô và bọn ngụy quân ngụy quyền ngoan cố trốn cải tạo. Cuộc chiến đấu mới này cũng không kém phần gian nan vất vả. Nhưng cán bộ chiến sĩ đại đội 5 vẫn luôn xác định trách nhiệm nặng nề và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Kẻ thù vẫn chưa từ bỏ âm mưu thôn tính Việt Nam, xúi giục bọn phản động Campuchia xâm lược vùng biên giới Tây nam Tổ quốc. Đại đội 5 lại lên đường làm nhiệm vụ quốc tế giúp nhân dân Campuchia thoát khỏi họa diệt chủng. Trên đất bạn, đại đội 5 đã phát huy đầy đủ bản chất anh bộ đội "Cụ Hồ". Gương mẫu tận tụy giúp đỡ dân, đoàn kết với bạn và kiên quyết trừng trị bọn tay sai phản động.

Những năm chiến đấu trên đất bạn, đại đội 5 đã để lại hình ảnh người lính tình nguyện Việt Nam trong nhận thức và tình cảm của nhân dân Campuchia. Chiến công ấy, thành tích ấy xứng đáng được nhận phần thưởng cao quý của Quốc hội, Chính phủ trao tặng : Đại đội 5 Bình Thuận, đơn vị anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân lần thứ 2.

Trong quá trình xây dựng, công tác và chiến đấu, đơn vị rút ra những bài học kinh nghiệm sau :

1. Biết tổ chức và thường xuyên tổ chức cho đơn vị quán triệt đường lối, phương châm của Đảng về xây dựng lực lượng vũ trang nói chung và lực lượng đặc công nói riêng. Nhất là đường lối chiến tranh nhân dân, nguyên tắc chỉ đạo tác

chiến làm nền tảng xuyên suốt cho quá trình hoạt động chiến đấu.

Qua từng thời kỳ, từng giai đoạn, từng đợt hoạt động cũng như từng trận chiến đấu, đơn vị đều có nghị quyết lãnh đạo cụ thể phù hợp với điều kiện thực tế tình hình, có tổ chức kiểm điểm rút kinh nghiệm, tìm ra mặt mạnh mặt yếu để khắc phục. Đây là nhân tố quan trọng, là bài học tổng quát, là tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt quá trình chiến đấu và chiến thắng. Nhân tố đó đã góp phần thúc đẩy đơn vị tiến lên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

2. Quan tâm xây dựng đơn vị, thường xuyên bảo đảm quân số chiến đấu, lấy chất lượng làm chính, coi trọng công tác Đảng, công tác cán bộ.

- Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được tiến hành thường xuyên, làm cho cán bộ, chiến sĩ có nhận thức đúng đắn về tình hình nhiệm vụ, có tinh thần giác ngộ giai cấp, có lòng yêu nước nồng nàn, ý chí căm thù giặc sâu sắc. Đó là bài học là kinh nghiệm thực tiễn mà đại đội 5 đã trải qua. Với những đợt hoạt động, những trận chiến đấu liên tục, quân số đơn vị thường xuyên được bổ sung chiến sĩ mới, cho nên khâu cán bộ, đảng viên luôn luôn là công tác trọng tâm để xây

dựng đơn vị. Thường xuyên chăm lo, củng cố và kiện toàn tổ chức, nắm chắc khâu cán bộ và tổ 3 người. Chăm lo xây dựng tổ chức quần chúng đặc biệt là xây dựng và phát huy vai trò xung kích của đoàn viên thanh niên, tổ chức hội đồng quân nhân để bảo đảm tính dân chủ, kỷ luật và đoàn kết nội bộ.

- Tranh thủ mọi lúc, mọi nơi để huấn luyện bộ đội và trao đổi kinh nghiệm chiến đấu, coi trọng nâng cao chất lượng chiến đấu của đơn vị là vấn đề hàng đầu. Cần nhấn mạnh thêm về sự gương mẫu của cán bộ, tình thương yêu tin tưởng giữa cán bộ và chiến sĩ, vai trò tiên phong của đảng viên... tất cả những yếu tố đó đã tạo cho đại đội 5 thành công trong xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

3. Ý chí tiến công, quyết đánh quyết thắng, dũng cảm ngoan cường, lập công xuất sắc.

Cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đặc công kế thừa và phát huy truyền thống chiến đấu của đồng bào chiến sĩ Cục Nam Trung Bộ, của cán bộ chiến sĩ trung đoàn 812 năm xưa và những người lính đặc công trong những ngày đầu chống đế quốc Mỹ xâm lược. Biểu hiện tập trung nhất là ý chí tiến công, tìm địch mà đánh gặp địch là tiêu diệt.

Cán bộ chiến sĩ đại đội 5 cũng đã sáng tạo cho mình một phong cách tác chiến rất riêng theo yêu cầu chiến đấu. Chuẩn bị chiến trường chu đáo, cụ thể tỉ mỉ, vào tận nơi, sờ tận tay, nhìn tận mắt.

Khi nổ súng tấn công thì mãnh liệt, xung phong nhanh chóng áp đảo quân thù như mũi trưởng Nguyễn Thanh Hùng trong trận tập kích sân bay Căng E-sé-pic ngày 3-5-1970, như Lê Thanh Phong người đại đội trưởng gan dạ, bình tĩnh và tự tin, anh luôn luôn có mặt trong các trận chiến đấu của đơn vị, như Trần Văn Thanh trung đội trưởng, mũi trưởng xông xáo đi đầu trong mọi nhiệm vụ... và biết bao cán bộ, chiến sĩ, những đảng viên, đoàn viên ưu tú khác đã ngã xuống để tô đậm thêm truyền thống quyết chiến quyết thắng của đơn vị.

4. Đoàn kết nội bộ, đoàn kết gắn bó với nhân dân phát huy tinh thần tự lực tự cường để xây dựng đơn vị.

Cán bộ chiến sĩ đại đội 5 bắt nguồn từ nhiều thế hệ nhưng luôn luôn sống chan hòa, coi nhau như anh em ruột thịt, chia ngọt sẻ bùi, đồng cam cộng khổ, vui buồn có nhau.

Cán bộ thật sự luôn quan tâm và chịu trách nhiệm về sự tiến bộ của chiến sĩ, luôn suy nghĩ làm thế nào để đánh thắng địch mà chiến sĩ đỡ thương vong. Chiến sĩ luôn tôn trọng cán bộ, tin tưởng và noi gương cán bộ, sẵn sàng xả thân vì thắng lợi của cách mạng. Đối với nhân dân, cán bộ, chiến sĩ không tiếc máu xương, bảo vệ tính mạng và tài sản cho dân. Đơn vị luôn nhận thức rằng sự đùm bọc nuôi dưỡng của nhân dân như trời biển. Bởi nhân dân ở vùng giải phóng cũng như trong vùng địch kiểm soát luôn luôn giành cho cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 sự ưu ái đặc biệt. Với nhân dân bạn ở chiến trường Campuchia, cán bộ chiến sĩ đơn vị cũng để lại nhiều ấn tượng đẹp, đồng bào huyện Rô Viêng, huyện Culen coi bộ đội Việt Nam, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 là con em của mình vì tình nghĩa quốc tế, thủy chung trong sáng. Với những nét đẹp truyền thống đặc trưng đó, đơn vị luôn tổ chức giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ quán triệt tinh thần và ý thức tự lực tự cường để đỡ phần đóng góp của nhân dân.

Từ địa bàn đứng chân hoạt động vùng sâu, điều kiện sản xuất tự túc khó khăn, nhưng không vì thế mà đơn vị ỷ lại hoặc dựa vào trên. Cán bộ chiến sĩ luôn nhận thức rằng tiết kiệm 1 cân

gạo, một viên đạn hoặc phải tự bản thân đơn vị khắc phục mọi khó khăn thiếu thốn để giải quyết mọi nhu cầu đời sống và hoạt động chiến đấu, tận thu vũ khí, chiến lợi phẩm của địch để trang bị hoặc nộp về trên, đó cũng là tích cực thực hiện tinh thần tự lực tự cường trong những năm qua.

Thắng lợi trọn vẹn của hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, thắng lợi trong cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc là thành quả chung của cả dân tộc. Với truyền thống bách chiến bách thắng, tự lực tự cường và đoàn kết gắn bó thủy chung, cán bộ chiến sĩ đại đội 5 đặc công Bình Thuận có quyền tự hào chính đáng đã đóng góp một phần xương máu cho ngày độc lập hôm nay. Công lao đó thuộc về tất cả các thế hệ đã dày công vun đắp, giữ vững và phát huy, làm cho những nét đẹp truyền thống đó ngày càng rạng rỡ.

Hai lần được tuyên dương Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân, đó là phần thưởng cao

quý nhất, xứng đáng nhất cho mỗi cán bộ chiến sĩ hôm nay vững bước tiến lên xây dựng quân đội chính quy, hiện đại sẵn sàng chiến đấu, góp phần bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

PHỤ LỤC 1

- Theo số liệu thống kê, đại đội 5 đặc công Bình Thuận từ ngày thành lập đến khi kết thúc cuộc chiến tranh (30-4-1975). Đơn vị đã đánh :

- + Số trận : 82 trận.
- + Địch chết, bị thương : 1.673 tên.
- + Địch bị bắt : 6 tên.
- + Diệt gọn và đánh thiệt hại nặng : 5 đại đội, 14 trung đội, 9 phân chi khu và cuộc cảnh sát.
- + Đánh sập và phá hỏng : 66 lô cốt, 18 nhà lính.
- + Bắn cháy và phá hỏng : 7 xe bọc thép, 13 máy bay, 1 pháo 105 ly.
- + Thu : 96 súng các loại (có 2 đại liên), 21 quả mìn Claymore.

PHỤ LỤC 2

Cán bộ lãnh đạo, chỉ huy đơn vị.

Cán bộ quân sự :

- Lê Văn Linh : Đại đội trưởng.
Hoàng Sơn Ánh : Quyền Đại đội trưởng.
Nguyễn Tấn Ái : Quyền Đại đội trưởng.
Lê Quang Hồng : Đại đội trưởng.
Lê Minh Tiến : Đại đội trưởng.
Nguyễn Văn Đồi : Đại đội trưởng.
Lê Thanh Phong : Đại đội trưởng.
Nguyễn Văn Bốn : Đại đội phó.
Nguyễn Thanh Hùng : Đại đội phó.
Phạm Thanh Bình : Đại đội phó.
Trần Văn Thanh : Đại đội phó.
Đặng Văn Chiến : Quyền Đại đội trưởng.
Trần Ngọc Phước : Đại đội phó.

Cán bộ chính trị :

- Trương Quốc Hương : Chính trị viên đại đội.
Phạm Công Đức : Chính trị viên đại đội.
Nguyễn Văn Phúc : Chính trị viên đại đội.
Nguyễn Văn Trung : Chính trị viên đại đội.

PHỤ LỤC 3

Danh sách cán bộ, chiến sĩ đại đội 5 đã hy sinh anh dũng trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

(Số liệu do Ban chính sách - Bộ chỉ huy quân sự Tỉnh Bình Thuận cung cấp) ⁽¹⁾

Họ và tên :	Ngày tháng năm hy sinh
1. Nguyễn Văn Đức	: 9-2-1972
2. Trần Văn Hai	: 1-1975
3. Nguyễn Văn Khẩu (Tùng)	: 27-4-1969
4. Lâm Văn Lăng	: 15-1-1969
5. Nguyễn Nhất Linh	: 15-2-1968
6. Dương Thanh Long	: 15-9-1972
7. Tống Văn Lợi	: 11-1-1975
8. Lê Văn Lý	: 29-2-1968
9. Nguyễn Tấn Lộc	: 3-1975

(1)

Số liệu này trong danh sách liệt sĩ, chắc chắn là chưa đầy đủ được. Mong các đồng chí phát hiện thêm, giúp Tỉnh để có điều kiện thực hiện chính sách cho anh em. Thư gửi về Ban khoa học lịch sử quân sự hoặc Ban chính sách Bộ chỉ huy quân sự Tỉnh Bình Thuận.

10. Lê Văn Mậu : 16 -3-19 68
11. Ung Chấn Minh : 12-11-1967
12. Trần Văn Mười : 10-12-1967
13. Nguyễn Thành Ngọc : 14-4-1975
14. Trần Văn Sáng : 13-4-1971
15. Nguyễn Hữu Sáu : 5-10-1970
16. Dương Văn Sung : 2-1968
17. Nguyễn Văn Xê : 23-11-1970
18. Nguyễn Văn Xuân : 1-5-1968
19. Nguyễn Ngọc Ninh : 18-4-1972
20. Nguyễn Văn Đồi : 20-5-1972
21. Lê Hồng Lý : 23-5-1972
22. Nguyễn Văn Năm : 19-4-1972
23. Nguyễn Xuân Cảnh : 23-12-1971
24. Lê Văn Tài : 20-5-1972
25. Lê Văn Năm : 20-5-1972
26. Đặng Văn Minh : 23-5-1972
27. Khổng Duy Thư : 31-5-1972
28. Võ Thành Được : 18-2-1972
29. Lê Minh Tâm : 3-10-1972
30. Nguyễn Văn Chuy : 16-6-1974
31. Phạm Thanh Bình : 11-1-1975

32. Lê Văn Ngọc : 14-4-1975
33. Nguyễn Văn Quý : 21-1-1974
34. Trương Quốc Hương : 04-1968
35. Huỳnh Thanh Long : 27-1-1973
36. Nguyễn Tường Tam : 7-7-1968
37. Nguyễn Văn Tâm : 17-7-1967
38. Bùi Văn Thành : 5-5-1968
39. Võ Văn Tĩnh : 27-7-1968
40. Dương Hữu Tư : 11-1-1975
41. Nguyễn Văn Chút : 11-1-1975
42. Nguyễn Văn Trung : 16-6-1974
43. Nguyễn Văn Kháng : 28-1-1973
44. Đồng chí Quyên : 8-4-1975
45. Nguyễn Văn Tâm : 25-12-1969

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI NÓI ĐẦU	5
- SỰ HÌNH THÀNH LỰC LƯỢNG ĐẶC CÔNG BÌNH THUẬN	12
- ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG RA ĐỜI HOÀN THÀNH XUẤT SẮC NHIỆM VỤ ĐƯỢC GIAO	27
- TẠO BẠO THỌC SÂU, ĐÁNH ĐAU, ĐÁNH HIỂM, LẬP CÔNG XUẤT SẮC, GÓP PHẦN GIẢI PHÓNG QUÊ HƯƠNG	68
- LÀM TRÒN NHIỆM VỤ QUỐC TẾ	137
- KẾT LUẬN	150
- PHỤ LỤC	163

LỊCH SỬ ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG BÌNH THUẬN
ĐƠN VỊ ANH HÙNG LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN

Chịu trách nhiệm xuất bản :

ĐẢNG ỦY - BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ
TỈNH BÌNH THUẬN

Trình bày sách, bìa : **PHẠM VĂN ĐƯỢC**

Sửa bản in : **NGUYỄN QUANG DẮNG**

BỘ CHỈ HUY QUÂN SỰ TỈNH BÌNH THUẬN

8-1994

Giấy phép xuất bản số : 073/GP-XBNT - Số trang 168 trang
Bắt đầu in : 9-1994 - In xong : 9-1994. Nộp lưu chiểu :
9-1994. Khổ sách : 13 x 19 cm - Số lượng : 600 quyển.
In và đóng sách tại XÍ NGHIỆP IN BÌNH THUẬN.

DÌNH CHỈNH

LỊCH SỬ ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG ĐƠN VỊ ANH HÙNG LỬC NHÂN DÂN

Trang	DÒNG	IN SAI	ĐỌC LẠI LÀ
142	4 từ dưới lên	Sân cum, thò máy	Sân cum Thò máy
141	16 từ trên xuống	bộ đại	bộ đại
109	11 từ trên xuống	mục tiêu tấn phân công	mục tiêu phân công
150	4 từ dưới lên	Chiến trường La Hòn	Chiến trường La Hòn
128	2 từ dưới lên	đại đội 5	Đội 5
137	1 từ dưới lên	Khẩn trương	Khẩn trương
79	6 từ trên xuống	Các cơ súng	Các cơ súng
75	7 từ dưới lên	2 mũi nhọn tiếp cận	2 mũi tiếp cận
21	6 từ dưới lên	lực lượng lực lượng	lực lượng

ĐÍNH CHÍNH

LỊCH SỬ ĐẠI ĐỘI 5 ĐẶC CÔNG ĐƠN VỊ ANH HÙNG LLVT NHÂN DÂN

Trang	DÒNG	IN SAI	ĐỌC LẠI LÀ
21	6 từ dưới lên	lực lượng lực lượng	lực lượng
72	7 từ dưới lên	2 mũi nhọn tiếp cận	2 mũi tiếp cận
79	6 từ trên xuống	Các cỡ súng	Các cỡ súng
127	1 từ dưới lên	Khẩn trương	Khẩn trương
128	5 từ dưới lên	đại đội 5	Đại đội 5
150	4 từ dưới lên	Chiến trường La Hon	Chiến thắng La Hon
109	11 từ trên xuống	mục tiêu trên phân công, chờ nổ súng	mục tiêu phân công chờ nổ súng
141	16 từ trên xuống	bộ đội	bộ đội
142	4 từ dưới lên	San cum, thơ may	Săn cum Thơ may